

Glasiło Občine Lukovica

Rokovnjáč

November 2019, letnik XX, številka 9, izid: 28. 11. 2019

Godbeniki osvojili najvišje možno priznanje v korakanju

10

**MePZ Šentviški zvon:
Naših 30 let**

20

**Lokalni podjetniški zgled: Od
lukoviške žemlje do super peciva**

24

**Mag. Olga Vrankar, županja Občine
Lukovica: Brez sodelovanja težko
delamo!**

Več kot fer. HOFER.

HOFER trgovina d.o.o., Koprivna cesta 1, 1251 Lubovnica

Nasmehi že čakajo, da jih delite.

Nasmeškotek je dobredelni piškotek, ki ima čarobno moč, da pričara nasmeh na obraz tistemu, ki ga podari, tistemu, ki ga prejme, še posebej pa otrokom pod okriljem programa **Botrstvo v Sloveniji**. Prav zanje namreč namenjamo sredstva, zbrana od prodaje Nasmeškotkov, ki jih najdete v omejeni količini na policah **trgovin HOFER po ceni 1 evro**.

Na voljo
v omejeni
količini.

#Nasmeškotek
#DelimoNasmehe

Aktivna jesen, spokojnejša

zima ...

... bi si vsaj osebno želela, če sem iskrena.

V dneh, ko smo zaključevali pričujočo številko Rokovnjača, sem bila istočasno aktivno vpeta tudi v pripravo poslovnega dogodka z Meikom

Wikingom, direktorjem danskega Inštituta za raziskovanje sreče, avtorjem knjižnih uspešnic Hygge in Lykke o iskanju sreče ter svetovno zaželenim govorcem (o sreči, kakopak!), ki nas je prav na dan zaključka pričujoče številke Rokovnjača obiskal tudi v Lukovici (več o tem v prihodnji številki). In ker so me delovne aktivnosti, povezane z 'našim gurujem sreče', gnale v seznanjanje s področjem sreče še v nekoliko večji meri, kot me že sicer vodi osebni interes, se mi je seveda avtomatsko porodilo tudi vprašanje, zakaj vendarle takšno bezljanje.

Bezljamo z delom – na delo, na delu in z dela (namenoma že dolgo ne uporabljam več besede 'služba') –, bezljamo v aktivnostih, ki niso povezane z zaslužkom (ne vem za vas, ampak sama včasih tudi v povsem volonterskih aktivnostih nehote hitim), bezljamo celo v domačih zadevah (želimo hitreje od točke A do točke B, želimo čim prej odpraviti, kar je pač treba odpraviti). Je lahko še kaj bolj paradoksalnega, kot da se človek zave, da bezlja v raziskovanju sreče?

Upam, da vseeno nekoliko upočasnimo tempo oz. da postane naša percepcija dogajanja – naj bo to še tako aktivno – spokojnejša. Hočemo, nočemo: veseli december žal prinaša tudi materialno komercializacijo, komercialno pa avtomatsko prinaša tudi nemirnost in zopet hitenje. A skušajmo se vendarle opomniti, da najbolj iskriivi trenutki našega življenja vseeno po vsej verjetnosti niso povezani z materialnimi stvarmi, pač pa z globljim občutjem veselja ali sreče, o čemer sicer piše tudi Meik v svoji zadnji knjigi o ustvarjanju veselih spominov (v angl. *The Art of Making Memories: How to Create and Remember Happy Moments*; knjiga (še) ni prevedena v slovenščino).

Dragi bralci, kot boste videli v pričujoči številki Rokovnjača, je pred Občino Lukovica tudi precej izzivov, a glede tega prepuščam besedo županji, s katero sem opravila tudi intervju, ki se nanaša predvsem na čisto sveže revizijsko poročilo (povzetek slednjega pa zato objavljamo namesto županjininega uvodnika). Koliko aktivnosti in koliko spokojnosti čaka Občino, boste sami presodili.

O sreči pa še kaj več kdaj drugič. December bo – se nadejam – primernejši čas za to.

ALENKA LENA KLOPČIČ,
ODGOVORNA UREDNICA

Naslednja številka Rokovnjača bo izšla 19. decembra 2019; rok za oddajo člankov je 10. december 2019 do 12. ure.

Članki, ki bodo poslani po tem roku, v aktualni številki ne bodo objavljeni. Svoje članke, dolge največ 1500 znakov s presledki, pošljite po e-pošti na naslov: rokovnjac@lukovica.si. Sprejemamo le prispevke v elektronski (word, PDF) obliki. Več informacij na telefonski številki uredništva: 051 365 992.

VSEBINA

Povzetek revizijskega poročila	4	Dvajset let združenja Zdravo življenje	17
Srečanja s predstavniki društev	7	Podjetje Srček: Od lukoviške žemlje do super	
Prvo podjetniško srečanje	8	peciva	20
Godbeniki osvojili najvišje možno priznanje	9	Na kavi z Božidarjem Stupico	22
MePZ Šentviški zvon: Naših 30 let	10	Olga Vrankar: Brez sodelovanja težko delamo!	24
Slamne kite iz Krašnje	12	Jesen v otroških očeh	27
Zakonski jubilanti	13	Otroci kopačke zamenjali za dvoransko obutev	33
Ko Korošc na rajžo gre ...	14	Nagradna križanka	38

MePZ ŠENTVIŠKI ZVON vabi na

PONOVITEV JUBILEJNEGA KONCERTA

30 LET

Sobota, 7. december 2019, ob 19.00

Kulturni dom Antona Martina Slomška,
Šentvid pri Lukovici

»Samo slovenske pesmi«
(ljudske, umetne, zabavne in narodnozabavne)

Lovro Frelih (klaviature)

Žiga Svetlin

(klavirska harmonika)

ZBOROVODJI

Špela in Matevž Kink

POVEZOVALKA

Helena Urbanija

ROKOVNJAČ je glasilo Občine Lukovica. Brezplačno ga prejemo vsa gospodinjstva občine Lukovica; odgovorna urednica: Alenka Lena Klopčič, uredniški odbor: Andreja Čokl, Lea Smrkolj, Drago Juteršek in Avrea Šuntar Erjavšek; ustanovitelj: Občina Lukovica, Stari trg 1, 1225 Lukovica, t: 01/729 63 00, m: 051 365 992, jezikovni pregled: Anja Andrejka; spletna stran: www.lukovica.si, e-mail: rokovnjac@lukovica.si; produkcija: IR IMAGE, Medvedova 25, Kamnik; trženje oglasnega prostora: IR IMAGE, Medvedova 25, Kamnik; naklada: 1.950 izvodov. Glasilo sodi med proizvode, za katere se obračunava 8,5 % DDV (Ur. l. RS št. 89/98). Rokovnjač je vpisan v evidenco javnih glasil Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 1661 in v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 380. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja besedil glede na tehnične in materialne možnosti. Nenaročenih člankov ne honoriramo. Članki v rubriki pisma bralcev in politika niso lektorirani. Na naslovnic: Godbeniki osvojili najvišje možno priznanje. Foto: Leon Andrejka

Objavljamo povzetek poročila o opravljeni notranji reviziji poslovanja Občine Lukovica za leto 2018, ki ga je v avgustu in septembru 2019 izdelala družba D.N.R., družba za notranjo revizijo. Celotno poročilo o opravljeni reviziji je na vpogled na sedežu občine Lukovica in na spletni strani www.lukovica.si/objava/227856.

POVZETEK POROČILA O OPRAVLJENI REVIZIJI POSLOVANJA OBČINE LUKOVICA S POUČENJEM NA LETU 2018

1. UVODNA POJASNILA

Družba D.N.R. d.o.o. je v avgustu in septembru 2019 opravila redno notranjo revizijo poslovanja Občine Lukovica, katere poudarek je bil na finančnem stanju občine na dan 31.12.2018 v povezavi s polletnim poročilom ter o svojih ugotovitvah izdala revizijsko poročilo. Z vsebino revizijskega poročila sta se seznanila tudi bivši župan ter Občinski svet Občine Lukovica.

V tem dokumentu so navedene vse bistvene ugotovitve o poslovanju Občine Lukovica, pri čemer je bil predmet revizije v dogovoru z naročnikom osredotočen predvsem na finančno stanje občine, dodatno pa so se preverile tudi plače javnih uslužbencev.

2. UGOTOVITVE

Uvodoma smo ugotovili, da

- primopredaja poslov med bivšim županom in (novo) županjo formalno ni bila izvedena oziroma o njej ne obstaja zapisnik, kar ni ustrezno in kar ni skladno z usmeritvami Ministrstva za javno upravo, Službe za lokalno samoupravo.
- ker primopredaje ni bilo, bivši župan županji ni razkril podatkov o finančnem stanju občine, med drugim niso bile razkrite obveznosti, ki jih je bivši župan že prevzel v breme proračuna za leto 2019 in 2020, podatki o višini še neporabljenih namenskih prihodkih ter nekatere druge podatke, ki so bistvenega pomena za poslovanje občine v letu 2019.
- občina na dan 31.12.2018 ni imela vseh potrebnih (obveznih) internih aktov, nekateri od njih pa so potrebni prenove.

Z revizijo je bilo v zvezi s poslovanjem občine v letu 2018 ugotovljeno naslednje:

- Občina v letu 2018 ni imela vzpostavljenega ustreznega sistema za spremljanje obsega prevzetih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let niti ni zagotovila vseh ukrepov, ki bi zagotavljali, da se namenski prihodki dejansko porabljajo za namene, za katere se bili pridobljeni.
- Občina v letu 2018 ni imela vzpostavljenega niti sistema kvotnega in likvidnostnega načrtovanja, kar ni skladno z določili 36. in 37. člena Zakona o javnih financah, je pa občina v letu 2019 to že vzpostavila.
- Občinska uprava je na dan 31.12.2018 opravila popis sredstev in virov sredstev (inventuro), ki je bil v vseh pomembnih pogledih ustrezno izveden, bi bilo pa potrebno še pred iztekom mandata bivšega župana popisati tudi fotografije, arhivsko gradivo, likovne umetnine in druge

predmete, katerih popis je sicer urejen v 38. členu Zakona o računovodstvu. Ta popis je zato potrebno opraviti v okviru inventure za leto 2019.

- Občina je na dan 31.12.2018 izkazovala za 847.216 EUR neplačanih odhodkov, od tega so kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašale 663.117 EUR.
- Znesek neplačanih odhodkov se je na račun obveznosti, prevzetih v letu 2018, ki terjajo plačilo v letu 2019, do 30.06.2019 povečal kar na 2.782.310 EUR, od tega znašajo kratkoročne obveznosti do dobaviteljev 2.700.195 EUR oziroma za 2,037 mio EUR več kot ob začetku leta 2019, pri čemer gre pretežno za obveznosti, ki jih je v letu 2018 prevzel bivši župan in so v plačilo zapadla šele v letu 2019.
- Vsi tekoči prihodki občine v letu 2018 so znašali 5.393.466 EUR, tako da znesek 2.782.310 EUR obveznosti predstavlja več kot polovico vseh tekočih prihodkov, posledično pa je občina celotno prvo polovico leta 2019 imela občutne likvidnostne težave, ki se bodo nadaljevale tudi v drugi polovici leta 2019.
- Vsi tekoči odhodki občine v letu 2018 so znašali kar 9.181.477 EUR; bivši župan se je namreč v letu 2018 odločil za določene investicije, za katere ni imel zagotovljenih lastnih sredstev, pri čemer izstopa investicija prizidka k OŠ JKB na Brdu (za 3,4 mio EUR).
- Za potrebe investicije prizidka k OŠ JKB je bivši župan najel 3.500.000 EUR kredita, ki pa je bil le deloma namensko porabljen, tako da se bo morala občina ponovno zadolžiti, da bo lahko poplačala obveznosti iz naslova te investicije.
- uradno objavljen dolg občine na dan 31.12.2018 je znašal 3.500.000 EUR, kar predstavlja približno 620 EUR na prebivalca, občino Lukovico pa to uvršča med bolj zadolžene slovenske občine, ob tem pa izpostavljamo, da je dolgoročnih obveznosti še več. Občina namreč ni izkazala (in ni ustrezno poročala) o dolgoročni obveznosti iz naslova podeljene stavbne pravice pri OŠ Janko Kersnik Brdo iz leta 2010, na račun katere ima občina še približno 132.000 EUR obveznosti.
- Poleg vseh predhodno navedenih obveznosti mora županja zagotoviti tudi sredstva za plačilo obresti za kredit, ki znašajo okvirno 24.000 EUR letno.

Glede na navedeno je bilo z revizijo ugotovljeno, da so poslovne odločitve bivšega župana iz leta 2018 v letu 2019 izrazito ogrozile finančno in likvidnostno stanje občine, posledično pa je nova županja prevzela občino v izredno slabem finančnem stanju. Finančno stanje občine je tako slabo, da mora občina vzeti nov kredit za poplačilo vseh v letu 2018 prevzetih obveznosti. Finančno stanje je hkrati tudi tako zaskrbljujoče, da občina novih investicij v letu 2019 ne sme načrtovati, v letu 2020 pa le skrajno previdno in restriktivno.

Z revizijo je bilo v zvezi s plačani ugotovljeno naslednje:

- Na dan 31. 5. 2019 je bilo na občini zaposlenih 23 javnih uslužbencev ter 1 funkcionar (županja), od tega 14 na strokovno tehničnih delovnih mestih, 9 pa na uradniških.
- Akt o sistemizaciji je na posameznih mestih pomanjkljiv, a v vseh pomembnih pogledih ustrezen;
- Kar 7 javnih uslužbencev je na dan 31.05.2019 zasedalo delovno mesto, za zasedbo katerega nimajo stopnje izobrazbe glede na tarifni razred, v katerega je uvrščeno delovno mesto, ki ga zasedajo na dan 31. 5. 2019, kar z vidika ZDR-1 v povezavi z ZJU ni dopustno;
- štirje (4) javni uslužbenci so imeli na dan 31.12.2019 po našem mnenju prenizko plačo, devet (9) javnih uslužbencev pa previsoko plačo glede na veljavne javno finančne predpise. Nepravilnosti so odraz pomanjkljivosti in napak tako v fazi določanja višine osnovnih bruto plač, napak pri postopkih napredovanj v višje plačne razrede in napak pri postopkih napredovanja v uradniške nazive.

Občina je v času med izdajo predloga poročila in končnim poročilom prejela obvestilo Inšpektorata za javni sektor o uvedbi nadzora nad plačami v Občini Lukovica, zato je bilo dogovorjeno, da občina z ukrepi za odpravo ugotovljenih nepravilnosti na področju plač počaka do ugotovitev inšpekcijskega nadzora.

Glede na navedeno je bilo z revizijo ugotovljeno, da bivši župan niti pri zaposlovanju novih sodelavcev niti pri določanju plač javnih uslužbencev ni ravnal skladno s predpisi, ki urejajo delovno pravna in uslužbenska razmerja ter sistem plač v javnem sektorju. Nova županja bo zato morala poskrbeti za zakonito stanje na tem področju.

3. POVZETEK

Občini smo glede na ugotovitve podali 12 priporočil, z realizacijo katerih se bodo tveganja za napake pri poslovanju v letu 2019 in v bodoče zmanjšala.

Izpostavljamo, da se v okviru revizije niso preverjali potni nalogi in druga povračila stroškov zaposlenim, ravno tako se niso preverjali transferi fizičnim in pravnih osebam, izvajanje gospodarskih javnih služb, izvajanje javnih služb ter nekatera druga pomembna področja. Le-ta naj se preverijo v okviru naslednjih notranjih revizij.

V Ljubljani, dne 14.11.2019

Dr. Metka Cerar, vodja revizije
Preizkušena državna revizorka
Preizkušena državna notranja revizorka

Oktobrska srečanja s predsedniki in predstavniki društev

Županja je v drugi polovici oktobra 2019 gostila predsednike in predstavnike društev, ki delujejo na območju občine Lukovica, in sicer na področju kmetijstva, gozdarstva in ribištva, turizma, kulture, športa, humanitarnih dejavnosti, in ki se sofinancirajo preko javnih razpisov iz proračuna.

Namen teh srečanj je bila predstavitev aktivnosti, ki jih društva tekom leta izvajajo, podaja predlogov s strani društev za izboljšanje sodelovanja z Občino in meddruštvenega sodelovanja. Zakoniti zastopniki so na teh srečanjih podpisali pogodbe o sofinanciranju dejavnosti društev iz proračuna Občine Lukovica za leto 2019. V tem delu je županja prisotne seznanila, da bo Občina Lukovica pristopila k poenotenju javnih razpisov, ki jih bo izvedla na podlagi predlogov s strani društev.

Županja se je tekom srečanj dotaknila tudi zbiranja podatkov za koledar prireditev in dogodkov za leto 2020, v katerem bi bili dogodki medsebojno usklajeni. Prednost pri določanju datumov dogodkov bodo imeli tradicionalni dogodki, vse ostale dogodke pa bo treba terminsko medsebojno uskladiti. Z usklajenim koledarjem dogodkov bodo tako imeli poleg občanov tudi predstavniki društev možnost obiska dogodkov, ki jih organizirajo druga društva. Nadalje je bilo društvom predlagano, da za razpoznavnost svojih dogodkov uporabljajo občinsko spletno stran, kjer lahko društva ob predhodni registraciji umeščajo svoje dogodke v »Koledar dogodkov« ter objavljajo vabila in novice o izvedenih dogodkih v rubriki »Lokalni utrip«. V tem sklopu je županja društva povabila tudi k soustvarjanju skupnih dogodkov, kot npr. sodelovanje na prireditvi ob občinskem in drugih prazni-

kih, predstavitvi občine v Domžalah in podobno.

Predstavniki društev so se zahvalili županji za udeležbo na njihovih prireditvah v letu 2019.

Na srečanjih društev so že bili podani predlogi za oživitve in izvedbo prireditev v Rokovnjaškem gozdčku, za izvedbo decembrskih prireditev (miklavževanje, prižig luči, bazar ipd.), za novo športno infrastrukturo in za prenovo obstoječe.

Županja je ob koncu prisotne seznanila o možnostih uporabe Sončne dvorane na Brdu pri Lukovici.

Sklepna ugotovitev društev, poleg že izkazanega interesa za medsebojno sodelovanje, je bila podpora društev za tovrstna srečanja tudi v prihodnosti, saj povezovanje, druženje in mreženje obrodi rezultate.

OBČINSKA UPRAVA

Počastitev spomina na mrtve

V dneh pred praznikom dneva mrtvih se je županja občine Lukovica mag. Olga Vrankar skupaj s sodelavci občinske uprave poklonila žrtvam 1. in 2. svetovne vojne.

S simbolnim dejanjem polaganja vencev in prižigom sveč pri spomeniku NOB v Lukovici, pri Marijinem znamenju na trgu v Lukovici, pri spomeniku Mrtva straža na Prevojah, na pokopališču v Šentvidu, kjer so pokopani domačini, sodelujoči v 1. svetovni vojni, in pri obeležju Žalostne Matere Božje na Brdu smo se spomnili sinov in hčera naroda, ki so darovali življenja za boljši jutri.

OBČINSKA UPRAVA

SERVIS ZA VAŠ TV

že 10 let!

Najboljši TV programi in internet s Kravca-Kržišča, Limbarske gore, Krma, ...

Roman Goropečnik s.p.
Savska c. 40a, 1230 Domžale

040 / 997-007

www.gorosan.com, www.zvezdatv.si

LED, LCD, PLAZMA TV, VIDEO SISTEMI
SATELITSKI SISTEMI VSEH VRST

Aparate ne popravljamo, temveč popravimo!

Občina Lukovica vas
v a b i
na

»PRIŽIG DECEMBRSKIH LUČI«

v četrtek, 5. decembra 2019,
ob 18.30 uri,

Program bo potekal od 16. do 20. ure:

- ★ predstavitev lokalnih društev in učencev s svojimi izdelki,
- ✳ lokalni ponudniki z dobrotami iz Črnega grabna,
- ✳ praznične delavnice za otroke v Pungatnikovi hiši (izdelava voščilnic, venčkov in novoletnih okraskov).

Za toplo okrepčilo in prijetno vzdušje bo poskrbljeno.

Vljudno vabljeni!

Podjetništvo poganja lokalni razvoj!

Prvo podjetniško srečanje lokalnih podjetnikov občine Lukovica, ki se je v dvorani Kulturnega doma Janka Kersnika v Lukovici odvijalo v torek, 22. oktobra, pod sloganom 'Skupaj zmoremo več!', je podalo kar nekaj močnih sporočil s strani lokalnih podjetnikov. Ti se že uspešno povezujejo, a da bi bilo njihovo sodelovanje še intenzivnejše, bi pripomoglo tudi ustrezno okolje oz. konkreten prostor, kot je denimo poslovna cona. Županja mag. Olga Vrankar je pri tem skoraj 60 zbranim podjetnikom zagotovila, da bo Občina Lukovica domačim podjetnikom prisluhnila, za območje poslovne cone v Lukovici pa nadaljevala s postopki do njihove realizacije ter tako podjetnikom pomagala pri njihovi nadaljnji rasti in razvoju, to prvo podjetniško srečanje pa bo po njenih besedah dobilo tudi nadaljevanja.

»Glede na to, da imamo v občini kar 431 registriranih podjetnikov, in glede na to, da so 'tam zunaj' tudi obetavne možnosti financiranja, verjamemo, da je potencial za morebitne skupne podjeme, projekte in sodelovanja izjemen,« je na prvem podjetniškem srečanju občine Lukovica, katerega namen je spodbuditi deljenje dobrih podjetniških praks in izmenjava poslovnih izkušenj ter navsezadnje tudi spodbuditev novih povezav oz. krepitev obstoječih poslovnih vezi, uvodoma dejala županja **Olga Vrankar**.

Nad zavzetostjo Občine Lukovica, da začne prve korake v smeri tesnejšega podjetniškega in nasploh lokalnega povezovanja in sodelovanja, je izrazila zadovoljstvo tudi **Mojca Štepic**, vršilka dolžnosti direktorja Razvojnega centra Srca Slovenije, ki je sicer tudi v celoti finančno podprl prvo podjetniško srečanje v Lukovici.

Program dogodka je postregel z aktualnimi informacijami s področja pridobivanja namenskih finančnih sredstev tako iz evropskih skladov kot s strani **Eko sklada** in tudi **Lokalne akcijske skupine (LAS) Srce Slovenije**, prikazal dva primera uspešnih domačih podjetij ter odprl podjetniško razpravo, ki je podala konkretna sporočila lokalnih podjetnikov o pogojih za nadaljnjo rast in razvoj.

Od legendarnih krofov do energetske samozadostnosti

Direktor Gostinskega podjetja Trojane d.o.o. **Bojan Gasior**, ki se 42 let vsak dan vozi od začetka do konca občine Lukovica – ta je z avtocesto doživela velike spremembe –, je povedal, da v podjetju stalno vlagajo v razvoj. V podjetju, ki danes letno ustvari že 10 milijonov evrov prihodka, so tako samo letos posodobili zunanjo teraso in notranje prostore v zgornjem nadstropju novejšega zgradbe ter v celoti prenovili krofarno – na to finančno investicijo, vredno milijon evrov, so se, denimo, pripravljali dobri dve leti.

Pred šestimi leti so namestili električno polnilnico, že pred 14 leti so šli tudi v energetske sanacije stavb z LED razsvetljavo, pri ogrevanju so prešli s kurilnega olja na utekočinjen naftni plin (UNP), ki jim poleg toplote zagotavlja še električno energijo, od leta 2009 proizvajajo elektriko tudi z lastno sončno elektrarno oz. danes že z dvema, načrtujejo pa še dve novi sončni elektrarni, tako da bodo skupaj prešli na 260 kilovatov moči. »S tem bomo pa res povsem energetske samozadostni,« je povedal Bojan Gasior in dodal, da bodo s povečanjem restavracijskega dela predvidoma v začetku prihodnjega leta prešli že na skupno 850 do 900 sedežev. V istem času načrtujejo lastno čistilno napravo, najkasneje v letu 2022 pa tudi garažno hišo, ki jim bo omogočala sprejem več kot 50 avtobusov, kot jih trenutno sprejmejo na najbolj obiskane sobote in nedelje ter praznične dni.

'Zakladi Črnega grabna' in lukoviška zemlja

Pri tem je Bojan Gasior izpostavil tudi zadovoljstvo z ekipo. »Trenutno nas je redno zaposlenih 130, imamo pa tudi 30 študentov in res veliko energije vlagamo v to, da kadri ostajajo pri nas,« je povedal in dodal, da sicer njihovi zaposleni prihajajo iz treh občin – Lukovice, Zagorja in Vranskega, zato je tudi njihovo podjetje močno vpeto v utrip prav vseh treh. Pri tem velja omeniti, da je prav Bojan Gasior že v začetku tega stoletja spodbudil prvo podobno srečanje podjetnikov v lukoviški občini, obenem pa je bilo GP Trojane tudi med pobudniki nastanka blagovne znamke 'Zakladi Črnega grabna', ki bi jo, kot je Gasior menil na tokratnem podjetniškem srečanju, lahko nekoliko oživili.

Da tudi podjetniki sami skrbijo za promocijo občine, je v podjetniški razpravi, ki je sledila, ponazoril **Sebastijan Čemažar** iz pekarnice Čemažar – Srček d.o.o., ki prav letos praznuje častljivo obletnico – 60 let. Pekarna, ki danes zaposluje skoraj 30 ljudi, je namreč najbolj poznana po lukoviški zemlji. Sicer pa, tako pravi Čemažar, jim uspeva pozicijo na vse konkurenčnejšem pekarskem trgu, ko že skorajda vsak trgovec peče svoj kruh, ohranjati tako, da poslušajo stranke in jim vselej ob pravem času ponudijo, kar želijo – v zadnjem času je to predvsem bolj zdrav kruh iz čim kakovostnejših sestavin.

Iz Krašnje v svet ...

Sredi občine, konkretno v Krašnji, pa deluje še eno pomembno podjetje – to je podjetje za orodjarstvo, obdelavo kovin in predelavo plastike M & P Burja d.o.o., katerega temelje je **Anastazij Živko Burja** z ročno izdelavo hidravličnih cilindrov položil že pred pol stoletja in je, kot je v podjetniškem pogovoru prikazal **Boštjan Burja**, od takrat podjetje na poti nenehne rasti. Iz obrtne delavnice z enim zaposlenim se je namreč ekipa razširila na približno 80 kvalificiranih delavcev, pri čemer podjetje stalno vplaga v sodobne tehnologije na področju strojne obdelave kovin in predelave plastike, tako da je danes zanesljiv dobavitelj strojnih delov za avtomobilsko industrijo, strojogradnjo, papirno industrijo in druga področja.

M & P Burja d.o.o. tako sodeluje ne le z uspešnimi domačimi družbami, kot so Emrax, Kolektor in Aquafil, ampak tudi z japonsko Yaskawa – ta ima sicer tovarno tudi v Kočevju –, pa nemškimi družbami, kot sta Mahle in Rheinmetall, ter nenazadnje s povsem globalnimi podjetji, kot so Duff-Norton, Belimed in Emco group. Boštjan Burja je pri tem izpostavil, da »podjetnik ne sme nikdar zaspati; tudi če ti gre danes dobro, moraš gledati na to, kako ti bo šlo jutri«.

»Obenem se ne gre zanašati na zunanje dejavnike, denimo na državo, da nam bo ta pri čem pomagala. Nasprotno, sam raje vidim, da se država ne vtika v naše delo, naj nas le pusti delati, kot znamo,« poudar-

ja Burja, ki sicer vidi potencial v večji povezanosti podjetnikov. Veseli ga, ko vidi, da je nek domač podjetnik uspešen, saj to pomeni, da bo uspešnejše tudi okolje, v katerem to podjetje deluje. Zato, meni Boštjan Burja, se moramo medsebojno spodbujati – prav tako kot se spodbujajo sami znotraj podjetja, kjer so ponosni na to, da nimajo težav s fluktuacijo.

Izziv št. 1: Kadri

Tako Burja kot tudi ostali podjetniki, ki so sodelovali v podjetniškem omizju, so kot enega večjih problemov izpostavili pomanjkanje kadrov – ne le dobrih, ampak nasploh ljudi, ki bi se bili pripravljene zaposliti. Kot je povedal **Simon Avbelj**, ki je z ženo Barbaro pred petimi leti ob regionalni cesti v Lukovici odprl Fast Food Šime, se sam srečuje s stalnim izzivom dobiti kadre, pri čemer plačilo sploh ni problem – problem jih je pritegniti v Lukovico.

Podobne izkušnje so delili tudi podjetniki v omizju – poleg Sebastijana Čemažarja iz Pekarne Čemažar – Srček d.o.o. še **Marjan Kveder** iz podjetja Avto Kveder d.o.o., **Janez Vajde** iz podjetja Jerebtrans d.o.o. in **Boštjan Tekavc** iz Gradbeništva Tekavc –, ki so povedali, da je tudi skrb za obstoječe kadre stalno delo. Marjan Kveder je izpostavil tudi pomen medpodjetniškega sodelovanja in vzajemnega zaupanja: »Prav to mi je osebno pomagalo zares dokončati lastno investicijo v občini Lukovica, kjer pa sem želel dokončati prvi (in zaenkrat še edini; op.p.) objekt na Obrtniški ulici. Brez podpore družine in prijateljev seveda tudi ne bi šlo,« je dodal in se navezal na manjko občinskega prostorskega načrta (OPN).

Izziv št. 2: OPN

»Imeli smo že številne sestanke s pristojnimi ministrstvi in sedaj je zogica pri njih, bom pa vse naredila za to, da bomo OPN sprejeli v prvi polovici prihodnjega leta,« se je odzvala županja Olga Vrankar, ki obžaluje, da se pristojni na državni ravni ne držijo predpisanih rokov, se pa sama zaveda, da »je prav podjetništvo gonilna sila razvoja«. Kot je dejala v razpravi, bodo na Občini naredili vse, da bodo »zadeve spravili v življenje«.

Janez Vajde iz podjetja Jerebtrans d.o.o., ki je, mimogrede, eden prvih 'tovornjakarjev' pri nas, ki je investiral v samovozeči tovornjak, nadaljnje investicije pa načrtuje v tovornjake na plin, je pri tem dejal, da se je prav zaradi medpodjetniških spodbud v domačem okolju pred leti

odločil, da se s podjetjem še ne preseli iz občine Lukovica. »Manjka pa nam mladih, kar se pozna na področju kadrovanja,« se je tudi Vajde navezal na kadrovske izzive.

»Glede na to, da v Lukovici beležimo velik porast gradnje stanovanjskih stavb, se bomo v bližnji prihodnosti nekoliko umaknili iz območja naše občine,« pa je o načrtih svojega gradbenega podjetja povedal Boštjan Tekavc in kot problem izpostavil, da danes tudi avtocesta ne požira več dobro zamaškov. Kljub temu pa pričakuje, da bo v prihodnosti območje občine Lukovica – sploh po sprejemu OPN – zopet zanimivo tudi za nepremičninska vlaganja.

»Če je naša prva prioriteta ureditev OPN, pa je druga prioriteta ureditev poslovnega okolja oz. manjših območij, namenjenih poslovni dejavnosti,« se je na dane pobude odzvala županja Olga Vrankar, ki je sklenila, da je Občina zelo odprta za vsakršne pobude in potrebe občanov ter seveda podjetnikov. »Tu smo navezadnje zaradi in za vas.« Zato, kot je še dejala, bo občina nadaljevala z organizacijo tovrstnih podjetniških srečanj, udeleženci tokratnega srečanja pa so izrazili željo, da bi imeli tovrstne dogodke tako jeseni kot spomladi.

ALENKA LENA KLOPČIČ
FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Godbeniki osvojili najvišje možno priznanje v korakanju

Lukoviški godbeniki in godbenice so se po lanskem praznovanju jubileja v letošnjem letu lotili novega izziva. Prvič v zgodovini društva so se udeležili tekmovanja na državnem nivoju in presenetili vse. Na tekmovanju slovenskih godb in mažoretnih skupin v korakanju v Radečah so osvojili zlato plaketo s posebno pohvalo, kar je najvišje možno priznanje. Za izvedbo koreografije so prejeli kar 91,3 % točke.

Zveza slovenskih godb in Mažoretna zveza Slovenije sta v soboto, 19. oktobra, v Radečah organizirali tekmovanje v korakanju. Udeležilo se ga je kar 250 godbenikov in mažoret iz 7-ih društev širom Slovenije. Tekmovanje je bilo razdeljeno v tri tekmovalne kategorije. Godba Lukovica je nastopila v kategoriji Protokol. V 10 minutah, ki so jih imeli na voljo, so zaigrali dve skladbi in ob tem prikazali zahtevane prvine godbeništvu v gibanju. Vse to pod budnim očesom ocenjevalcev Mihe Dergana (sodnik za prvine korakanja godb), Mitje Dragoliča (sodnik za glasbo) in Aleša Breznikarja (sodnik za splošni vtis), ki so nastop spremljali glede na Pravilnik Zveze slovenskih godb. Ocenjevali so tako splošni vtis kot izgled tekmovalne skupine, urejenost, postavitev formacije, nastop predvodnika ter izvedbo njegovih povelj preko godbenic in godbenikov, sestavo in izvedbo koreografije, izvedbo nadstandardnih in show elementov ter seveda glasbeno izvedbo, pri čemer je bil poudarek na kakovosti zvoka, intonaciji, glasbenem stilu in dinamiki. Godba Lukovica je vse predpisane elemente opravila odlično in tako so ji sodniki za nastop prisodili 91,3 % točke, kar je pomenilo, da so prejeli zlato priznanje s posebno pohvalo in v absolutni konkurenci zasedli 3. mesto. Pred njimi sta bila le orkestra, ki v Sloveniji spadata v sam vrh: Laška pihalna godba, ki je nastopila skupaj z laškimi mažoretami, in Godba Slovenskih železnic v sodelovanju z radeškimi mažoretami.

»Nismo pričakovali takšnega uspeha,« je po nastopu in prejetju priznanja dejal **Vili Gošte**, predvodnik Godbe Lukovica, ki je godbo vodil na tem tekmovanju in tudi bdel nad celotnim projektom. »Že pred podelitvami počitnicami sem začel pripravljati koreografijo, ki je morala biti v

skladu z zahtevami in pravilnikom Zveze slovenskih godb. Potrebno je bilo izbrati primerni skladbi in temu prilagoditi figurativne elemente. Konec poletja pa smo začeli z vajami. Vse skupaj je trajalo skoraj tri mesece. Ob tem bi se zahvalil vsem godbenikom in godbenicam za prizadevnost in dobro udeležbo na vajah. Veliko truda in dela je bilo vložena. Delovati je bilo potrebno usklajeno, kot eden. To nam je po številnih vajah tudi uspelo. Na tekmovanju smo šli le pokazati, kaj smo se v vsem tem času naučili, brez velikih ambicij in pričakovanj. Že na generalki pa smo pustili zelo dober vtis. Opazovalci so bili zadovoljni, čudili so se. To smo potem nadgradili še v tekmovalnem programu. Na voljo smo imeli 10 minut in takrat je bilo potrebno pokazati najboljše. Uspelo nam je. Neverjetno, zelo sem vesel.

Prikazali smo se kot zelo resna, disciplinirana godba z dobrim igranjem in veliko znanja v elementih korakanja.»

Leta 2009 se je na pobudo in ob podpori takratnega vodstva godbe in dirigenta Luke Einfalta lukoviški orkester odločil, da se bo poleg tradicionalnega izvajanja skladb posvetil tudi zelo zanimivi in atraktivni dejavnosti godbeništva, godbi v gibanju oz. korakanju s figurativnimi elementi. Delegacija lukoviških godbenikov se je tako pred 10-imi leti odpravila k pobrateni avstrijski godbi v St. Lambrecht. Vili Gošte, ki je predvodnik godbe Lukovica že deset let, se takole spominja takratnega obiska Avstrije: »Karl Rappold, dirigent in predvodnik godbe St. Lambrecht, nam je predstavil dejavnost korakanja. Pokazal nam je nekaj detajlov, od postavitve, prihoda na prizorišče, kakšna so povelja in kako se izvajajo ... Dal nam je tudi poseben priročnik, ki smo ga prevedli v slovenščino in začeli delati. Takrat sem se odločil, da bom prevzel vlogo predvodnika Godbe Lukovica. Ob otvoritvi novih godbenih prostorov v Šentvidu so nam predstavniki iz St. Lambrechta podarili še predvodniško palico, ki jo vihtim še danes.« Vse od takrat se lukoviški godbeniki posvečajo korakanju in znanje izpopolnjujejo. Vili Gošte se je tako leta 2011 na Ptuj udeležil večdnevnega seminarja za predvodnike v organizaciji Zveze slovenskih godb. Mentor je bil Ivan Medved iz Laškega, s katerim Gošte sodeluje že vse od takrat. »Še zdaj sva v stikih, če potrebujem kakšno pomoč ali nasvet, se obrnem nanj. Vedno je pripravljen pomagati. Tudi zato, ker dobro delamo in želimo delati na tem področju. Številne godbe se te zahtevne dejavnosti sploh ne lotijo, kar nekaj godb pa je že tudi obupalo. Ne ukvarja se veliko godb s tem, mi pa smo bili med prvimi. Lotili smo se tega in vztrajamo, čeprav so se nam morda nekateri na začetku celo posmehovali. Ampak mi smo se naučili in nekatere elemente korakanja prvič pokazali na enem izmed tradicionalnih prvomajskih nastopov. Godbeniki so videli, da se lahko poleg igranja skladb pokaže še kaj več in vseč jim je bilo. Tako je sedaj vsako leto ob prvomajskih nastopih. Posebno show točko smo pripravili tudi za uvod slavnostnega koncerta ob 20-letnici našega delovanja. Krona in potrditev dobrega dela pa je bil uspeh na tekmovanju in seveda tudi vzpodbuda za nadaljnje delo na tem področju,« je zaključil Vili Gošte, ki je na tekmovanju v Radečah navdušil. Dobil je številne pohvale kolegov in tudi sodnikov, saj je med vsemi predvodniki naredil najboljši vtis.

BESEDILO IN FOTO: LEON ANDREJKA

MePZ Šentviški zvon: Naših 30 let

Nevihno nedeljo 17. novembra je mogočna jubilejna pesem Šentviškega zvona prežarčila zgodnji mrak in ogrela srca in roke do zadnjega sedeža napolnjene Sončne športne dvorane na Brdu pri OŠ Janka Kersnika. Bil je nepozaben večer močnih spominov in zavedanja bliskovitega minevanja vsega, kar živi in se kot kapljica v času zliva v zgodovino. Tri desetletja od drzne odločitve prvega predsednika mladega mešanega zbora Darka Stupice, da obogatimo bogato tradicijo Črnega grabna z novim kulturnim prispevkom in združimo talentirane ljubitelje petja v Zvon, ki se bo mehko razlegal tja v deveto vas. Navdihovala nas je prebujena zavest slovenske Pomladi v prelomnem duhu časa. Tako smo kmalu s ponosom, z Zdravljico in slovensko zastavo nazdravili svoji državi.

Tiskana brošura v besedi in sliki beleži kroniko delovanja in vztrajnega umeščanja v ožji in širši kulturni prostor, z zborovodji, ki so vsak po svoje prepoznavno zaznamovali naš programski melos: Metka Novak, Karel Leskovec, Primož Leskovec in zdajšnja zborovodja, zakonca Špela in Matevž Kink. Pesem družji vesele in notranje bogate ljudi. Ob organizacijski iznajdljivosti prvega predsednika smo postajali gostje in organizatorji pevskih zborov iz slovenskih Šentvidov in Zvonariade ter seveda živo prisotni v domačem kulturnem utripu nove občine Lukovica. S posebno ljubeznijo smo oplemenitili praznični duh slovenskega božiča s koncerti, ki so postali tradicionalni in smo z njimi gostovali po številnih božjih hramih naše domovine. Najlepše božične pesmi smo shranili v dveh zgoščenkah, prav tako tudi slovenske narodne, obogatene z instrumentalno spremljavo. Tako smo se pevsko razvijali in zoreli za težje preizkuse naših grl. Ob vključitvi lepega števila mladih in glasbeno izobraženih talentov z drugim predsednikom zbora Matejem Avbljem, ki preraščajo v profesionalizem (Slovenska filharmonija, Opera, različne orkestrske zasedbe), smo se preizkusili v večni klasi: izvedbo oratorija, veličastne večstavnice sakralne skladbe Camilla Saint-Saensa, skupaj z zborom Collegium Vokale iz Celja, najprej v domačem Šentvidu, nato na Ponikvi, v Celju, Domžalah in pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. To je bil do zdaj naš vrh. Preizkusili smo se v globokem zvočnem in ritmičnem izrazu črnske duhovne pesmi in v sakralni glasbi, a ostajamo zvesti slovenski, najlepši pesmi na svetu. V življenju pevcev, ki izberejo za svojo (vse bolj redko) pristočno sprostitev prepevanje, je petje duhovna in telesna rekreacija: pojemo, se zabavamo, gostujemo, potujemo, spleta mo vezi. Ohrid in Dunaj – nepozabni pevski doživetji, prav tako gostovanja po Sloveniji. Naša jubilejna kronika zapisuje preko 200 nastopov. Skozi vrste Šentviškega zvona je v treh desetletjih stopalo že 116 pevki in pevcev. Danes jih v zboru prepeva 35.

Svečano akademijo je z izbranimi besedami in čestitkami nagovorila županja občine Lukovica, mag. Olga Vrankar. Poudarila je današnjo zmogovalno moč slovenske zborovske pesmi kot prepoznavne ambasadorke v

Evropi narodov. Pesem ohranja našo identiteto in nas kot žlahtna blagovna znamka predstavlja v globaliziranem svetu. Zaželela je, da pesem v občini nikoli ne presahne, saj prinaša dragocene trenutke sprostitev in umetniški užitek ter vzgaja mlade generacije. Kulturni dogodek je pozdravila evropska poslanka in donatorka preko Evropske ljudske stranke Ljudmila Novak, ki ta zbor že dolgo spremlja in mu priznava visoko kvaliteto ter povezovalno sodelovanje v nekdanji skupni občini.

Koncert je uvedla tista žalostinka o izgubljeni mladosti s solo izvedbo tenorista Mateja Avblja: Oj, mladost ti moja. Z njo smo hoteli poudariti medgeneracijsko povezanost z nostalgijo spominov starejših pevcev. Koncertni program s poudarkom: samo slovenske pesmi – ljudske, umetne, zabavne in narodnozabavne – je bil skrbno izbran.

Povezovalno besedo je v svojem sproščeno humorjem stilu z iskrivimi primerami prevzel Jure Sešek.

Prvi sklop je pripadal ljudskim pesmim iz zamejstva v narečni obliki: iz Istre Pesmi od ljubezni in kafeta, iz Rezije Njen čuau jti gna, v priredbi etnografa Pavla Merkuja, nato koroška Nmau čriez jizaro, pa še tisto o cigarnarjih v šaljivi izvedbi in solistko Dorotejo Kink. Sledile so slovenske umetne: Oj, pogledjte ptičke, Debeli kum in Po poljube.

V krajšem odmoru smo si pevci oplaknili grla in zajeli sapo, ob pogledu na slavnostno dvojno torto, s katero nas je presenetila županja, pa se je utrnila tista zdravica "Zadoni nam, zadoni" in ena prvih pesmi, ki smo jo v zboru prepevali, Sem pevec. Medtem pa se je na stenski projekciji odvijala zgodovina zbora, od prvih korakov do današnjega jubileja.

Tretji del koncerta je napovedal gost večera, jazz trio DS miles, z izvajanjem popularne glasbe, zabavno klasiko slovenske popevke iz 60-ih let: Vrtiljak, Brez besed, Moje orglice – to je bila kokta povojne generacije. Prav baladno čustveno je legla na srca poslušalcev Plestenjakova En poljub, prvič izvajana v zborovski spremljavi in v zametni solo izvedbi basista Matevža Kinka, zborovodje. Pa Ljubezni se razdaj in Ritem srca – vse z vodilnim motivom ljubezni.

Tudi narodnozabavna glasba, posebno Avsenikova, dobiva svoje zasluženo mesto v slovenski žanrski glasbi in vse pogostejših priredbah. Tako se oddolžujemo temu slovenskemu fenomenu, ki nam ga je morala odkriti tujina. V zaprtem zgodovinskem obdobju so bili Avseniki najmočnejši predstavniki našega naroda in dežele na južni strani Alp. Šentviški zvon jih ni predstavil prvič. Tokrat so ob nepogrešljivi harmoniki Žiga Svetlina zavriskale v svoji širini in vedrini Lepo je biti muzikant, V gozdni samoti in himnična Slovenija, od kod lepote tvoje, ob pritrkavanju in sodelovanju polne dvorane.

Kot se za takšne slavnosti spodobi, so se podeljevale tudi bronaste, srebrne,

zlate in častne Gallusove značke. Zaslužne so presenetile Darka in Zdenko Stupica ter Mojca Stoschitzky. Sledile so še čestitke pevskih zborov, besede predsednice zbora Andreje Volf, dehteli so nagejlni in zahvala Jani Strehar za dolgoletno vzorno vodeno kroniko zbora, ki je bila tudi vir celotnega pregleda. Pevci smo iz srca hvaležni naši predsednici Andreji, ki je vajeti zbora prevzela pred dvema letoma in vsak prosti trenutek živi za to, da zbor ne le prepeva, ampak tudi gradi na povezovanju in druženju. Je odlična organizatorica, ki nas je uspela prepričati, da jubilejni koncert pripravimo v Sončni dvorani; z neverjetno voljo in optimizmom je znala motivirati prav vsakega izmed nas, da smo "prijeli za delo" in verjeli, da bomo jubilej okronali tako, kot se spodobi.

Zborovodji Špela in Matevž Kink pa sta postala kar sinonim za kulturno življenje v naši občini. Predana glasbi in kulturni dejavnosti svoje glasbeno poslanstvo širita na vse pevce. Spremljata naš glasbeni korak in skrbita, da petje v naših krajih dobiva nova krila. Iz srca hvala obema.

Odhod z odra smo pevci pospremili s svojo himno: Pa se sliš od svet'ga Vida zvon ... S tem smo najavili svoje zvonjenje in zvenenje v 4. desetletje. Celoten večer je okronal še aktiv podeželskih žena iz Lukovice in pivovar Vinko Pirnat s pogostitvijo za vse poslušalce, po dobri slovenski navadi, pa še za martinovo. Jubilejni večer je bil resnično navdihujoč.

BESEDILO: MOJCA STOSCHITZKY

FOTO: URBAN RUS

T: +386 (0)1 300 32 10
E: racunovodstvo@proevent.si
www.racunovodski-servis.si

- Računovodske storitve
- Davčno svetovanje
- Urejanje dovoljenj za delo, bivanje in študij
- Urejanje davčnega rezidenstva

**DOMAČIM
IN TUJIM
PODJETJEM**

nudimo
celovito
podporo in
svetovanje.

Spot točka - vse za ustanovitev podjetja

Slamne kite iz Krašnje

Pletenje kit je skoraj vse stoletje zaznamovalo kraje med Prevojami in Trojanami ter na bregovih in pobočjih levo in desno od Radomlje. Slamo, ki je ostala od žita, so spretne pletice preoblikovale v dolge verige kit, iz katerih je domžalska industrija izdelovala slamnike in druge izdelke. S prodajo kit se ni veliko zaslužilo, kljub temu pa so pridne ženske roke s tem prinesle pomemben delež v družinsko de-narnico. Ker se je pred drugo svetovno vojno pletlo zvečer ob petrolejkah, ki so bile draga razsvetljava, so se pletice zbirale v eni hiši ob eni svetilki. Zato je bilo zbiranje pletic tudi družabno srečanje, med katerim so se ohranjale in prenašale iz roda v rod zgodbe, legende in pripovedke ter krajevna zgodovina in ljudski običaji. Včasih so se ob zaključku pletenja ženskam pridružili moški in godec, da se je za »likof« zaplesalo.

Vera Beguš se je spomnila pletic in žanjic iz Krašnje.

Kite so pletli tudi v Krašnji – množično in raznovrstno. Zato so že pred dvajsetimi leti Krašnjani zbrali vaščane, ki so še znali in vedeli, kako se žanje žito in odstrani slama, da bi bila čim bolj kakovostna in nepoškodovana; kako se slamo obdelava, da se kite čim bolj pletejo in kako je treba stikati posamezna stebila, da kita čim hitreje raste pod spretnimi prsti. Želeli so ohraniti živahno krajevno dejavnost, ki je združevala in povezovala sosede, in jo prenesti na mlajše generacije. Delo in besede so zabeležili v zapisih in fotografijah; Foto-kino-video klub Mavrica iz Radomelj je posnel tudi film in obilo fotografskih podob. Letos pa je Kulturno umetniško društvo Fran Maselj Podlimbarski natisnilo bogato ilustrirano in informativno knjigo Pletemo kite. Gradivo zanjo je zbrala, izbrala in uredila Vera Beguš. V spremni besedi je Dušica Kunaver zapisala, da je dragocenost knjige v tihem sporočilu današnji mladini, da je tudi v skromnosti in trdem delu veliko veselja; tako kot včasih ob druženju, smehu in pesmi ob petrolejki in pletenju kit.

Uradna predstavitev knjige je bila 25. oktobra v Krašnji. Na začetku prijetnega srečanja je urednica predstavila zamisel za nastanek knjige, ki jo je sofinancirala Evropska unija. Na skoraj sto straneh domoznansko delo predstavlja pričevanja žanjic, koscev in pletic kit; opisuje kmečka dela in opravila, ki jih je bilo treba opraviti, da je iz slame nastala kita; dodaja tudi pričevanje moža, ki je kite zbiral in oddajal industriji. Osrednji del opisuje in na fotografijah prikazuje, kako so Krašnjanke in Krašnjani obudili staro obrt in jo predstavljali doma in v tujini ter zanjo motivirali šolsko mladino. V zadnjem delu knjige je strokovno besedilo Matjaža Brojana o pletenju kit.

Vsebina knjige je bila predstavljena na zanimiv način, ko so se na zaslону vrstile podobe pričevalcev, njihove besede pa so doživeto povzele bralke in bralec. Med drugim so obiskovalci izvedeli, da gospodarji niso bili najbolj zadovoljni, če je godec prekmalu potegnil harmoniko in prekinil pletenje – premalo se je naredilo. Avtorica je za zaključek razložila, da bo pletenje kit zaživelo tudi v likovnem ustvarjanju slikark. Ob koncu so se Vera Beguš zahvalili in ji čestitali za izjemen prispevek k ohranjanju narodnega spomina. Županja Olga Vrankar je izpostavila pomen prenašanja običajev na mlado generacijo v krašnjiški šoli. Poudarila je, da občina poleg komunalne urejenosti potrebuje tudi družbene dejavnosti, ki krajem dajejo dušo, občanom prijetne načine srečevanja in sodelovanja, mladim pa možnost, da spoznavajo in srkajo vase dediščino svojih babic in dedov. Vodja domžalske izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti Matej Primožič, ki je v knjigi našel tudi svojo teto, je društvu predlagal, da v knjižno obliko prenesejo še kakšne krajevne običaje. Matjaž Brojan, nekdanji novinar, danes pa plodovit pisec in kronist, je povedal nekaj anekdot o tem, kako se je učil ustvarjati kite pri pleticah v Krašnji. Za pristen zapis v knjigi je tehniko in postopke pletenja želel čim bolj razumeti, da bi jih čim bolj verodostojno prenesel v knjigo.

BESEDILO IN FOTO: IGOR LIPOVŠEK

Klapa Sidro navdušila v Kamniku

Novembrski prazniki, ko se mošt spremeni v vino, so bili na Grajski terasi na Starem gradu nad Kamnikom v znamenju glasbe. Tam so namreč v sklopu jesenskih grajskih večerov v goste povabili tudi naše občane, natančneje Klapo Sidro, ki je v soboto, 9. novembra, navdušila zbrane poslušalce in okuševalce žlahtne kapljice v sosednji občini.

Letos mineva osmo leto, odkar so se Blaž, Gregor, Rok, Matej, Janez in Blaž podali na skupno pevsko pot kot vokalna Klapa Sidro. V tem času so imeli številne nastope na različnih praznovanjih, porokah, obletnicah in doživeli marsikaj, kar jim bo še dolgo ostalo v spominu. Dober glas o njihovem petju se širi iz ust do ust in tako so drugo novembrsko soboto na svoj račun prišli tisti, ki so jih že dlje časa spraševali o njihovem naslednjem nastopu.

»Na odru se nam zdi najpomembnejše, da dobro zvenimo, začutimo komad in drug drugega. Predvsem pa je ključnega pomena, da uživamo v petju. Iz vidika harmonije, melodije in tipa glasbe nam zelo odgovarja dalmatinski melos, primarno pa izhajamo iz slovenske ljudske pesmi,« pojasnjuje vokalisti.

Glasba in žlahtna kapljica z roko v roki

Ideja za nastop je prišla na pobudo Grajske terase na Starem gradu, saj so tam v začetku septembra fantje nastopili kot presenečenja na praznovanju. »Povabilo nam je bilo v veliko veselje in čast, saj tam ni veliko nastopov in skrbno izbirajo nastopajoče za svoje dogodke. Nastop smo vzeli skrajno resno, kajti že dolgo nismo imeli celovečernega dogodka,« pravijo fantje iz Klapa Sidro. Da jim publika rada prisluhne, potrjuje razprodan koncert že nekaj časa pred napovedanim dogodkom. »Nismo imeli občutka, kakšno bo zanimanje za dogodek, saj gre za manjši prostor, kjer se lahko zbere približno 80 ljudi. Nastop je bil

obarvan pretežno z dalmatinskimi pesmimi. Vmes so bile tudi slovenske, v repertoar smo vključili tudi pesmi, vezane na tematiko praznika sv. Martina,« še dodajajo.

BESEDILO: LEA SMRKOLJ
FOTO: ARHIV KLAPe SIDRO

Otvoritev razstave ročnih in likovnih del članov Društva upokojencev Lukovica

Otvoritev je bila 18. 10. 2019 ob 18. uri v avli Pungartnikove hiše. Po grobem štetju se jo je udeležilo več kot 70 odraslih in kopica otrok. Začela se je z glasbeno točko, ki jo je na harmoniko izvedel učenec Tomaža Jemca iz Glasbene šole Polton Žan Novak. Po kratkem pozdravu prisotnim smo se z minuto molka poklonili spominu pred kratkim preminulega slikarja in enega ustanovnih članov likovne sekcije Društva upokojencev Lukovica, Draga Jermana. Nanj bodo spominjale številne krasne slike, ki visijo po lokalih in domovih v naši okolici in tudi marsikje po Sloveniji.

Po pozdravnem nagovoru predsednice Društva Marijane Grošelj nam je dve pesmi zapel odlični pevski zborček Kresničke iz Osnovne šole Janka Kersnika, pod vodstvom zborovodkinje Simone Burkeljca. Vodja likovne sekcije Silvester Zdovc je na kratko predstavil, kaj razstavlja likovniki, ročnodelske aktivnosti pa je predstavila vodja Stanislava Stopar.

Še eno veselo je na harmoniko zaigral devetletni učenec Tomaža Jemca Jure Cerar, Kresničke pa so zapele še eno pesem. Na koncu je prisotne pozdravila še županja mag. Olga Vrankar.

Ogledu razstave je sledila pogostitev nastopajočih in ostalih prisotnih. Otroci so bili seveda najbolj veseli velike družinske pice, ki jo je donirala gostilna in picerija Furman in jo je v trenutku zmanjkalo, pa tudi ostale dobrote so kmalu pošle.

Ustvarjalci smo seveda veseli številnega obiska, za katerega gre zasluga tudi nastopajočim otrokom. Prav lepo je bilo slišati veseli živčavi otrok, ki so se po otvoritvi razstave zapodili po »galeriji« in živahno komentirali razstavljena dela.

BESEDILO: SILVESTER ZDOVC; FOTO: S. ZDOVC, MARCELA KOPITAR, SILVO MASELJ

Zakonski jubilanti na Češnjicah nad Blagovico 2019

Spomini so tisto najlepše, kar lahko deliš z nekom. Še posebno to velja za zakonske jubilate. Tako smo se tudi letos na zahvalno nedeljo, 3. novembra, zbrali v cerkvi na Češnjicah nad Blagovico.

Bogu se je zahvalilo osem zakonskih parov, dva zlata jubilarita pa sta bila žal zaradi zdravstvenih razlogov odsotna. Obnovili smo zakonski blagoslov in se priporočili Bogu.

Po končani slovesnosti smo skupaj s farani v večnamenskem prostoru nazdravili ob prigrizku in zaključili ob petju.

BESEDILO IN FOTO: MARINKA ŠKRLJ

Skupaj za vedno!

V nedeljo, 3. novembra, je bilo v farni cerkvi sv. Petra v Blagovici še posebej slovesno, saj smo poleg zahvalne nedelje obhajali tudi nedeljo zakonskih jubilaritov. Vabilu se nas je odzvalo pet parov, ki smo zabeležili 50, 40, 30, 25 in 20 zakonskih let.

Ob mogočni spremljavi domačih orgel nas je domači župnik Drago Markuš skupaj z ministranti pospremil do oltarja. Nadaljevali smo s sv. mašo, med katero smo se zakonci zahvaljevali za svojega življenjskega sopotnika, za dar zvestobe in medsebojne ljubezni. Hkrati pa je bila v naših srcih goreča prošnja, da bi nas zdravje, spoštovanje in Božji blagoslov spremljali do novega jubileja.

Med mašo je župnik poudaril, da je jubilej pričevanje, da je mogoče kljub raznim težavam in tegobam, ki jih prinese življenje, živeti sveti zakon. Po nagovoru je jubilate povabil pred oltar in vsak par posebej blagoslovil, verniki v cerkvi pa so magičnost trenutka nadgradili s ploskanjem. Slovesnost je polepšalo tudi petje domačega mešanega zbora pod vodstvom Matjaža Pestotnika.

Po končanem bogoslužju smo se vsi prisotni pri sv. maši zbrali pred cerkvijo, kjer smo ob pijači, jedachi in prijetnem druženju obujali spomine ter sprejemali čestitke.

BESEDILO: MALČI LEVEC, FOTO: TEJA KRAMAR

Ko Koroš'c na rajžo gre ...

... in za svoj cilj izbere Lukovico. Tudi tako bi lahko poimenovali dogajanje v soboto sredi novembra, ko je minibus z dravograjsko registrsko tablico že ob pol devetih zjutraj zapeljal na lukoviški Stari trg. Iz njega je izstopilo dvanajst Korošcev, članov Turističnega društva Muta. In njihovo spoznavanje Črnega grabna se je začelo.

Skupinska fotografija obiskovalcev na trgu pred cerkvijo z grajskim obzidjem.

Panoramska fotografija pred Gradiškim jezerom.

Eno od obiskovalk sta ugrabila rokovnjača.

Po kosilu in pred odhodom z Dvorca Rus.

Za glasbeno popestritev je poskrbel zborček društva Skrinjca.

Seveda Lukovice niso izbrali naključno, ampak so v naše konce prišli na povabilo lukoviškega Društva za ohranjanje in oživljanje kulturne dediščine Skrinjca, ki domuje na Dvorcu Rus v Šentvidu. Ustanovna člana tega društva sta tudi Tanja Šubelj in Florjan Sušnik, ki ju v zadnjih letih širom Slovenije poznajo kot Grofa in Grofico Štantenberško. Kot taka sta s člani svoje razširjene »grofovske družine« in ostalimi člani Skrinjce v septembru obiskala Muto in sodelovala na prireditvi tamkajšnjega turističnega društva. Spletele so se prijateljske vezi in ponovno srečanje, tokrat pri nas, je bilo samoumevno.

Obiskovalce sva tako v sobotnem jutru v središču Lukovice sprejeli Marija Komatar, članica Skrinjce, in Andreja Čokl, lokalna turistična vodnica. Med potjo proti brdskemu gradu smo se ustavili na Maklenovcu in gostom pokazali stari gasilski dom nekdanjega PGD Brdo, ki je edinstven v Sloveniji, ter t. i. Rahnetovo ali notarjevo vilo. Brez omenbe Ivana Groharja in prve zdravstvene postaje na območju današnje Slovenije seveda ni šlo in ko smo se po Mačkovi cesti peljali skozi sadovnjak Kmetijskega inštituta Slovenije, so bili Korošci že navdušeni. Ne le nad slišanim na Maklenovcu in številom sadnih sort, ki uspevajo v brdskem sadovnjaku, ampak tudi nad čudovito kuliso, ki jo ponuja obzidje nekdanje mogočne graščine. Kersnikov grad kljub svoji votlosti vsakega obiskovalca očara že samo z »lupino«, ko pa ji vodniki dodamo še častljivo zgodovino in številne zanimive zgodbe, je marsikomu žal, da ni Brda pri Lukovici odkril že prej. Tu je nastala tudi prva skupinska fotografija, ki se ji je do konca izleta pridružil še veliko drugih. Sledil je obvezen sprehod z razlago mimo župnijske cerkve, osnovne šole in rojstne hiše etnomuzikologa Franceta Marolta do Čebelarskega centra Slovenije. Ta je obiskovalcem vedno zanimiv in prepričana sem, da se marsikateri »turist« še kdaj vrne in ob lepem razgledu preizkusi dobrote Gostišča Pri čebelici.

Spust proti Staremu trgu smo opravili skozi Rokovnjaški gozdiček, saj so prav zgodbe o rokovnjačih in nekdanjih prikazih rokovnjaškega napada ena glavnih sestavin vodenja po naši občini. Gosti s Koroške so bili navdušeni nad prizoriščem z odrom, plesiščem in klopim sredi gozda, ki pa žal žalostno propada. Glede na to, da so tudi sami člani turističnega društva, so kar deževalo zamislili, kako bi oni uporabili to »areno«. Ena bolj zanimivih je omenjala letni kino na prostem – morda ideja za naša turistična društva?

Na trgu v središču Lukovice sem obiskovalce seznanila z zgodovino furmanstva, znamenja Marije Brezmadežne in mogočnih hiš okoli trga. Fasade slednjih kar kličejo k prenovi, so se strinjali Korošci. Žal nismo imeli dovolj časa, da bi preizkusili jedi nekdanjih furmanskih gostiln v Lukovici, saj se nam je že mudilo na Gradiško jezero. Najbolj obiskana in priljubljena točka v naši občini (če odmislimo Trojane in njihove krofe, seveda) tudi tokrat ni samevala. Za sprehod okoli jezera se zaradi natrpanega urnika in razmočene ceste nismo odločili, je pa nastalo nekaj čudovitih fotografij, pri čemer nam je prav prišel tudi lesen panoramski okvir, ki ga je lani postavila Občina Lukovica. In že smo hiteli naprej, proti Dvorcu Rus, kjer so nas čakali člani društva Skrinjca z Grofom in Grofico na čelu. Vendar brez zapletov ni šlo: niti dobro še nismo v Šentvidu izstopili iz minibusa, ko sta eno od obiskovalk ugrabila rokovnjača in jo odvela neznano kam. Za bogato odkupnino sta jo k sreči kmalu vrnila, sicer bi tvegali diplomatski zaplet med občinama Lukovica in Muta.

Na Dvorcu Rus je bilo vse pripravljeno za naš obisk. Grofica Tanja je goste popeljala skozi bogato zgodovino družine Rus in skozi prostore nekdanje gostilne, ki danes izžareva bolj gosposki pridih. Po ogledu Florjanove sobe, poročne sobe, galerije, knjižnice, stare kuhinje in dvorišča z ribnikom smo prisluhnili ljudskim pesmim v izvedbi »hišnega zborčka« Skrinjca, predstavniki obeh društev pa so si izmenjali simbolična darila. Tako je predsednica Turističnega društva Muta domov odnesla čudovite rdeče nageljne, ki so videti kot pravi, čeprav so narejeni iz krep papirja, na Dvorcu Rus pa je ostal mali kovan svečnik, saj je Muta znana tudi po umetnostnem kovaštvu. Ker so bili pri Rusu vedno znani po dobri hrani, te seveda tudi tokrat ni manjkalo. Za odlične kolone z žganci, jeljem in repu je sicer poskrbela Gostilna Bevc, torto, potico in pecivo pa so pripravile kar članice Skrinjce same. Korošci si bodo naše kraje tako zapomnili tudi po dobri hrani.

A prav gotovo ne le po njej, saj jih je navdušilo vse videno in slišano, tako da že razmišljajo, kdaj bo spet priložnost, da pridejo k nam pogledat še tiste stvari, o katerih so tokrat zaradi časovnih omejitev le poslušali. In seveda, tudi člani Skrinjce smo dobili povabilo, da se še v večjem številu kot septembra prav kmalu spet oglasimo na Muti. Prva priložnost bo že v decembru, ko na Muti pripravljajo razstavo jaslic.

BESEDILO IN FOTO: ANDREJA ČOKL

Izlet k hudomušnim holcarjem na Kope!

Na koledarju se je izpisala sobota, 19. oktober, kazalci na uri pa so kazali 7:30, ko smo se zbrali na parkirišču v Blagovici. Odpravljali smo se na izlet, na humoristični šov in druženje na Kope, ki ga je organiziral KORK Blagovica. Polni pričakovanj in željni novih vtisov smo se vkrkali na avtobus in se odpeljali proti Koroški.

Megla, ki nas je spremljala od začetka poti, se je kmalu razkropila in od Vranskega naprej so nas v svoj objem sprejeli topli sončni žarki. Avtocesto smo zapustili na izvozu za Velenje ter pot nadaljevali skozi Veliko Pirešico in Velenje ter skozi kilometer dolgo slikovito sotesko Hude Luknje do Mislinje, kjer smo v gostišču Vagon naredili prvi postanek. Leta 1899 je bila na tem mestu železniška postaja, zato je v lokalu tudi replika pravega vagona, ki je včasih vozil po teh krajih. V prijetnem ambientu smo se posladkali s trojanskimi krofi in si privoščili še kavo ali čaj.

Ob tej priložnosti bi se radi iskreno zahvalili GP Trojane za podarjene krofe. Nekaj smo jih podarili tudi lastniku lokala in tako prinesli pozdrave in dobrodošlico iz naših krajev na Koroško.

Pot smo nadaljevali proti Slovenj Gradcu in v Šmartnem zavili proti Kopam. Po vijugasti cesti smo se vzpenjali proti vrhu in vmes občudovali čisto in neokrnjeno naravo, ki se je pred nami kitila v čudovitih jesenskih barvah. Žal pa se je z višino spreminjalo tudi vreme; iz sončnega in toplega v megleno in vetrovno. Ko smo premagali 1542 m n. v. in parkirali na velikem parkirišču ob Grmovškem domu, nas je s širokim nasmehom na obrazu ter z značilno koroško govorico sprejel holcer in humorist Tomi Vrlič. Spoznali smo tudi najstarejšega še živečega holcerja Franca, ki šteje kar 105 let. Skupaj s Tomijem sta s pripovedovanjem svojih anekdot ustvarila nepozabno in smeha polno vzdušje. Po ogledu dokumentarnega filma o Pohorju smo si na poligonu ogledali žaganje drv z znamenitim motorjem »sekularjem«. Leta 2018 je prejel zlato priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za inovacijo. Sledil je še prikaz in preizkus starih holcarskih opravil (žaganje hloda z žago amerikanko, zabijanje žeblicev, zlaganje okroglice v stolp). Najboljši so dobili spominske medalje ter pravi holcarski krst.

V toplem domu so nam postregli z okusnim kosilom in bili smo deležni pristne prijaznosti ter gostoljubnosti domačinov. Po kosilu so se najbolj pogumni – zaradi močnega vetra – povzpeli na Veliko Kopo do energetske točke. Na vrhu se nahaja 13 točk, ki blagodejno in pozitivno vplivajo na

naše počutje ter na čiščenje telesnih energijskih centrov – čakrer. Na vsaki točki stoji tabla z napisom, na katere čakre deluje izmerjena pozitivna energija. Po vrnitvi v Grmovškov dom smo naredili še skupinsko fotografijo vseh udeležencev izleta ter tako dodali kamenček več v zbirko spominov. Nasmejani in polni pozitivne energije smo se odpeljali v dolino, v naročje sončnih žarkov.

V Leganu smo naredili kratek postanek ter pozdravili in presenetili našega rojaka Vilija Pustotnika. Našega obiska je bil zelo vesel in ob slovesu izročil lepe pozdrave za vse Blagovčane.

Domov smo se vrnili v večernih urah, nasmejani in dobre volje. Ob slovesu smo si obljubili, da bomo take izlete še ponovili ter se našemu vozniku Francu za varno in prijetno vožnjo zahvalili!

BESEDILO: MALČI LEVEC
FOTO: GREGOR LEVEC

Komemoracije v letu 2019

Kot vsako leto je bila tudi letos komemoracija na Golčaju dne 26. 10. 2019 ob 11. uri. Ob zelo lepem vremenu so se je udeležili pohodniki iz Radomelj in Moravč, na Golčaju je namreč dne 28. 10. 1941 padlo 16 radomeljskih in jarkih borcev. Komemoracije sta se udeležila tudi župan občine Moravče Dr. Milan Balažič in varuh pravic občanov Moravče Stane Ravnikar. Slavnostni govor je imel predsednik ZZZB občine Lukovica tovariš Marjan Križman. V programu nastopajočih so bili: instrumentalni trio, otroci Podružnične šole Blagovica z učiteljico Niko Leskovšek, pevka Silva Kosec in praporščaki.

Na obeh komemoracijah dne 1. 11. 2019 je bila gospa županja Olga Vrankar glavna govornica, in sicer pri spomeniku padlih borcev v Lukovici in pri spomeniku Mrtva straža na Prevojah. Nastopajoči so bili še pevski zbor Janko Kersnik Lukovica, recitator Janez Gubanc, instrumentalni trio in praporščaki.

Radi bi se zahvalili vsem nastopajočim in vsem, ki so sodelovali pri komemoracijah, še posebej Podružnični šoli Blagovica, gospe županji in praporščakom.

BESEDILO IN FOTO: MOJCA OMAHEN

Ministranti iz Krašnje tokrat tik pod vrhom

V soboto, 29. septembra 2019, so se med seboj pomerili ministranti dekanije Domžale, in sicer v župniji Ihan.

Tokratno druženje je potekalo v dveh delih. Najprej so svoje znanje, pridobljeno pri verouku in ministriranju, uporabili v kvizu, nato so se pomerili še na športnem igrišču v nogometu. Rdeča nit kviza je bilo življenje in je od lažjih vprašanj na začetku na koncu prišel do zelo težkih, a je ekipa iz Krašnje predvsem po zaslugi timskega dela uspešno premagala tudi to oviro. Po končanem kvizu je sledil krajši odmor, nato pa so se pomerili še na igrišču, kjer je Krašnjanom šlo dobro od rok oz. bolje od nog. Tako v kvizu kot na nogometnem igrišču so osvojili odlično drugo mesto, ponovno po zaslugi skupnega sodelovanja v igri, in le za nekaj točk zaostali za prvim mestom. Barve ministrantov iz župnije sv. Tomaža v Krašnji so zastopali Patrik, Bor, Jan, Gašper, Max, Žan, Andrej iz župnije Češnjice nad Blagovico in Uroš. Mogoče se prihodnje leto povzpnejo še višje, a si tudi za ta uspeh zaslužijo iskrene čestitke.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Tudi mi smo poklicani: misijonska nedelja v cerkvi svetega Tomaža v Krašnji

Nedelja 20. oktobra je bila tokrat v Cerkvi na Slovenskem posvečena misijonom, saj smo obhajali misijonsko nedeljo. Nedeljo, ko se spomnimo naših misijonarjev in misijonark, tako živih kot pokojnih.

Ob tem seveda ne smemo pozabiti, da je iz naših krajev izšel misijonar Franci Pavlič, ki je žal mnogo prekmalu preminil na misijonu San Miguel de Italaque v Boliviji. In če smo tokrat pri sveti maši v župnijski cerkvi svetega Tomaža v Krašnji pri nagovoru prisluhnili poslanici papeža Frančiška za misijonsko nedeljo, nas je v uvodu domači župnik Anton Potokar spomnil, da misijonska nedelja predstavlja vrhunec izrednega misijonskega meseca oktobra: "Ta mesec je papež razglasil z namenom, da se Cerkev obnovi v misijonskem duhu. Ob tem nam misli uhajajo k našemu najbolj poznanemu misijonarju na Madagaskarju Pedru Opeki, ki ga je prejšnji mesec v okviru afriške turnee obiskal papež Frančišek. Pedro je na smetišču glavnega mesta Madagaskarja zgradil provinco, mesto za 10.000 ljudi, kjer so živeli in ponekod še živijo najbolj ubogi med ubogimi. Ob tem nikakor ne smemo pozabiti, da Pedro ni edini slovenski misijonar na Madagaskarju. Trenutno deluje preko 50 naših misijonarjev in misijonark, ki se prav tako, a precej manj opazno,

nesebično darujejo za tiste ljudi, ki res potrebujejo pomoči. Naši misijonarji in misijonarke pomagajo na vseh celinah sveta in tudi mi smo poklicani, da smo misijonarji, in sicer vsak v svojem vsakdanjem življenju, doma, v službi, med prostim časom in še bi lahko naštevali. Jasno in pogumno izpričujmo svojo poklicanost oznanjevati življenje za Jezusa. K temu nas v okviru izrednega meseca želi spodbuditi tudi sam papež in ob tem navaja Jezusove besede: "On je rekel: kdor pa bo mene zatajil pred ljudmi, tega bom tudi jaz zatajil pred svojim očetom, ki je v nebesih in pred nebeškimi angeli". Na misijonsko nedeljo, a ne samo na to nedeljo, tudi drugače, odprimo svoja srca in roke, da bomo po svojih močeh pomagali misijonarjem in misijonarkam na različnih koncih sveta. Poleg materialne podpore jih lahko podpremo tudi z molitvijo. Naj bo misijonska nedelja večkrat v letu, vsaj kar se tiče našega razumevanja za težave naših misijonarjev in misijonark in pomoči le-tem.

DRAGO JUTERŠEK

Zahvalna nedelja

Prva nedelja v novembru je bila zahvalna nedelja in tako smo se pri sveti maši v cerkvi svetega Tomaža v Krašnji kakor drugje po cerkvah na Slovenskem zahvalili Bogu za prejete darove preko leta.

Domači župnik Anton Potokar je že v uvodu dejal, da ni težko izreči besede hvala, vendar mnogi tega žal ne zmorejo. V času, ko pobiramo sadove svojega dela – saj slovenski pregovor pravi: Kar kdo seje, to bo tudi žet – premnogokrat slišimo, da se to in ono ne splača; ne splača se obdelati vrta, sejati, saditi, nič se ne splača, kajti zakaj bi se trudil, grem v trgovino in vse to kupim. Ob tem pozabljamo, koliko vsega je podarjeno – podarjeno nam je vsako leto, vsak mesec, vsak dan, celo vsak trenutek, a ne gre samo za materialne darove, za katere si človek kar naprej prizadeva, da bi jih dobil, gre tudi za mnoge druge darove, gre za talente, ki smo jih prejeli. Narava se počasi umirja in tudi mi si lahko vzamemo čas, da se umiri-

mo, razmislimo o sebi, o svojem življenju, o dogodkih, ki so se nam zgodili, in se ob tem iz preteklega naučimo za sedanjost. Kaj pomaga človeku, če je bogat v materialnih dobrinah, ni pa bogat v Bogu, kajti kdor se sreča z Bogom, ne more biti enak, kakor je bil prej, je naglasil v nagovoru. Skupaj z mešanim pevskim zborom pod vodstvom Marka Juteršek in organista Lojzeta Pezdircica smo vsi zbrani v cerkvi zapeli še zahvalno pesem. Na koncu se je župnik zahvalil še vsem sodelavcem, pevcem in pevкам, ministrantom, tistim, ki skrbijo za lepoto cerkve in okolice ter članom in članicam ŽPS za sodelovanje.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

**VESELI
DECEMBER
V MORAVČAH**

SE DO ZAČEL 1. 12. OB 19.30
S PRIZIGOM NOVOLETNIH LUČK.

Vabijo vas
nastopajoči in sodelujoči
iz Moravske doline.

**NA PRAZNIČNI TRŽNICI
VAS DOMO 7. IN 8. TER VSE DNI
OD 14. DO 22. 12.
MED 17. IN 21. URO RAZVAJALI
S PRAZNIČNIMI IZDELKI,
DOBROTAMI IN PIJAČO.**

Turistično društvo Moravče
in Občina Moravče

Dvajset let združenja Zdravo življenje

V dvajsetih letih se lahko zgodi veliko, ali pa le malo. Lahko pride do razvoja in napredka, ali do mirovanja in propada.

Zakaj se kmetijske površine ponekod nezadržno zaraščajo, drugod pa so vzorno obdelane in nudijo očesu prijetno podobo urejene in negovane krajine? Zakaj dva gospodarja enako velikih kmetij, celo na istem območju, različno gledata na prihodnost domačije? Prvi vidi samo še konec kmetovanja, drugi kmetijo razvija in odpira vedno nove možnosti razvoja. Lahko za naštetu poiščemo razlog v na pol praznem oziruma na pol polnem kozarcu? V optimizmu in veselju do dela in življenja in v njegovem nasprotju – pesimističnem čakanju, da bo konec? Verjetno ni tako enoznačno in je še vrsta drugih, objektivnih dejavnikov, a v osnovi gre ravno za to: ali gospodar in njegova družina vidijo smisel v svojem delu ali ne; ali z veseljem pričakujejo nov dan, novo pomlad in poletje, ali se z muko prebijajo od jutra do večera, od dneva do dneva. V vasi Koreno nad Lukovico smo 24. oktobra lahko spoznali tiste kmetije, ki se nahajajo na »sončni strani«. Tiste, ki so se odločile za drugačen način kmetovanja, ki v tem vidijo možnost razvoja. Na posestvu ekološke kmetije Plahutnik, poimenovanem Razgledi z vrha, je potekalo praznovanje ob dvajseti obletnici Združenja ekoloških kmetij Zdravo življenje. Praznovanje je bilo obogateno s kulturnim programom, predstavitev izjemnega jubilejnega zbornika, ekološko pogostitvijo in malo ekološko tržnico, ki pa je pokazala obsežno in pestro ponudbo nekaterih članov združenja.

Ekološko kmetovanje je način življenja

Pred dvajsetimi leti je kmetijski svetovalec inž. Anton Demojzes podal pobudo za ustanovitev Združenja ekoloških kmetov. Kmetje in strokovnjaki, ki so videli dlje kot drugi, so res stopili skupaj in združenje ustanovili. Danes se o ekološki hrani veliko govori in piše, vedno več je povpraševanja in rednih kupcev, leta 1999 pa so ekološko kmetijstvo številni označili kot muho enodnevnico. Pogosto so kupce od nakupa odvrnile cene, ki so bile višje od cen konvencionalno pridelanih živil. Poznavanje strogih pravil ekološkega kmetovanja je bilo, ne le v široki javnosti, pač pa tudi med strokovnjaki, klavarno. »Danes vidimo, da gre za pravo smer,« je povedal direktor Kmetijsko gozdarskega zavoda Ljubljana **Jože Benec**. Poudaril je tudi, da je prodaja po primerni ceni še vedno šibka točka. Ekološki pridelki in izdelki so na prodaj predvsem na domačih dvoriščih ter na lokalnih tržnicah in prireditvah. Vedno več ekoloških kmetij se odloča za predelavo primarnega pridelka, s čimer mu pomembno dvignejo vrednost oz. ceno. Še vedno pa imajo kmetje največ težav s prodajo ekološkega mesa govedi in drobnice, saj se slednje pogosto prodaja skupaj z mesom živali iz konvencionalne reje, torej pod ceno ekološkega mesa.

Razgledi z vrha je zelo ustrezno ime prostora za počitek in druženje. Pogled seže do Limbarske gore, Miklavža in samih Moravc na eni ter tja do Kamniško-Savinjskih Alp na drugi strani.

Prireditve ob dvajseti obletnici je s pozdravnim nagovorom začel dolgoletni predsednik Združenja ekoloških kmetov »Zdravo življenje« Janez Ocepek, ki je še vedno dejaven v družinski ekološki drevnici v Žvaruljah pri Izlakah. Program je povezovala Špela Drnovšek.

S sedem metrov visokega razglednega stolpa se vidi še dlje.

Za hrano in postrežbo so poskrbele kmetije in kmetijske svetovalke. Primož Homar je skuhal ekološki golaž, Breda Pestotnik iz Krajnega Brda in Marija Gales iz Krašnje pa sta spekli kruh.

Pogled s stolpa na Plahutnikov stan, kot so poimenovali osrednji skupni prostor s kuhinjo in jedilnico, in malo ekološko tržnico, ki je zadnji oktobrski četrtek privabila obiskovalce v vas Koreno nad Lukovico na praznovanje 20. obletnice Združenja ekoloških kmetij Zdravo življenje.

Prireditve so popestrili petošolci OŠ Janka Kersnika Brdo iz podružnice v Krašnji pod mentorstvom razredne učiteljice Katarine Bergant. (foto: Tatjana Vrbošek)

Vodja Oddelka za kmetijsko svetovanje KGZ Ljubljana **Tomaž Močnik** je poudaril, da kmetijski svetovalci intenzivno delajo na razvoju in uvajanju novih tehnologij v ekološko kmetovanje. Največji strošek je do nedavnega predstavljala preusmeritev iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje. Zdaj lahko kmetije pridobijo nepovratna sredstva za preusmeritev in je tako odločitev za ekološko kmetovanje lažja. O zgodovini združenja Zdravo življenje, ki danes šteje 65 članov, je na kratko povedal **Janez Ocepek**, ustanovni član in predsednik združenja vseh dvajset let. Predstavil je tudi jubilejni zbornik, v katerem je zapisano še več o razvoju združenja, izobraževanju članov in njihovih razmišljanjih o ekološkem kmetijstvu.

»Pomembno je poudariti, da je zbornik plod dobrega medsebojnega sodelovanja, saj je bil odziv članov na povabilo k predstavitvi kmetije izjemno. Odzvala se je dobra tretjina rednih članov. Brez njihovega prispevka zbornik ne bi bil tako pester, kot je. Ne bi bil tako naš,« je povedala **Pavla Pirnat**, kmetijska svetovalka in strokovna tajnica združenja od leta 2008.

Uredniški odbor jubilejnega zbornika ob 20. obletnici delovanja združenja Zdravo življenje.

Jesensko pisana ponudba stojnic je še dodatno pobarvala res lep jesenski dan, ki smo ga preživeli na robu vasi Koreno nad Lukovico.

Praznik ekološkega kmetijstva

Prireditev je potekala pred Plahutnikovim stanom. To je večja lesena stavba s skupnimi prostori, v kateri gostje, ki prenočujejo v lesenih hišicah, kuhajo in jedo ter se družijo. Plahutnikov stan pa oddajajo tudi za poroke, družinska praznovanja, seminarje ipd.

Seveda ni dobrega praznika brez dobre hrane. Tokrat so bile jedi dobre in zdrave, saj so jih pripravili iz lokalnih ekoloških živil. Udeleženci praznovanja so lahko izbirali med ekološkim golažem, ki ga je skuhal Primož Homar, in ekološkimi testeninami Dežman Urške in Primoža, s prav tako ekološko zelenjavo in ekološkim sirom kmetije Sešlar. Kruh sta spekli Breda Pestotnik in Marija Gales, pecivo pa so pripravile Ivanka Menegalija, Branka Medved in Ana Vrtačnik. Da grla niso bila suha, sta poskrbela Stane Homar in Janez Ocepek. Za postrežbo pa so poskrbele Lucija Sušnik, Olga Novak in Ana Cirar.

Lahko povzamem, da je praznik ekološkega kmetijstva osrednje Slovenije ob izjemno lepem in toplen vremenu potekal v znamenju dobre volje, odlične glasbe in izvrstne ponudbe članov združenja.

BESIDILO IN FOTO: TATJANA ČOP

Prireditev se je sklenila s predstavitvijo izjemnega zbornika, ki ga je združenje natisnilo ob dvajseti obletnici delovanja. Zbornik in dvajsetletno delo združenja in ekološkega kmetijstva so predstavili Janez Ocepek, predsednik združenja vseh dvajset let, Jože Benec, direktor KGZS – Zavoda Ljubljana in Tomaž Močnik, vodja Oddelka za kmetijsko svetovanje Zavoda Ljubljana.

Pred stojnico kmetije Dolenc z Barja je gospodar Tadej ličkal koruzo. K delu je hitro privabil obiskovalce, med njimi tudi županjo občine Lukovica mag. Olgo Vrankar in Pavlo Pirnat, kmetijsko svetovalko in soorganizatorko dogodka.

Kmetije, ki so se predstavile na mali ekološki tržnici na Razgledih z vrha:

Ime in priimek	Kraj kmetije	Usmeritev kmetije
Stanko Homar	Dupeljne, Lukovica	Vzreja žrebet pasme haflinger, kompost, znamka 100 CVETOV
Janez Ocepek	Žvarulje, Izlake	Sadikne sadnega drevja, EKODREVESNICA OCEPEK
Ivanka Menegalija	Štangarske poljane, Šmartno pri Litiji	Sezonsko sadje in zelenjava, krompir, jabolčni sok in kis
Pavlina Šinkovec	Češnjice, Blagovica	Korenje, repa, pesa, krompir, čebula, fižol v zrnju
Veronika Švigelj	Blatna Brezovica, Vrhnika	Čebula, česen, buče hokaido, kisló zelje, kislá repa
Ana Vrtačnik	Šemnik, Izlake	Sezonska zelenjava, meso
Branka in Anton Medved	Kal, Zagorje ob Savi	Sezonska zelenjava in sadje, goveje, svinjsko in piščančje meso, jajca
Marija in Tadej Dolenc	Pod Goricami, Brezovica	Sezonska zelenjava, jajca, med
Peter Kos	Videm pri Lukovici, Lukovica	Sezonska zelenjava sadje, zelišča, poljščine, žita, krompir, jajca
Marija Gales	Krašnja, Lukovica	Sezonska zelenjava, kruh, pekovsko pecivo, testenine, jagode, šparglji, jajca
Primož Dežman	Gabrje pod Špilkom, Blagovica	Ekološke testenine – znamka DOBROTE IZPOD ŠPILKA, omake, nefiltriran jabolčni sok
France Sešlar	Podlipovica, Izlake	Sir, maslo, skuta in sirotka
Jure Močnik	Koreno, Lukovica	Turizem in izobraževanje na kmetiji, znamka Razgledi z Vrha

Dober sad ob dobri skrbi

Pred 20 leti je nastalo Združenje ekoloških kmetov »Zdravo življenje«. Bogastvo dvajsetih let se je na pobudo Upravnega odbora društva začelo zbirati v zbornik že konec junija. Uredniški odbor v sestavi: urednica: Francka Toman, člani: Janez Ocepek, Pavla Pirnat, Lucija Sušnik in Bernarda Mal, je od osnovne zamisli, da v zborniku zberejo in objavijo članke o strokovnih ekskurzijah, ki jih društvo vsako leto organizira za svoje člane, prerasla v izdelek posebne vrednosti. Pri ustvarjanju nas je vodila misel, kaj bi bralce zanimalo o ekoloških kmetijah in ekološkem kmetovanju. Včasih še sami nismo verjeli, da se bo kdo poleg dela na kmetiji hotel ukvarjati še s predstavitvijo v zborniku. Pa je uspelo. In še mnogo zamisli je našlo pot v zbornik. Bralec se lahko sprehodi skozi nagovore predsednika društva, predstavnikov KGZS in županov občin, od koder so člani. Prispevali so tudi del finančnih sredstev za izdajo zbornika. Sledi kratka zgodovina društva in pregledi odgovornih v društvu, najpomembnejših dejavnosti, trenutno stanje članstva in dana-

šnje vodstvo. S shemo je prikazano, kaj pravzaprav ekološko kmetovanje je. Bralec bo izvedel, kateri so najbolj pereči problemi, pa tudi, zakaj je dobro biti član društva. Svoje mesto so našle pristržne otroške izjave o kmetijah. V sredici zbornika so predstavljene ekološke kmetije in njihovi produkti. Brez vseh ekskurzij, ki so plemenitile znanje in spodbujale k razvoju, ni šlo. Ker pa je društvo v polnem zamahu, je na koncu v nekaj besedah predstavilo svojo vizijo, v kateri omenja pobudo za dan ekoloških kmetij. Za posebno presenečenje je poskrbela ekološka kmetica Metoda Tori, ki je uredništvu posredovala svoje pesmi. Z njimi se začne vsako novo poglavje v zborniku. Brez dvoma pa pohvale sodobnemu pristopu oblikovanja besedil in fotografij – ta pripada tudi Roku Štuparju, ki je naredil izjemno grafično pripravo za tisk. In kot pri zbornikih mora biti, je tudi ta lepoteč ugledal luč sveta na dan predstavitve, 24. oktobra.

S ponosom gledamo »dete« in veseli smo spoznanja, kaj lahko ustvari tako pisana skupina ljudi po starosti, spolu, življenjskih in poklicnih izkušnjah, izobrazbi. Vse smo znali združiti, opiliti in se predvsem spoštljivo dopolnjevati. Bravo.

BESEDILO: BERNARDA MAL

Z oktobrom sklenili kolesarsko sezono in razstavljali v Pungartnikovi hiši

Oktobra se je končala letošnja kolesarska sezona, ki je bila uspešna, saj smo odpeljali kar nekaj lepih kolesarskih poti. Imeli smo se lepo in iz meseca v mesec nam bili hitrejši. Sezono smo zaključili v gostilni Pri Gašperju, kjer smo ob dobri hrani in pijači analizirali vse naše poti. Predsednica Marijana se je v imenu vseh zahvalila Janiju za uspešno vodenje v upanju, da drugo leto nadaljujemo s to dejavnostjo. Radi bi, da bi se za kolesarjenje odločilo še več naših članov.

Zelo aktivne so bile članice rokodelske dejavnosti. Na tržnici v Domžalah se je predstavila občina Lukovica in naše rokodelke so tam pripravile stojnico s svojimi zares lepimi izdelki. Še posebej pa so se potrudile pri pripravi razstave v Pungartnikovi hiši. Tam so skupaj z našimi likovniki razstavljale dva dni. Obe razstavi sta bili zelo lepi in tudi dobro obiskani. Zadnji torek v oktobru pa so izdelovale voščilnice – šivanke pod vodstvom Stane Stopar. Tudi pri teh dejavnostih bi si tisti, ki sodelujemo, želeli, da bi se nam pridruživlo še več upokoencev. Veliko novega se naučimo, še bolj pomembno pa je prijetno druženje.

BESEDILO IN FOTO: DANICA OSOLNIK

V prejšnji številki Rokovnjača smo pri prispevku Društva upokoencev Lukovica o njihovem izletu v Vipavsko dolino objavili fotografijo s Čavna, pri prispevku z vetrovnega Čavna pa fotografijo z izleta v Vipavski dolini. Za napako se opravičujemo.

Društvo podeželskih žena Blagovica – Trojane na Primorskem

Drugo soboto v oktobru smo se zbrale članice Društva podeželskih žena Blagovica – Trojane in se ob 7. uri zjutraj z avtobusom odpravile proti čudoviti Primorski. Naša druga letošnja strokovna ekskurzija je bila v znamenju sončnega vremena, zanimivih spoznanj v Luki Koper, koprskega mestnega vzdušja, občudovanja kaktusov in sukulent, ogleda stare in nove oljarnе ter Turistične kmetije Tonin.

Trideset se nas je odpravilo na strokovno ekskurzijo, katere namen je, poleg medsebojnega druženja, poglobljanje našega znanja in spoznavanje kmečkih običajev iz različnih delov Slovenije. Najprej smo odšle v Luko Koper, kjer smo si celoten kompleks ogledale z avtobusom. Cel dan je bila z nami vodička, v Luki Koper pa se nam je pridružil še nekdanji zaposleni, ki je vodenje popestril tudi s šalami in anekdotami. Imele smo postanek v Koprju, kjer smo se sprehodile po mestni tržnici in se nato odpeljale v Sečo v vrt kaktusov. Lastnica Magda Grašič nas je popeljala med 1.500 kaktusi in sukulentami, nam podala številne nasvete glede vzdrževanja, saj so z nami domov odšli tudi novi kaktusi.

Pot nas je vodila do vasi Sveti Peter v občini Piran, kjer se nahaja etnološki spomenik Tonina hiša. V njej je stara oljarna, izvedle pa smo kar nekaj zanimivosti o tem, kako je tukaj potekalo življenje v starih časih. Naša končna destinacija je bila v Šmarjah, natančneje istrska vas Puče, kjer smo se ustavile na Turistični kmetiji Tonin. Takšna druženja nam veliko pomenijo, saj se rade srečamo, spoznavamo nove kraje in stare običaje. Veselimo se decembra, ko bomo imele kuharsko delavnico z Robertom Merzelom in se odpravile do praznično okrašene Ljubljane.

BESEDILO IN FOTO: ANI ČERIN

Lokalni podjetniški zgled

Podjetje Srček: Od lukoviške žemlje do super peciva

Podjetje Srček – prej Pekarna Čemažar – letos praznuje častitljivih 60 let in le malokdo ve, da je gospod Srečko Čemažar, ki je v pekarni, ki je v Lukovici delovala že veliko dlje, začel kot mojster, odkupil pa jo je v sedemdesetih, v tistih časih po tem, ko je napekel domači kruhek, tega tudi sam razvozil po bližnji okolici, od Domžal do Krašnje – s triciklom! Priden pek pa nato naprej na svojega sina ni prenesel le svojega prvega imena, ampak tudi dragoceno znanje ročne priprave kruha in pekovskih izdelkov, oba Srečka pa sta potem v pridnega peka 'vzgojila' tudi Sebastijana Čemažarja, ki se je med tremi vnuki odločil nadaljevati tradicijo ročne priprave in peke kruha ter tudi sladkega programa – peciva in piškotov –, za katerim pa razvojno stoji njegova mama Darja. Gospa Darja je v družinski posel vstopila po poroki s Srečkom mlajšim, kot izučena trgovka pa je hitro prispevala svoje k širitvi Srčkove ponudbe čez okrajne meje – začeniši z odprtjem stojnice na osrednji ljubljanski tržnici.

S pričujočim prispevkom, v katerem nam je današnji direktor Srčka – podjetje je tudi eden od lokalnih ponudnikov, ki se ponašajo z blagovno znamko Zakladi Črna grabna – Sebastijan Čemažar predstavil Srčkovo poslovno filozofijo, začenjamo serijo prispevkov o lokalnih zgledih, zato vas, dragi bralci, pozivamo k vsebinskim predlogom za predstavitev zanimivih domačinov. Obenem vam skupaj s Sebastijanom 'nalagamo' izziv, da si pogledate v prispevku objavljene fotografije iz arhiva starih fotografij Čemažarjevih in nam sporočite, ali prepoznate koga (tudi sebe) na fotografiji, ki prikazuje nogometša, oblečene v dimnikarje in peke, pa tudi, če morda veste, kje so takrat igrali 'dimnikarsko-pekovski nogomet'. Oglasite se nam lahko na rokovnjač@lukovica.si ali na 051 365 992. Ne spreglejte niti tokratne nagradne križanke!

V času Srečka starejšega so se takole podružili dimnikarji in peki iz Lukovice in sosednjih občin, povezovale pa jih je nogometna žoga. Se kdo od bralcev prepozna na danih fotografijah ali pa veste za koga, ki je na njih? FOTO: arhiv Pekarne Srček

Butičnost ohranjajo z ročnim delom in kakovostnimi sestavinami
Danes je Srček s svojim kruhom in pekovskimi izdelki – v prvi vrsti z legendarno lukoviško žemljo – prisoten v osrednji Sloveniji, začeniši z Ljubljano – prodajalno imajo še vedno na osrednji ljubljanski tržnici kot tudi na tržnici v Kosezah – pa v Domžalah, Mengšu, Kamniku, Moravčah in seveda v domači Lukovici. Čeprav so jim prihodki v zadnjem desetletju strmo naraščali (z dobrega pol milijona v letu 2009 na 841 tisočakov v lanskem letu), pa Sebastijan Čemažar prisega na ohranjanje ročnega dela in kakovostnih sestavin.

»To se pozna pri vsaki žemlji, ki poleg sestavin vsebuje tudi človeško energijo, da ne govorim o tem, da s tem niti ena žemlja ni enaka drugi. Poleg tega bi se prilagoditev testa za strojno obdelavo poznala na sočnosti, saj se testo v strojni obdelavi ne sme lepiti – če bi želeli to doseči, pa bi morali iz njega odvzeti nekaj vode. Vse to pa bi seveda vplivalo na končni okus,« pojasnjuje sogovornik, ki sicer po nekaj drezanja le prizna, da so redni kupci njihovih izdelkov na ljubljanskih lokacijah tudi nekateri znani Slovenci (imena mi je zaupal, a ni želel, da jih objavimo; op.p.).

Malokdo verjetno tudi ve, da v Srčku vsako leto razvijejo eno do dve vrsti novega kruha, s čimer želijo odgovoriti na aktualno povpraševanje. Tako, denimo, Sebastijanu zelo prav pride znanje priprave kruha z drožmi, kar pomeni brez kvasa. »Moj ded je pripravljaval kruh na tak način zato, ker je bil takrat kvas zelo drag in ga je bilo po vojni zelo težko dobiti. No, danes pa si želimo takšnega kruha, ker je bolj zdrav,« se zasmehi sogovornik, ki je sicer pred časom razvil tudi t. i. beljakovinski kruhek, a je bil pri tem nekoliko pred časom, saj je bila takrat ciljna skupina za dano ponudbo bolj omejena. Imajo pa zato danes res zgledno ponudbo bio izdelkov, med njimi kruh brez laktoze, jajc, kvasa in celo brez soli.

Osebe v takratni Pekarni Čemažar (Srečko starejši na sredini). FOTO: arhiv Pekarne Srček

Pivska žemlja za svetovno nogometno prvenstvo

Če se jim, denimo, beljakovinski kruhek ni obdržal, se je pa zato nepričakovano in vse do danes obdržala lukoviška žemlja z olivami. Pri tem sogovornik smeje pove, da je recept za to žemljo razvil »za hec, v času svetovnega nogometnega prvenstva,« ko je želel ponuditi 'pravo pivsko žemljo' za moške, pri tem pa seveda ne pozabiti tudi na dame – z žemljo z olivami torej. Za nastanek pivske žemlje, v katero so, kot nakaže že njeno ime, dodali hmelj, se je povezal z lokalnim pivovarjem, kar je tudi povsem skladno s Srčkovim načinom delovanja, ki temelji na lokalnem povezovanju.

»Če je seveda to mogoče, kajti ne moremo vseh surovin pridobiti iz lokalnega okolja,« pojasni Sebastijan in doda, da sicer večino moke odkupijo od prekmurskih mlinarjev, pa tudi od biomlina Stražar na Krtini. »Res si prizadevamo v prvi vrsti za kakovost in ne za količinsko rast,« iskreno pove in šele čez čas tekom pogovora doda, da je takšnih pekarn s krušno parno pečjo v Sloveniji sicer le kakšnih pet do šest.

Kot zanimivost velja omeniti, da Srček dnevno napeče okoli petsto žemelj – paradni konj je seveda lukoviška žemlja, ki je tudi tista, ki uspešno raznaša ime občine izven njenih meja –, v času miklavževanja pa tudi do tristo Miklavžev in parkeljnov – slednje pečejo po receptu Sebastijanove babice – ter v času novoletnih praznikov okoli sto kilogramov potice, pri čemer kupci še vedno največ povprašujejo po klasični orehovi, v zadnjih letih tudi po potratni, na voljo pa imajo še mandljevo, kokosovo, pehtranovo in makovo potico.

Za prihodnje leto pripravljajo bio in bolj zdravo slano pecivo, bodo pa, kot že nekaj časa doslej, tudi vnaprej ponujali približno petnajst vrst kruha. Če je nekoč Sebastijanov dedek pekel le beli in črni kruh, danes Srček med vsemi vrstami kruha prodaja belega le še za slabo polovico, »pa še to pretežno v domači Lukovici«, ugotavlja sogovornik.

Gospa Darja je isto leto, ko sta z možem Srečkom mlajšim odprla Srček d.o.o., na ljubljanski tržnici odprla Srčkovo prodajalno, ki je tam še danes. Leta 1998 pa je v Domžalah odprla tudi prvo biotrogovino in med prvimi postregla z domačim tofujem in sejtanom.

Takole je Srečko mlajši pekel kruh v krušni peči (3a) še na stari lokaciji v Lukovici (3b). Danes ima Srček krušno peč na proizvodni lokaciji v Radomljah. FOTO: arhiv Pekarne Srček

Ime Srček je izpeljanka iz imena in priimka ustanovitelja Srečka Čemažarja, dodali so mu le 'K' na koncu. Je pa prav na dan zaključka pričujoče številke Rokovnjača dobil od Sebastijana Čemažarja v dar škatlo Srčkovih piškotov 'guru sreče' oz. svetovno znani govorec o sreči in direktor danskega Inštituta za raziskovanje sreče Meik Wikling, ki je v Lukovici obiskal Srčko hišo in se sestal z županjo. Škatla piškotov je bila kakopak oblike srčka. FOTO: Siniša Kanižaj

Sebastijan je vodenje domače pekarnice prevzel pred petnajstimi leti in od takrat podjetje popeljal v rast tako po prihodkih kot po številu sodelavcev – teh imajo danes več kot trideset, ravnokar pa iščejo še enega sodelavca za slaščičarski program (ne spreglejte oglasa na dnu strani). So tudi v fazi postopne prenove svojih prodajal, zamenjave amortiziranih strojev ter prenove grafične podobe, ki bo prva od uradne ustanovitve podjetja Srček v letu 1994. FOTO: Siniša Kanižaj

Na vprašanje, kaj pa je morda najbolj eksotična sestavina, ki jo dodajajo v kruh ali pekovski izdelek, Sebastijan odvrne, da je to najbrž kvinoja, pa tudi chia semena, kar dodajajo v t. i. super pecivo, za katerega recept je sam pripravil, vanj pa je vključil tudi bio pirino moko in mleta bučna semena, ki naj bi dobro vplivala predvsem na moške, smeje doda. Trenutno ponujajo 'rafaelove rogličke', po katerih najraje posegajo otroci, poleti so, denimo, ponujali višnjeve žepke bolj osvežujočega okusa. (Avtorica danega prispevka sem z obiska pri Sebastijanu odnesla, na primer, slasten malinov in jagodni žepok ter zdrav ajdov kruh oz. 'ajdek'. Slednji je tudi edini kruh, ki se peče pri 240 °C, medtem ko se ostali izdelki pečejo pri 220 oz. 230 °C.)

Ponosen na temelje prednikov in pripravljen tudi na metlo!

S poslušanjem strank in sledenjem filozofiji, ki torej temelji predvsem na zagotavljanju kakovosti – prav zato so v preteklosti tudi že zamenjali kakšnega dobavitelja, ki je ubral povsem pot industrializacije –, se torej v Srčku odzivajo na razmere na kruhovskem trgu, kjer vlada res huda konkurenca. Pri tem jih veseli, da se kupci vendarle vse bolj odločajo za izbiro, ki temelji na kakovosti, ne pa na količini oz. nizkih cenah. Tako v Srčku še vedno prodajo tudi precej jušnih rezancev, kjer se pozna bogata vsebnost jajc.

»Tako za rezanci in testeninami nasploh kot za piškoti stoji moja mama, ki je še vedno aktivna v pekarni,« pove Sebastijan Čemažar, pri tem pa pou-

dari, da se zaveda, da vodi pekarno, za katero so glavne temelje postavili njegovi stari starši, pot rasti pa tlakovali že njegovi starši. Četudi so časi danes zelo drugačni in zahtevajo drugačna znanja in veščine kot nekoč, pa brez njihovega dela danes ne bi praznovali ponosnih 60 let, prizna in doda, da mora biti sam pripravljen tako na razvoj izdelkov, samo peko, kot seveda na prodajo le-teh – »lahko imamo zlato zemljo, pa je ne bomo uspeli prodati, če ne bomo imeli tudi ustreznih prodajnih znanj« – kot poprijeti za metlo ali sestri v kombi in opraviti dostavo.

»Ne glede na vse pa bomo v Srčku ohranjali butičnost, kar pomeni, da bomo vztrajali pri ročnem delu ter naravnem oz. domačem načinom izdelave in peke iz krušno parne peči iz najboljših možnih surovin,« obljublja mladi podjetnik, ki dodaja, da prav zato niti ne sodelujejo na kakšnih razpisih šol in vrtcev, kjer s svojo ponudbo niso konkurenčni, kar sam obžaluje, »saj bi morali prav pri otrocih paziti, da jim nudimo hrano najvišje kakovosti«.

ZAPOSLITVENI OGLAS

V prijeten kolektiv redno zaposlimo samostojno slaščičarko. Delo poteka v pekarni Srček d.o.o. Lukovica. Zaposlitveno prošnjo pošljite na pekarna.sreck@siol.net

Na kavi z Božidarjem Stupico

Božidarja (ali Boža, kot mu pravijo domači in prijatelji) sem spoznala, ko sem prvič kot povezovalka sodelovala na koncertu Godbe Lukovica. Kmalu zatem sem kot predsednica Turistične zveze občine Lukovica potrebovala njegovo oblikovalsko znanje, kar nekaj tednov sva skupaj oblikovala logotip zveze. In takrat mi je hitro postalo jasno, da Božo tega ne počne prvič. Kar potrjuje tudi stavek v obrazložitvi letošnje občinske nagrade: »Prepoznavni logotipi, kar prek 200 jih je, predstavljajo naša društva širom po Sloveniji.«

A 68-letnik, ki že od rojstva živi v isti hiši v Šentvidu pri Lukovici, se ni le zaradi tega uvrstil med občinske nagrajence. Nezanemarljiv je tudi njegov prispevek k delu Godbe Lukovica, v kateri kot ustanovni član sodeluje že od samega začetka, zato ne čudi, da ga je prav ta predlagala za nagrado. V godbi ni le klarinetist, ampak je zadolžen tudi za grafično podobo godbenih prireditev (scena, vabila, plakati, programski list ...), oblikoval je zdaj že dobro znane godbene uniforme, pomaga pri organizaciji prireditev. Do letos je bil v godbi prvi klarinet, zdaj je to mesto prepustil mlajšim. Velja tudi za enega najbolj vestnih godbenikov, ki ni izpustil nobene vaje in nikoli zamudil. Le en novoletni koncert je moral spremljati kot gledalec, saj si je zlomil prst, brez katerega pri klarinetu ne gre.

Svoj prvi klarinet je Božo dobil v sedmem razredu osnovne šole. »Mama je zanj morala prodati prašiča,« se rad spominja. Že dve leti prej se je začel učiti igranja na starih klarinetih glasbene šole, saj so na Brdu ustanovili oddelek Glasbene šole Domžale. Zdaj teče že 21 let od začetka igranja pri naši godbi, pred ustanovitvijo Godbe Lukovica pa je 11 let igral v moravški godbi. Najraje igra dixieland, swing, tudi posluša predvsem tako glasbo in med dogodki, ob katerih je kot gledalec oz. poslušalec najbolj užival, izpostavi nastop originalnega Glenn Miller Orchestra v Avditoriju Portorož.

Božidar sicer izvira iz družine, v kateri se že 140 let ukvarjajo z mizarstvom, a sam je že v prvem razredu osnovne šole vedel, da to ni zanj in kaj zares želi početi, ko bo odrasel – ustvarjati! Že kot otrok je rad risal in slikal, zato je tudi izbral srednjo aranžersko šolo, saj je vedel, da kot slikar ali kipar težko preživiš. No, mizarska obrt je vseeno ostala v družini, prevzel jo je njegov brat, zdaj je v rokah nečaka, Božo pa je občasno zanj risal kuhinje in ostalo pohištvo. Po srednji šoli se je zaposlil v Kokri Kranj, nato je postal vodja aranžerjev v Supermarketu Ljubljana (del nekdanje Emone). Njegovo delo je obsegalo aranžiranje izložb, oblikovanje reklamnih medijev, sejemske postavitve, skrb za grafično podobo podjetja in še kaj se je našlo. Tudi kot poznejši vodja »propagande« (marketinga) v Toko Domžale je počel marsikaj, predvsem pa nabiral že sicer bogate oblikovalske izkušnje. Tem je ob delu dodal še znanje, pridobljeno med študijem vizualnih komunikacij in industrijskega oblikovanja.

Leta 1991 se je odločil, da se bo preizkusil kot »sam svoj šef« in šel na svoje. Najprej je imel status samostojnega kulturnega delavca, nato je postal samostojni podjetnik. V skoraj dveh desetletjih do odhoda v pokoj leta 2010 je oblikoval celotno grafično podobo za mnoga podjetja nekdanje domžalske občine. Največ je Božo namreč delal prav za Obrtno zbornico Domžale in njene člane. Njegove zamisli so tako na vizitkah in prospektih po vsem svetu nosili številni obrtniki in podjetniki, njegovi oblikovalski izdelki so jim služili za polepitev službenih vozil, ulice so polnili njegovi plakati. Kljub temu, da je že vrsto let upokojen, ga sploh domača društva še vedno prosijo za pomoč, podpisan je pod praktično vsemi logotipi in grafično podobo društev in podjetij v ob-

čini Lukovica. Seveda pa je njegovo delo seglo tudi daleč izven meja naše nekdanje občine. Tako s ponosom omeni grafično podobo, ki jo je izdelal za trboveljsko Sloko (Slovenska kartonaža) in celotno oblikovanje za športno prireditev Balkansko atletsko veteransko prvenstvo 2011. Slednje je bilo njegovo največje delo, ki mu je posvetil kar tri mesece. Mimogrede, pred dvajsetimi leti, ko je prvič izšlo naše občinsko glasilo, ki ga berete, je bil 4 leta tudi njegov tehnični urednik.

Zanimiva je tudi pot, po kateri pride do novega logotipa, mi je Božo razložil ob kavi. Najprej naredi skico s svinčnikom, jo kak dan pusti pri miru, naslednji dan pa poišče vse napake in elemente, ki ga motijo oz. mu niso všeč. Sledi budna noč, ko razmišlja, kako napake popraviti in logotip izboljšati. Včasih se ideja pojavi sredi noči. Takrat vstane in naredi skico še na računalnik, jo nekajkrat »prežveče« in spremeni. Končna verzija logotipa je običajno čisto drugačna od začetne skice. Pripravi več različnih verzij, naročnik izbira med njimi. »In po navadi izbere najslabšo možnost,« se zasmeji Božo.

Zdaj, ko je delo le še priložnostno, za sprostitev rad kipari in iz lesa izdeluje uporabne izdelke, kot so svečniki. Izdeluje tudi maskote, ponosen je na primer na leseno maskoto Kekca, saj je po njej nastal tudi večji lesen Kekčev kip, ki stoji na glavnem trgu v Kranjski gori. Božidarja privlači še fotografija, poleg narave pa je njegov glavni fotomodel 14-letna vnukinja. Vsaj enega od štirih vnukov želi vpeljati v glasbene vode, hčeri namreč v glasbi ali umetnosti nista našli izziva. Prav tako nihče od Božovih prednikov ni bil glasbenik ali umetnik, je bil pa brat vrsto let predsednik Šentviškega zvona in še vedno poje. Brez narave Božo ne more, ima svoj gozd, sadi smreke in zlaga drva, vsako nedeljo se povzpne na Limbarsko goro. Rad tudi kolesari, predvsem poleti, ko si privoščiči počitnice v Izoli. V mladih letih je igral hokej na ledu, bil je tudi ustanovni član Hokejskega kluba Prevoje in šest let njegov predsednik, tako da mu tudi šport ni tuj.

Ko mu ob koncu pogovora ob kavi zastavim še vprašanje, kaj ga v domačem kraju in naši občini moti, dolgo razmišlja. A odgovora ne najde. Močno je navezan na svoj kraj, za noben denar ne bi šel živeti drugam, pravi. »Štiri leta sem po srednji šoli živel v Kranju, to je bilo dovolj, zdaj ne bi šel nikamor. Najbolj všeč so mi gozdovi, narava in to, da lahko deset metrov od domačega dvorišča naberem regrat.« S ponosom doda še, da se prav z vsemi v občini dobro razume, z nikomer ni skregan. In rade volje mu verjamem.

BESEDILO IN FOTO: ANDREJA ČOKL

HUBAT
25let
080 22 36
www.hubat.si

Za toplo zimo in pomlad
kurilno olje
dostavlja HUBAT

BREZPLAČEN PREVOZ ALI PLAČILO NA OBROKE

Grad Vurberk in martinovanje na Sladkem Vrhu

Na deževno sredo smo se upokojenci DU Lukovica v lepem številu odpeljali na izlet oziroma na martinovanje. Za lep začetek smo se ustavili v Preserjah pri Braslovčah in kljub slabemu vremenu uživali ob pogledu na ribnik – pravzaprav na štiri ribnike. Nastali so z zajetjem Struge, ki je stranski rokav reke Savinje. Poleg ribolova v ribnikih imajo tudi piknik prostor in veliko sprehajalnih poti, v restavraciji pa dobro hrano in pijačo. Kot je na naših izletih že običajno, smo pred jutranjo kavo izvedli migi-migi pod vodstvom Jelke, ki našo telovadbo vsakokrat popestri s kakšnimi novostmi in zaključiti s pesmijo. Nato smo šli na zasluženo kavo v restavracijo, ki so jo odprli posebej za nas. Naša naslednja postaja je bil Vurberk. Pričakali so nas člani njihovega turističnega društva s pijačo, ki nas je malo ogrela. Po kratki predstavitvi kraja smo odšli proti gradu. Najprej smo se ustavili pri Marijini cerkvi in si jo tudi ogledali. Vodnica nas je seznanila z bogato zgodovino cerkve, ki je bila tesno povezana z zgodovino vurberškega gradu. Prvič je bila omenjena leta 1336. V času turških vpadov in protestantizma je bila večkrat močno poškodovana. Cerkev, kakršna je danes, je bila zgrajena v 18. stoletju in je posvečena Devici Mariji Vnebovzeti. Od cerkve smo po stopnicah odšli do gradu, kjer smo si ogledali potomko stare trte. Grad je bil prvič omenjen 1238 leta in je velikokrat menjal lastnike. Konec 17. stoletja so ga Herbersteini spremenili v lovski двореc. Po prvi svetovni vojni je ruski Rdeči križ v gradu imel sanatorij za pljučne bolezni. Med drugo svetovno vojno je bila v njem nacistična politična šola. Leta 1945 so ga zavezniki bombardirali in močno poškodovali. Danes na gradu potekajo različne prireditve, najbolj znana je Festival narodnozabavne glasbe. Po ogledu smo se vrnili v prostore TD Vurberk, kjer nas je čakala zelo dobra ocirkovka in pijača. Po prijetnem druženju smo morali naprej,

saj so nas v Sladkem vrhu pri Kavranu že čakali z martinovo pojedino. Tukaj smo martinovali že lansko leto. Bilo nam je všeč, zato smo jih izbrali tudi letos. Prijazna postrežba, dobra hrana in lepa glasba nas niso razočarali. Pri degustaciji vin v njihovi kleti smo se spet pošteno nasmejali. Veliko smo plesali, peli in se družili. Preživeli smo lepo popoldne pri prijaznih gostiteljih. Vse lepo se enkrat konča in v večernih urah smo se zadovoljni in s pesmijo odpeljali proti domu.

DANICA OSOLNIK
FOTO: SILVO MASELJ

Kuharski tečaj

V Društvu podeželskih žena Lukovica smo ob dnevu kmetič (15. oktober) tudi letos organizirale kuharski tečaj. Kuhinjo nam je v uporabo posodila naša Ivanka in tudi kuhar Igor je verjetno vsem poznan.

Na dogodek, ki naj bi bil tokrat malce drugačen, smo se odlično pripravile. Ker je Igor res pravi, dolgoleten kuhar s srcem in dušo, smo sklenile, da ga povprašamo vse mogoče. Poleg kuhanja, kjer nas je lepo in polno zaposlil, nam je razkril številne skrivnosti in podal mnogo koristnih receptov in navodil. Morda smo mu bile kar »nadležne«, a vprašanj ni in ni zmanjkalo. Poleg tega nam je pripravil še pečene torteline, široke rezance z zelenjavno omako in seveda za sladico še carski praženec. Ob zaključku smo se torej še do sitega najedle in polne znanja odšle domov. Igor, res lepa hvala in želimo, da nas naučiš še kaj novega, uporabnega tudi za podeželsko kuhinjo.

14. decembra pa vse članice vabimo na novoletno zabavo in predavanje o industrijski konoplji. Brezplačno predavanje upokojene zdravnice dr. Šelba Jožice bo ob 15. uri v Čebelarskem domu na Brdu.

Vsi, ki vam je mar za zdravje, se nam lahko pridružite.

BESEDILO IN FOTO: TOMAŽ URBANIJA

Ob Rovščici, Radomlji, Rači in Kamniški Bistrici

Mesec november pohodnikom DU Lukovica z vremenom prvi ponedeljek ni prizanesel, zato je pohod na Štefanjo goro odpadel. Drugi ponedeljek pa smo se kljub kislemu vremenu v manjšem številu odločili za bolj ravninski pohod. Iz Doba smo se odpravili proti Rovščici in prišli do njenega izliva v Radomljo, nato pa čez lepo brv ob Radomlji do parka v Dobu, kjer je postavljen čebelnjak, fitnes na prostem, otroška igrala in spomenik. Majhen, ampak prijeten in lep park. Pri čebelnjaku se prične nova čebelarska učna pot, ki se konča v Domžalah ob Kamniški Bistrici. Dolga je pet kilometrov. Odločili smo se, da jo prehodimo. Ob parku se Radomlja izliva v Račo. Ob Rači smo pot nadaljevali proti Domžalam do izliva Rače v Kamniško Bistrico. Malo naprej smo občudovali mogočno naravno plezalno steno. Pot nas je vodila čez lesen most proti Medgeneracijskemu centru in nogometnemu igrišču. Kmalu smo prišli do parka Martina Krpana, ki je novost v Domžalah. Velike travnate površine imajo zaokrožene poti, veliko kurišče za sedenje v krogu, na novo zasajene hraste, otroška igrala in lepo oblikovane klopi. Poleg drugih obiskovalcev so redni gosti parka otroci iz vrtcev in društvo Šola zdravja z jutranjo telovadbo. Pri vagonu, kjer se čebelarska pot zaključuje, smo se obrnili in po isti poti odšli na kavo v MGC, nato pa čez lesen most proti Šumberku, kjer je trim steza in na novo narejena Škratova pot. Mi smo šli po trim stezi do poti ob Rači in nato nazaj proti Dobu. Bil je lep pohod in smo kljub temu, da smo skoraj domačini, izvedeli in videli veliko novega. Ugotovili smo, da je tudi naša bližnja okolica zanimiva in vredna ogleda.

BESEDILO IN FOTO: DANICA OSOLNIK

Mag. Olga Vrankar, županja občine Lukovica: Brez sodelovanja težko delamo!

Preteklo bo leto dni, odkar je Olga Vrankar sedla na županski stolček. V tem času je Občina Lukovica opravila veliko nalog in še več bi jih, če ji načrtov ne bi prekrižalo izjemno slabo finančno stanje proračuna, je županja ugotovila kmalu po nastopu svoje funkcije 20. decembra lansko leto. Pa vendar pravi, da tega koraka ne obžaluje, ostaja optimist, da ji bo skupaj z občinsko upravo uspelo uresničiti cilje, ki si jih je zastavila. Ostaja ji le grenak priokus, ker za prevzeto finančno stanje ni odgovorna, dolžna pa ga je sanirati, zaradi česar nekaterih predvolilnih obljub ne bo mogla uresničiti, dodaja.

Stanje v občini torej ni rožnato, vlagate velike napore v izpolnjevanje zakonskih obveznosti občine in dokončanje investicij, začeti v letu 2018. Kaj vam je uspelo v tem letu županovanja narediti?

Glavna naloga je bila finančna konsolidacija občine. Dejstvo je, da vse naloge, ki nam jih nalaga Zakon o lokalni samoupravi in drugi predpisi (opravljanje dejavnosti in storitev kot gospodarske javne službe), tekoče izvršujemo. Seveda na račun načrtovanih investicij in različnih olajšav za občane, kar sem obljubljala pred volitvami. Tudi nekaj projektov iz prejšnjega mandata je zaključenih in plačanih – žal z novim kreditom, brez katerega ne bi dokončali prav nobene investicije; npr. Sončna večnamenska športna dvorana na Brdu je predana v uporabo, plačana je celotna pogodbeno vrednost (izvajalcem moramo plačati le še pogodbene zamudne obresti v višini 66.570,03 € zaradi nepravočasnega plačila pogodbenega zneska). V zaključni fazi je tudi Društveni dom v Krašnji in Gasilski dom v Blagovici. Dokončana in plačana je tudi mrliška vežica Blagovica-Šentožbolt in komunalna infrastruktura v Imovici in Prevaljah.

Po objavi vseh razpisov za sofinanciranje dejavnosti različnih društev smo s prejemniki sklenili pogodbe in tudi razdelili sredstva, saj se zavedam, da so to njihova edina sredstva, ki jim omogočajo delovanje.

Zdi se, da uspešno zaključujete dela, začeta v prejšnjem mandatu. Gre za večje projekte, za katere so bile le sklenjene pogodbe, iz poročila o opravljeni reviziji poslovanja Občine Lukovica za leto 2018 pa je razvidno, da za njihovo realizacijo ni bilo zagotovljenih finančnih sredstev.

V svojih prvih uvodnikih v Rokovnjaču sem že povedala, da je dejansko stanje občinskega proračuna bistveno drugačno, kot je bilo to prikazano pred volitvami, ko je bivši župan poudarjal, da naša občina ni zadolžena in da je na lestvici uspešnosti občin uvrščena na zavidljivo mesto tik pod vrhom. Če bi bil kriterij uspešnosti le število zastavljenih projektov in sklenjenih pogodb, potem bi to vsekakor držalo. Naša občina pa je, žal, le podpisovala pogodbe, ni pa zagotovila sredstev za njihovo izvedbo, kar je predpogoj, da neko investicijo lahko začneš izvajati. Verjetno se je bivši župan pred iztekom mandata poslužil takšnih 'manevrov', da bi prepričal volivce, vendar je tolikšno pretiravanje nesprejemljivo in neodgovorno tako do občanov kot do nove županje, ki je v tem primeru dolžna prevzeti vsa bremena, za katera sploh ni vedela ali pa je dobila napačne informacije. Naša občina je tako tik pred volitvami brez finančnega kritja sklenila več gradbenih pogodb: za Gasilski dom v Blagovici, mrliško vežico Blagovica-Šentožbolt, Društveni dom v Krašnji ter za več rekonstrukcij lokalnih cest in drugih infrastrukturnih projektov.

Ali so nekdanji svetniki – tudi vi ste bila članica občinskega sveta – te investicije predhodno potrdili oziroma so vedeli, da zanje v proračunu ni denarja?

Za vse omenjene projekte so bile pogodbe sklenjene in dela tudi začeta v drugi polovici preteklega leta, za Društveni dom v Krašnji 15. novembra, za GD Blagovica 20. avgusta in za mrliško vežico v Blagovici 1. avgusta. Dokaz, da je šlo v veliki večini navedenih projektov za individualne odločitve bivšega župana, je tudi intenziteta dela v zadnjem obdobju županovanja. V celotnem letu 2018 so bile namreč sklicane le tri seje in ena dopisna seja, bivši župan pa je bil prisoten le na dveh. Občinski svetniki s prevzetimi obveznostmi iz teh sklenjenih pogodb nismo bili seznanjeni – izjema je bila investicija razširitve OŠ Brdo 1. faza, ko je bilo potrebno sprejeti sklep o dolgoročni zadolžitvi občine. Šola je dodatne učilnice nujno potrebovala, zato smo na občinskem svetu seveda vsi podprli to investicijo v prepričanju, da bo denarja dovolj. Kasneje se je izkazalo, da je prevzetih obveznosti veliko več kot je zagotovljenih sredstev.

Nekateri svetniki smo ob sprejemanju proračuna za leto 2018 opozarjali, da je ta smetno 'napihnjen', da ne bo prenesel bremena vseh načrtovanih faz širitve OŠ (večnamenska športna dvorana, osem novih učilnic ter preureditev kuhinje in jedilnice). Če je za določen namen v proračunu navedena postavka z navedbo višine sredstev, to še zdaleč ne pomeni, da je denar tudi dejansko zagotovljen. Dober gospodar ne dela tako. Sama sem pač vzgojena tako, da se zavedam, da človek ne more pojesti več, kot ustvari. Ne moreš se zadolževati za prihodnje rodo, ne kot posameznik doma in še manj kot odgovorna oseba na položaju župana.

Pa pogledva poročilo o opravljeni reviziji poslovanja Občine za leto 2018, s katerim ste seznanili svetnike na oktobrski seji. Le nekaj ugotovitev: Občina Lukovica je na zadnji dan starega leta izkazovala za 847.216 € neplačanih odhodkov, od tega so kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašale 663.117 €. Znesek neplačanih odhodkov na račun obveznosti, prevzetih v letu 2018, ki terjajo plačilo še v letošnjem letu, se je do konca letošnjega junija povečal kar na 2,78 milijona €, od tega so kratkoročne obveznosti do dobaviteljev za 2,037 milijona € višje kot ob začetku leta 2019, pri čemer gre, kot navaja revizijsko poročilo, 'pretežno za obveznosti, ki jih je v letu 2018 prevzel bivši župan in so v plačilo zapadla šele v letu 2019'. (Povzetek revizijskega poročila je objavljen v tem glasilu.)

Občina je imela že sredi leta 2018 likvidnostne težave, to je razvidno iz poročila. Največje breme seveda predstavlja izgradnja športne dvo-

rane, zaradi katere se je občina s soglasjem občinskega sveta marca 2018 dolgoročno zadolžila za 3,5 mio €, 2 mio € naj bi prispevala občina sama. Teh sredstev ni imela (od EKO sklada dobimo po pridobitvi uporabnega dovoljenja in plačilu celotne investicije povrnjenih 915.862,00 €). Poleg tega se je končna vrednost investicije še povečala z 5.206.285,58 € z DDV na 5.342.925,58 € z DDV, in sicer zaradi kasnejše sklenjenega aneksa, s katerim je občina spreminjala vsebino gradbene pogodbe (dodan prostor pod fiksnimi tribunami in zamenjava poda višjega cenovnega razreda). Tega svetniki nismo vedeli, ker je bil aneks sklenjen 28. novembra 2018, torej po izvedenih lokalnih volitvah.

Rekli ste, da je danes dvorana v celoti plačana in dana v uporabo svojemu namenu. Kako ste izpolnili to obveznost? Ste upoštevali priporočilo revizorjev, ki med drugim ugotavljajo: 'Glede na zelo velik obseg obveznosti, ki jih je v letu 2018 prevzel bivši župan, a so v plačilo zapadle šele v prvi polovici leta 2019, naj občina v letih 2019 in 2020 ne prevzema novih večjih obveznosti. Zaradi velikega porasta neplačanih odhodkov, ki znašajo kar 2,7 mio €, se bo morala občina v letu 2019 še dodatno zadolžiti!'

Ja, plačali smo pogodbeni znesek, še vedno pa dolgujemo izvajalcu pogodbene zamudne obresti v višini 66.570,03 €, ki jih je zahteval zaradi zamujanja plačil in s tem podaljševanja roka, torej krivde občine. Celotni znesek za plačilo te dvorane je tako še narasel. Glede na to, da nismo imeli lastnih sredstev za dokončanje začelih in prevzemanje novih investicij, druge možnosti kot dodatno zadolževanje ni bilo. Za poplačilo dolgov smo dolgo iskali kreditodajalca, ki bi bil sploh pripravljen dati kredit že tako zadolženi občini. Poleg tega Zakon o financiranju občin omejuje zgornjo mejo zadolževanja občin, banke pa so občino označevale kot visoko tvegano stranko, a vendar smo pri Slovenskem regionalnem razvojnem skladu uspeli pridobiti 1,9 mio € kredita.

Kredit za izgradnjo športne dvorane bomo odplačevali 15 let – odplačevati ga začnemo leta 2021, do takrat pa plačujemo visoke obresti –, nov kredit za dokončno poplačilo vseh 'dolgov' za izvedena dela pa 20 let – odplačevati ga začnemo naslednje leto. Iz ene najbolj uspešnih občin, kot je navajal župan pred volitvami – pri tem pa izpustil navedbo o zadolžitvi julija 2018 za razširitev OŠ Brdo, na podlagi katere je že takrat bila občina med bolj zadolženimi slovenskimi občinami, takrat je dolg na prebivalca občine znašal več kot 600 € –, smo se prelevili v eno najbolj zadolženih. Toliko o dobrem gospodarjenju.

Kaj pa pomeni ugotovitev revizije, da občina ni imela vzpostavljenega sistema za spremljanje prevzemanja obveznosti v breme proračunov prihodnjih let?

Če bi to imeli, bi takoj vedeli, za koliko smo zadolženi za prihodnja leta. Zakon o javnih finančah namreč določa to obveznost občin z namenom, da mesečno spremljajo stanje proračuna, prilive in odlive. V skladu s priporočilom revizije smo zdaj takšen sistem že vzpostavili. To je garant za gospodarno ravnanje. Tudi evidence sklenjenih pogodb občina ni imela, zato sem vsakič znova presenečena, ko v roke dobim kakšno pogodbo, za katero nisem vedela in pomeni za občino dodatne obveznosti. Samo primer: najemna pogodba s Kmetijsko zadrugo Cerklje, sklenjena 5. septembra 2018, s katero je bila kmetijska zadruga ob sklepanju pogodbe zavedena, saj ni bila seznanjena z dejstvom, da občina ne razpolaga z gradbenim in uporabnim dovoljenjem, saj je šlo le za začasni objekt. Za te obljube bivšega župana nisem vedela, pomenijo pa dodatne stroške in zahtevne postopke za izpolnitev obveznosti, za katere se je občina takrat zavezala. Vedela nisem niti za dogovor z Lovsko zvezo Slovenije, ki je od lastnikov odkupila zemljišča ob Gradiškem jezeru in bo zgradila poslovno zgradbo. Za ta namen zdaj vodimo postopek sprejema OPPN-ja. Omenjeni dogovor je razkril, da se je občina zavezala, da bo na svoje stroške zgradila in asfaltirala dostopno cesto iz naselja Gradišče pri Lukovici do lokacije nameravane gradnje centra Lovske zveze Slovenije, zgradila vodovodno omrežje, omrežje javne razsvetljave, meteorno kanalizacijo in kanalizacijo za izvedbo optičnega omrežja. Sredstev za izgradnjo navedene infrastrukture občina ni planirala v proračunu. Še bi lahko naštevala primere oz. pogodbene obveznosti, ki so v škodo občine.

Res obžalujem, da bivši župan ni želel opraviti primopredaje tekočih zadev. Te obveznosti mu sicer ne nalaga noben zakon, je pa to običajna praksa v občinah, kjer pride do menjave županov. Takšno je tudi priporočilo Ministrstva za javno upravo. Kljub moji prošnji, da to narediva, primopredaje ni bilo, od zaposlenih sem dobila le spisek zadev, ki so v teku. Brez celotnega finančnega orisa posamezne investicije. Mnogo truda sem vložila, da sem ugotovila, v kakšni kondiciji je občina. No, danes mi je popolnoma jasno, zakaj se ni želel osebno srečati z menoj in mi predati zadev, tako kot bi to storil funkcionar, ki nima kaj prikrivati.

Poročilo omenja tudi nenamensko porabljen kredit za športno dvorano.

Kredit v višini 3,5 milijona € je bil v skladu s kreditno pogodbo pridobljen za projekt razširitve OŠ Brdo – 1. faza, torej za izgradnjo večnamenske športne dvorane. Dejstvo je, da je bil del kredita porabljen za druge namene, ne pa za tiste, za katere je bil v osnovi odobren. Zavedam se, da šola resnično potrebuje dodatne učilnice, saj dobesedno poka po šivih. K reševanju prostorske stiske smo že pristopili v letošnjem letu. S preureditvijo smo pridobili eno učilnico in tri dodatne prostore za učne skupine. Poleg tega smo izvedli preureditev in povečanje jedilnice. Z reševanjem prostorske problematike na šoli bomo nadaljevali v naslednjem letu v skladu s finančnimi zmožnostmi.

Pa vendar se vsi strinjamo, da je dvorana danes v bistvu dobrodošla pridobitev, ki bi je bila vesela vsaka občina. Kakšne imate načrte?

Res je, Sončna dvorana je lepa, funkcionalna in tudi potrebna. Ravno v teh dneh smo z različnimi domačimi društvi sklenili pogodbe o uporabi dvorane. Za nadzor nad uporabo dvorane bo zadolžen podžupan Vinko Dragar. Preden nismo dobili uporabnega dovoljenja in niso bile v celoti odpravljene vse pomanjkljivosti ter vzpostavljena pravila obratovanja, nismo mogli začeti z njenim oddajanjem. Vložili bomo vse napore, da bo dvorana dnevno dihala s športniki in drugimi uporabniki, za kar je tudi namenjena.

Kako pa na ugotovitve revizije gledajo zaposleni na Občini? Kot je razvidno iz poročila, je kar nekaj zaposlenih javnih uslužbencev prejelo previsoke plače, nekateri pa tudi prenizke. Nekateri naj ne bi izpolnjevali pogojev za zasedbo delovnega mesta.

Tudi to drži. Zdaj je zaradi anonimne prijave to področje pod drobnogled vzlet Inšpektorat za javno upravo, zato podrobnosti v tem trenutku ne morem komentirati. Vsekakor bom ugotovitve inšpektorata spoštovala.

Nekateri so tudi že sami podali odpoved, drži?

Nekdanji direktor občinske uprave je moral oditi, saj nisva našla skupnih točk sodelovanja in zaupanja, kar je na tem mestu bistvenega pomena. Sporazumno smo se razšli z nekdanjim sodelavcem na področju investicij. Njegove naloge smo prerazporedili med ostale zaposlene. Zaradi racionalizacije nadomestne zaposlitve ne nameravamo izvesti.

Poglejva še izza okvirja revizijskega poročila – občani že 14 let zamakajo na sprejem občinskega prostorskega načrta. OPN bo odprl možnost za gradnjo tako stanovanjskih kot poslovnih objektov. V vašem volilnem programu ste obljubljali sprejem v letu 2019. Kako daleč ste s postopkom?

Sprejem občinskega prostorskega načrta in izboljšanje pogojev za delo naših podjetnikov in obrtnikov sta področji, ki sta za razvoj naših krajev najpomembnejši. Za toliko zamujenih let pri sprejemanju OPN ne morem prevzemati odgovornosti; moja naloga je, da postopke pospešimo in z njegovim sprejemom omogočimo gradnjo občanom, hkrati pa ohranimo najboljše kmetijska zemljišča. Potekajo usklajevanja prvih mnenj ključnih nosilcev urejanja prostora, in sicer z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in z Zavodom RS za varstvo narave. Pridobitvi mnenj bo sledil dopolnjen osnutek OPN, ki bo javno razgledan, predmet obravnave bosta prostorski ureditvi na območju Prevoških gmajin in Trojan. Sledila bodo usklajevanja in pridobitev pozitivnih mnenj vseh nosilcev urejanja prostora, potem bo usklajen predlog predložen v sprejem občinskemu svetu. Glede na predviden časovni potek resnično upam, da bomo to nalogo opravili v naslednjem letu.

Tudi o razvoju podjetništva v naši občini, o vzpostavitvi obrtne cone v Lukovici in boljših pogojih za njihovo delovanje naši obrtniki in podjetniki že zelo dolgo poslušajo. Razen zaraščenega območja načrtovane poslovne cone v Lukovici skoraj ni ničesar, kar bi kazalo na pred leti načrtovano poslovno stanovanjsko cono. Na sestanku s predstavniki Stanovanjskega sklada RS, ki je lastnik teh zemljišč, so nas seznanili, da nameravajo obseg stanovanjske gradnje na tem območju zmanjšati in da si prizadevajo najti ustreznega investitorja za poslovno gradnjo na preostalem delu.

Tudi v južnem delu tega zazidalnega načrta z oznako L6-jug, ki je že leta nepozidano in neizkoriščeno, želimo spodbuditi gradnjo poslovnih objektov, zato pospešeno vodimo komasacijo zemljišč, ki bo podlaga za pridobitev ustreznih dovoljenj za gradnjo oz. za realizacijo spremenjene prostorske ureditve na tem območju.

Konec oktobra smo imeli v Lukovici prvo podjetniško srečanje, ki ga je organizirala Občina Lukovica, podprl pa Razvojni center Srca Slovenije. Boste s temi srečanji nadaljevali?

Prišlo je res veliko domačih obrtnikov, podjetnikov in lastnikov družb. Takšna srečanja so dobrodošla, marsikateri predlogi lahko oživijo, čeprav niso strogo povezani s finančnimi sredstvi. Primeri dobre prakse nam kažejo naše številne uspešne podjetnike, ki so kljub številnim administrativnim preprekam uspeli in ostali v domačem kraju. Zavedam se, da zdaj od občine ne dobijo praktično ničesar, kar bi olajšalo njihovo podjetniško dejavnost. Skoraj ni možnosti, da zgradijo poslovni objekt in res si želim, da bi zaraščeno območje med avtocesto in regionalno cesto v Lukovici dobilo novo podobo. Srečanja s podjetniki bodo postala tradicionalna.

Organizirali smo tudi srečanja z vsemi društvi, ki delujejo na našem območju. Želijo se povezati z lokalnimi podjetniki in nosilci kmetijskih dejavnosti, ker v tem vidijo mnogo možnosti za medsebojno sodelovanje. Vesela sem takšnih pobud.

Verjetno je še veliko stvari, ki jih nisva omenili. Vas lahko vprašam, kaj vam 'najbolj leži na duši'?

Predvsem to, da v tem letu in verjetno tudi v naslednjem ne bom mogla uresničiti nobenega konkretnega cilja, ki sem si jih zadala. Dan za dnem vlagam velike napore, da sproti rešujemo finančne zagate, za katere nisem vedela in jih nisem povzročila, sem jih pa kot nova županja morala prevzeti. Nekateri ljudje tega ne razumejo in zahtevajo tisto, kar jim je bilo obljubljen oziroma tisto, kar je bilo pred mojim mandatom začeto, vendar nedokonzano, ker ni denarja. Takšnega stanja občinskega proračuna res nisem pričakovala.

Ob dejstvu, da nekdanji župan ni želel narediti primopredaje, da je občino z negospodarnim ravnanjem 'spravil na kolena', ugotavljam, da še naprej zavaja z neresničnimi informacijami. V časniku Demokracija trdi, da sem nesposobna in da bi, če bi bil še naprej župan, že zdavnaj poplačal vse zapadle terjatve izvajalcev investicij. Tega ne morem in ne želim komentirati, predvidevam pa, da edino on ve, kako bi to naredil. Bralce pa vseeno prosim, da si vzamejo čas in preberejo Revizijsko poročilo oziroma vsaj povzetek le tega, objavljenega v nadaljevanju tega glasila, v katerem je jasno razvidno delovanje bivšega župana oziroma njegove insinacije, zavajanja, celo laganja. Naj podam le nekaj sklepov oziroma izvlečkov iz poročila, ki nedvomno dokazujejo, da je v zadnjem letu županovanja bivši župan s svojo 'iznajdljivostjo', ki jo rad izpostavlja, večkrat škodil in prizadel Občino Lukovica:

- primopredaja žal ni bila izvedena – bivši župan je ni želel opraviti –, kljub nenapisanemu pravilu, da se le-ta opravi kakovostno in v dobro

občine in njenega nadaljnega delovanja in razvoja;

- znesek neplačanih odhodkov se je na račun obveznosti, prevzetih v letu 2018, ki terjajo plačilo v letu 2019, nenormalno povečal, pri čemer gre pretežno za obveznosti, ki jih je v letu 2018 prevzel bivši župan;
- izjemno so se povečali tudi tekoči odhodki občine v letu 2018; bivši župan se je namreč v letu 2018 odločil za določene investicije, za katere ni imel zagotovljenih lastnih sredstev;
- z revizijo je ugotovljeno, da so poslovne odločitve bivšega župana iz leta 2018 v letu 2019 izrazito ogrozile finančno in likvidnostno stanje občine, finančno stanje občine pa je tako slabo, da mora občina vzeti nov kredit za poplačilo vseh v letu 2018 prevzetih obveznosti. Posledično občina novih investicij v letu 2019 ne sme načrtovati, v letu 2020 pa le skrajno previdno in restriktivno;
- z revizijo je bilo ugotovljeno tudi, da bivši župan niti pri zaposlovanju novih sodelavcev niti pri določanju plač javnih uslužbencev ni ravnal skladno s predpisi, ki urejajo delovno pravna in uslužbenska razmerja ter sistem plač v javnem sektorju;
- in še bi lahko naštevala.

Ali ste nekdanjega župana seznanili z revizijskim poročilom in če ste ga, kako se je odzval?

Ja, pred oktobrsko sejo občinskega sveta je prejel poročilo z zaprosilom, da se opredeli do navedb. Rok je bil do seje res kratek – v kratkem pisnem odgovoru je povedal, da bo to storil v roku 15 dni. Do danes odgovora ni bilo in menim, da ga tudi ne bo. Dejstvo je, da ugotovitvam revizije ne more argumentirano ugovarjati. Poročilo je narejeno na podlagi javno dostopnega dokumentarnega gradiva, pripravila ga je neodvisna družba za notranjo revizijo, z vodjo revizije, ki je preizkušena državna notranja revizorka. Ne gre za 'tendiciozna tolmačenja', kot navaja bivši župan, gre za dejstva, ki veliko povedo.

In zdaj, ko so očitno izkazane konkretne nepravilnosti – kako boste ukrepali?

Na zadnji seji občinskega sveta je bil sprejet sklep, da občina uvede postopek ugotavljanja odgovornosti in da izvede priporočila notranje revizije. Tako bomo tudi ravnali. Naš pravni red pozna subjektivno in objektivno odgovornost, poznamo pa tudi moralno odgovornost in odgovornost dobrega gospodarja. Za katerokoli odgovornost tukaj gre, je potrebno ugotoviti in to jasno povedati. Žal je razumevanje tega instituta v Sloveniji na zelo nizki ravni in danes skoraj ni primera, ko bi nosilci funkcij sami prevzeli odgovornost.

Kako naprej? Leto se počasi izteka, kaj želite, da bi iz vašega volilnega programa prioritarno lahko uresnili v letu 2020?

Najprej želim, da občani dobijo prave informacije in so seznanjeni s finančnimi zmožnostmi občinskega proračuna in z razlogi zanj. Vesela bom tudi še boljšega sodelovanja vseh svetnikov, tudi tistih, ki prihajajo z liste bivšega župana ali so ga na volitvah podpirali. Vsi delamo za isto občino, za iste ljudi in to je tisto, kar šteje. Sodelovanje in povezovanje je ključno, še posebno v položaju, v katerem je občina danes. Prav tako si želim konstruktivnega sodelovanja z ministrstvi s področij, ki so ključnega pomena za razvoj lokalne skupnosti.

Upam, da bomo končno sprejeli OPN ter naredili prepotrebne nove učilnice na OŠ Janka Kersnika Brdo. To so prioritete.

Strokovna ekskurzija TD Gradišče na Primorsko

TD Gradišče je letos pot v okviru strokovne ekskurzije vodila na Primorsko. Izlet smo začeli v Kopru, kjer smo bili deležni vodenege ogleda starega dela mesta.

Na martinovo soboto brez vina ne gre in tako nas je pot v nadaljevanju vodila 10 kilometrov od Kopra in nas po vinski cesti pripeljala v Marezige, kraljico dežele refoška, kjer so odprli prvo vinsko fontano v Sloveniji oz. Evropi. Tudi če niste ljubitelji vina, se splača obiskati vas, saj vas na vrhu pričaka čudovit razgled na slovensko Istro. Na fontani je mogoče okušati štiri vrste vin, tri iz Vinakoper, največje kleti na Primorskem, ter eno vino lokalnih vinarjev iz Marezig. Slednji je zmagovalni refošk Prznika Refoška, ki ga v Marezigah organizirajo vsako leto. V vasi Šmarje pri Kopru smo si nato ogledali še vinogradniško-oljgarsko kmetijo Ludvika Nazarija Glavine, kjer so nam predstavili oljarno in pridelavo oljčnega olja. Kot zadnje na našem programu smo si ogledali cerkev svete Trojice v Hrastovljah, ki je najbolj znana po freski »mrtvaški ples«. Tu pa ne gre za ples, pač pa za spreved enajstih parov, ki jih sestavljajo po en predstavnik človeštva (od otroka, berača, trgovca, do kralja in papeža) in po en okostnjak, ki se pomikajo proti odprtemu grobu. Motiv freske ponazarja, da bomo vsi umrli, ne glede na statusni položaj in starost. Martinovo soboto smo zaključili z martinovo večerjo v Hrastovljah.

ERIKA CERAR

Letni čas – jesen

Ob koncu poletja pride v deželo jesen. To je letni čas, ko otroci po poletnih počitnicah, 1. septembra, spet odidejo v šolo. To je tudi čas, ko v naravi dozori sadje – jabolka, hruške, grozdje, v gozdovih lahko nabiramo gobe in kostanj. Živali se pripravljajo na zimo, ki jo nekatere predremljejo, nekatere prespijo, še prej si naberejo zaloge hrane za zimo, nekatere otrpnejo, nekatere si iščejo hrano in zavetje. Kmetje poberejo pridelke s polja in jih pripravijo za zimski počitek. Ponekod posejejo ozimna žita, druge samo preorjejo.

V jeseni se tudi ohladi, zato se nekatere ptice (selivke) preselijo v toplejše kraje – odletijo na jug. Ljudje se odenemo v toplejša oblačila, pogosto uporabljamo tudi dežnik, voznike ovira megla, dan se občutno skrajša in noč podaljša. Meteorološka jesen obsega tri mesece: september (kimavec), oktober (vinotok) in november (listopad). Astronomska jesen se prične 23. septembra in traja do začetka zime – 21. december.

O jeseni govori tudi zelo veliko otroških pesmic. Zelo posrečena misel o jeseni pa je naslednja:

»Jeseni se zdi, kot da je svet prekrit z narastkom rjavega sladkorja in cimeta.«

(Sarah Addison Allen)

V 3. b razredu smo se o jeseni pogovarjali, nekateri učenci so pripravili plakate o jesenskih značilnostih in jih tudi predstavili. Ogledate si jih lahko na fotografijah in na spletni strani šole.

ZAPIS IN FOTO: TINA PERGAR

Učenci 3. b so razmišljali, kaj jim je jeseni najbolj všeč:

- Ker se obmetavam z listjem, ker se lahko igram s prijatelji. (Kaja)
- Da jemo kostanj, da se obmetavam z listjem. (Pika)
- Najbolj mi je všeč jeseni, ko gremo v šolo. Všeč mi je, ko pada listje z dreves, ko se učimo in se obmetavamo z listjem. (Klara)
- Najbolj mi je všeč, ko se obmetavamo z listi. Všeč mi je tudi, ko gremo v šolo in izrezujemo buče in ko sem pod drevesom in berem knjige. (Julija)
- Najboljše mi je, ko grem na sprehod in ko vadim košarko. (Blaž)
- Všeč mi je igra zunaj in notri in po listju. (Patricija)
- Všeč nama je, ko jeva kostanj, se igrava z listjem in greva na kostanjev piknik. Jesen je zelo lepa. (Ana K. in Eva)
- Jeseni mi je všeč, ko imam rojstni dan in ko se lahko vržem v listje in se obmetavam in ker je noč čarovnic in delamo buče. Najbolj mi je všeč, ker se lahko obmetavamo z listjem in grabiva listje. Najbolj nama je všeč noč čarovnic. (Miša in Zarja)
- Všeč mi je, ko se peče kostanj. Igramo se v listju in se mečemo. (Ana P.)
- Jeseni mi je všeč, ko so listi različne barve in všeč mi je noč čarovnic. (Zoja)
- Všeč mi je, ko plezam po drevesih. (Matic)
- Všeč mi je, ko odpada listje. (Valentin)
- Všeč mi je, ko listje šumi in ko so drevesni listi različne barve. (Neja)

Lepo je biti varen!

Na Osnovni šoli Roje v mesecu oktobru veliko pozornosti namenimo gasilcem in ostalim enotam zaščite in reševanja. Tako smo 16. oktobra že obiskali Center za zaščito in reševanje Domžale, 23. oktobra pa je sledil glavni dogodek meseca požarne varnosti na naši šoli – tehniški dan: Varnost pred naravnimi in drugimi nesrečami.

V letošnjem letu smo se ponovno odločili za izvedbo kviza, ki smo ga prvič organizirali pred tremi leti. Dan se je začel s pridobivanjem praktičnega in teoretičnega znanja. V zbornici je potekalo predavanje s področja preventive in osveščanja o različnih naravnih in drugih nesrečah ter enotah zaščite in reševanja. Nekaj pozornosti smo namenili tudi skrbi zase; za svoje zdravje in za lastno in tujo varnost v prometu. Nato sta nas v telovadnici pričakala gosta; Miha Žargi iz PGD Mengeš in Majda Mernik iz Območnega združenja Rdečega križa Domžale. Gospod Žargi nam je predstavil različno gasilsko zaščitno opremo ter orodje, ki ga pri svojem delu uporabljajo gasilci, gospa Mernik pa je pri učencih osvežila znanje temeljnih postopkov oživljanja in uporabe defibrilatorja. Pri obeh gostih so vse prikazano lahko učenci preizkusili tudi sami.

Po malici se je v telovadnici odvil glavni del dneva dejavnosti, in sicer kviz z naslovom Lepo je biti varen. V njem so sodelovali čisto vsi učenci šole, ki so bili med seboj pomešani in razdeljeni v ekipe. Na ta način se je pokazala tista prava solidarnost, ko so sposobnejši učenci lahko pomagali tistim, ki so za sodelovanje še premajhni. Vprašanja niso bila lahka in učenci so se pri odgovorih resnično izkazali. Nekdo pa je vendarle moral zmagati. Da pa žalost tistih manj uspešnih ne bi bila prevelika, smo poskrbeli, da so nagrade dobili prav vsi tekmovalci, le velikost le-teh se je malce razlikovala glede na uvrstitev. S pomočjo

velikodušnih donatorjev smo učencem pripravili lepe darilne pakete. Darilo za nas pa so bili široki nasmehi naših tekmovalcev. Poleg tega, da so domov odnesli darila, pa so odnesli tudi cel kup znanja. Vsakič znova nas presenečajo, saj ne moremo verjeti, koliko so se sposobni naučiti v enem samem dnevu, če jih uspemo za sodelovanje dobro motivirati. Seveda pa dogodek ne bi tako dobro uspel najprej brez gospe Majde in gospoda Miha, pa seveda tudi brez naših donatorjev, ki so omogočili, da smo otroke bogato obdarili. Nagrade za kviz so prispevali: Uprava RS za zaščito in reševanje, Gasilska zveza Slovenije, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Agencija RS za okolje, Agencija RS za varnost prometa, Slovenska Karitas, Rdeči križ Slovenije – OZRK Domžale, Zavarovalnica Triglav, Center za zaščito in reševanje Domžale. Da smo lahko darila lično zapakirali, pa so nam vrečke darovali Občina Domžale ter podjetji Tomat d.o.o. in POT d.o.o.

Vsem, ki ste pripomogli k organizaciji tega lepega dogodka, se še enkrat iskreno zahvaljujemo. Veseli smo, da z vašo pomočjo vsakič znova dokazujemo, da naši učenci nimajo le posebnih potreb, ampak tudi posebne in izjemne talente in sposobnosti. Hvala vam!

Mesec požarne varnosti zaključujemo z gasilskim pozdravom NA POMOC!

AJDA LALIČ, OŠ ROJE

Ste vedeli, da
Miklavž kupuje
pri nas?

Srček d.o.o.,
Stari trg 14, Lukovica
01 7235 018 ali 051 399 111
www.srcek.net

Želimo vam vesele
in igrive praznične
decembrske dni.

Mesec požarne varnosti v VVE Medo

V mesecu oktobru, ki je namenjen požarni varnosti, smo starejše skupine otrok iz VVE Medo bolj podrobno spoznale poklic GASILEC. Otroci iz skupin Veverice in Palčki so se z avtobusom odpeljali do Količevega, kjer so поблиže spoznali Center požarne varnosti. Skupinam Miške, Ježki in Medvedki pa so delo gasilcev predstavili kar v lokalnem društvu PGD Prevoje, kjer so pokazali vse, kar jih je zanimalo. Najbolj zanimiv je bil prikaz gašenja s peno, v čemer so se lahko preizkusili tudi otroci. Ponovili so tudi številko za klic v sili in kako pomembno je, da ob morebitnem požaru hitro ukrepamo.

Požarna vaja

24. oktobra se je po prostorih VVE Medo zaslišala sirena. K sreči je šlo le za vajo, ki jo v sodelovanju s PGD Prevoje v vrtcu izvedemo vsako leto. Vsi otroci, strokovni delavci in tehnični kader, ki uporabljamo stavbo vrtca, smo se uspešno evakuirali in na dogovorjenem mestu počakali na prihod gasilcev. Ob prihodu so ti začeli z gašenjem stavbe, po opravljeni vaji pa so si vsi otroci, od najmlajših do najstarejših, lahko še od blizu ogledali gasilski avto in gasilsko opremo. Kot vsako leto smo tudi letos združili prijetno s koristnim.

BESEDILO IN FOTO: MAJA LENARČIČ

Medeni zajtrk v VVE Medo

V petek, 15. novembra, smo tudi v našem vrtcu obeležili tradicionalni slovenski zajtrk, in sicer kruh z maslom in medom, jabolko ter mleko.

Otroci iz vseh skupin so se ves teden pripravljali, da bo zajtrk minil v čim bolj prijetnem in čarobnem vzdušju. Z različnimi pogrinjki smo okrasili mize, igralnice pa z različnimi izdelki. Na ta način smo počastili obstoj slovenske avtohtone vrste čebele – kranjske sivke. Skozi različne dejavnosti, ki so potekale čez teden, smo izvedeli veliko novega o čebelah in čebelarstvu.

Na dan tradicionalnega slovenskega zajtrka so nas v času zajtrka obiskali čebelarji iz Čebelarkega društva Lukovica in županja ga. Olga Vrankar. Čebelarji so za nas pripravili razstavo izdelkov in zanimivih pripomočkov, ki jih uporabljajo pri rokovanju s čebelami. Mislimo, da se za čebelarstvo v našem kraju ni treba bati. Kar nekaj otrok je namreč povedalo, da bodo takrat, ko odrastejo, zagotovo čebelarji.

MAJA LENARČIČ, VERONIKA HRIBAR

Jesensko druženje VVE MEDO ob Gradiškem jezeru

Jesen je potrkala na vrata in barvito obarvala naravo, v kateri je veliko prostora za raziskovanje.

Na prijeten jesenski dan v četrtek, 24. 10. 2019, smo se zaposleni iz VVE Medo skupaj s starši in otroki odpravili okoli Gradiškega jezera. Izvedli smo prijeten popoldanski sprehod, se nadihali svežega zraka, se družili in obenem naučili jesenskih lepote, ki nam jih ponuja narava v tem letnem času. Nekateri smo pot prehodili, drugi so jo pretekli, najmlajši pa se vozili v vozičkih. Bilo je prijetno, družabno in gibalno obarvano.

BESEDILO IN FOTO: VERONIKA HRIBAR

Jabolko že dolgo simbol zdravja

Kljub temu da je jabolko že dolgo časa simbol zdravja, je v njem tudi nekaj pelina. Kajti nobeno jabolko ni tako sladko, kot se zdi, vendar to vedo povedati le pridelovalci, saj je pot do zrelega sadeža zelo dolga. Povezana je s številnimi skrbmi, opravili in stroški. Da je res tako, sem se lahko prepričal na tokratnem prazniku jabolk v Vrbi pri Lukovici, kjer so na obiranje poznih sort jabolk prišli številni sorodniki, prijatelji in sosedje. Sorti Topaz in Opal sta zadnji, ki ju še obirajo v ekoloških sadovnjakih pri Kašnikovih v Vrbi. Gospodar Sašo Kašnik pravi, da je letina letos nekako povprečna. Jabolka pa so ravno prav velika, lepa ter okusna. To pa je odraz del, ki so bila opravljena v sadovnjaku. Kot smo že zapisali, pravi rez daje prave rezultate in tokrat je rez uspel. Narava je z vremenom malce ponagajala in tako je bilo tudi za čas tokratnega obiranja. Malce dežja, malce sonca, malce vetra ... vsakega po malem. A ni le rez tisti, kar nekaj del je še potrebno opraviti, da pridejo sadovi do naših shramb. Z dobro voljo in pridnim delom nas pridelek že čaka. Na Prevojah znak v obliki velikega jabolka usmerja, kam morate zaviti, in če še to ne gre, pokličite na gsm: 031/617-395 in vas bodo prav napotili.

Do takrat pa ne pozabite, da jabolko na dan odžene zdravnika stran, le pojesti ga je treba, a ne zdravnika, jabolko lepo prosim.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Presna jabolčna pita

SESTAVINE

- 200–300 dag mehkih dateljev (brez koščic, nesladkani)
- 150 dag narezanih ali grobo mletih orehov (lahko tudi lešniki ali mandlji)
- 5–10 dag indijskih oreščkov
- 1 naribana limonina lupinica (bio)
- cimet (po okusu in želji)
- 3 žličke presne vanilije v prahu (lahko je tudi v tekočini)
- 2–3 jušne žlice kokosovega ali orehovega olja (hladno stisnjeno ali ekstra deviško)
- 150 dag kokosove moke (v kolikor vam ne odgovarja okus, jo lahko spustite)

PRIPRAVA

Datelje za nekaj ur, najbolje čez noč, namočimo v mlačno vodo. Nato jih zmiksamo in dodamo še vse ostale sestavine. Naredimo gosto zmes, ki jo damo v okrogel pekač. Zmes enakomerno porazdelimo po pekaču, pokrijemo s folijo za živila in za nekaj ur postavimo v hladilnik.

SESTAVINE ZA NADEV

Jabolka naj bodo domača, neškropljena, saj so zelo obremenjena s pesticidi. V kolikor niso domača, jih raje olupite.

- 7–10 naribanih jabolok (odvisno od velikosti in koliko nadeva imate radi)
- sok 1 limone (bio)
- cimet
- 2 žlički presne vanilije
- lahko dodamo rozine, brusnice, borovnice (količina in sestavine glede na okus)

PRIPRAVA

Naribana jabolka zmešamo z vsemi drugimi sestavinami in enakomerno porazdelimo po osnovi. Pito za nekaj ur postavimo v hladilnik. Takšna pita lahko v hladilniku stoji tudi nekaj dni. Če želite, lahko jabolka nad soparo malo zmeščate, da nastane bolj enakomerna in fina zmes. Vendar potem ostale sestavine dodamo, ko se le-ta ohladijo. Po vrhu lahko posipate z mletimi orehi, lešniki ali mandlji. Recept je narejen za klasičen okrogel model za pite.

Dober tek!

AVREA ŠUNTAR ERJAVŠEK

Kristalizacija medu

Med je zelo cenjeno živilo in sladilo. V največji meri ga sestavljata enostavna sladkorja fruktoza in glukoza, v manjši meri pa tudi saharoza. Poleg sladkorjev med vsebuje še vodo, različne kisline, encime, aromatične snovi in ostale spojine, ki so koristne za delovanje človeškega organizma. Zaradi velike vsebnosti enostavnih sladkorjev, ki jih naše telo lažje izkoristi, in ostalih bioaktivnih snovi je med veliko bolj cenjeno sladilo v primerjavi z navadnim, belim, konzumnim sladkorjem, ki ga sestavlja le saharoza. Velikokrat se zgodi, da nam med, še preden ga porabimo, kristalizira v kozarcu. To pomeni, da se iz tekočega, viskoznega stanja spremeni v trdno v obliki drobnih kristalčkov. Žal še zmeraj veliko ljudi misli, da je kristaliziran med pokvarjen. Vendar temu ni tako. Kristalizacija medu je popolnoma naraven pojav, ki ne vpliva na kakovost medu in ne povzroča nobenih kemijskih sprememb v medu. V kolikor med kristalizira, ste lahko prepričani, da ste kupili naraven, kakovosten med, ki so ga pridelale čebele. Do pojava kristalizacije medu pride pri vseh vrstah medu. Hitrost pojava kristalizacije pa je odvisna od vrste medu in razmerja sladkorjev v njem. Tako med, ki ima večjo vsebnost fruktoze, ki je v vodi dobro topna, kristalizira počasneje (npr. akacijev, kostanjev med), medtem ko je kristalizacija hitrejša pri medu, ki vsebuje več glukoze, ki v vodi ni dobro topna (npr. cvetlični med). Kristaliziran med je v primerjavi s tekočim tudi za kakšen odtенок svetlejša barve.

Značilna lastnost medu je, da kristalizira. V preteklosti so ga imenovali tudi STRD.

Poleg vsebnosti in razmerja sladkorjev v medu na hitrost kristalizacije vplivajo tudi temperatura in čas skladiščenja medu, vsebnost vode v medu in prisotnost kristalizacijskih jeder. Kristalizacijo medu pospešuje shranjevanje medu na temperaturi med 10 in 18 °C, nižje temperature shranjevanja pa proces kristalizacije upočasnijo. Ravno tako med, ki vsebuje manjšo vsebnost vode, kristalizira hitreje v primerjavi z medom, ki vsebuje več vode. Velikokrat se lahko zgodi tudi, da med kristalizira nepravilno. Govorimo sicer o napakah kristalizacije, vendar le-te na samo kakovost medu v največjem številu primerov nimajo prevelikega vpliva. Če imate doma v kozarcu kristaliziran med in so se po kozarcu pojavile bele lise, nikar ne bodite zaskrbljeni. Takšna kristalizacija nastane v medu, ki ima zelo nizko vsebnost vode. Med kristalizacijska jedra se ujame zrak in površina postane bele barve (pojavo belih lis pravimo »cvet«). Pojav »cveta« velja za znamenje kakovostnega medu, saj gre za med z zelo nizko vsebnostjo vode. Včasih se kristalizacija medu pojavi tudi v obliki razslojevanja. Nevarnost razslojevanja je predvsem pri medu, ki ima visoko vsebnost vode (več kot 18 %), saj spodnji del medu kristalizira, zgornji pa ostane tekoč. V tekočem delu je tako povečana vsebnost vode, kar predstavlja idealno okolje za razvoj kvasovk, ki lahko povzročijo fermentacijo medu.

Za domačo uporabo medu se priporoča, da ga utekočinite v vodni kopeli na največ 40 °C. Če je temperatura utekočinjanja previsoka, se v medu poškodujejo ali celo uničijo toplotno občutljive sestavine, kot so encimi, hormoni in toplotno občutljivi vitamini. Biološka vrednost medu je tako izgubljena in postane uporaben zgolj kot sladilo brez dane vrednosti.

Da ohranite biološko vrednost medu, ga nikoli ne dajte v prevroč čaj.

Med pa ni uporaben le kot namaz na kruhu in sladilo v različnih napit-

kih, ampak se lahko uporablja pri pripravi tako zelenjavnih kot mesnih jedi, za pripravo različnih marinad in pekarskih ter mlečnih izdelkov. Med je slajši od sladkorja, zato se ga v receptih dodaja manj kot navadnega sladkorja, jedem pa podari bogato aromo. Priporočljivo je, da ga jedem dodajamo tam, kjer je mogoče, po toplotni obdelavi oz. uporabimo nižje temperature peke.

Različne recepte za pripravo jedi iz medu najdete v elektronski knjižici Jedi z medom od tu in tam, ki je dosegljiva na spletni povezavi <http://www.czs.si>.

V kolikor je med ustrezno skladiščen, je njegov rok uporabe zelo dolg. Priporoča se uživanje medu iz lokalnega, domačega okolja, saj ima takšen med za nas večjo biološko vrednost. S kristaliziranim medom ni popolnoma nič narobe in naj vas kristalizacija medu ne odvrne pri pokušanju in spoznavanju pestrosti okusov slovenskega medu.

NATAŠA LILEK, ČZS
SVETOVALKA ZA ZAGOTAVLJANJE VARNE HRANE

UČENCI IN UČITELJI OŠ JANKA KERSNIKA VAS VABIMO NA

BOŽIČNI BAZAR

BAZAR BO V ČETRTEK, 28. 11. 2019, S
PRIČETKOM OB 17. URI NA ŠOLI NA BRDU, V
KRAŠNJI IN BLAGOVICI.

IZKUPIČEK BAZARJA BO V CELOTI NAMENJEN
ŠOLSKEMU SKLADU OŠ JANKA KERSNIKA BRDO.

PRIJAZNO VABLJENI!

BLAGOVICA:
KULTURNI PROGRAM,
BAZAR

BRDO:
BAZAR, USTVARJALNI
KOTIČKI, SEJEM RABLJENIH
KNJIG

KRAŠNJA:
DELAVNICE, BAZAR,
SEJEM RABLJENIH KNJIG

VSTOPIMO SKUPAJ V PRAZNIČNI ČAS, POLN NADOSTI, DOBRIN ŽELJA IN DROBNIH POZORNOSTI.

Člani HK Prevoje spet na samem vrhu!

LESTVICE						
1. PROSPORTS.SI LIGA						
#	Ekipa	GP	W	L	PTS	
1	HK Prevoje	5	5	0	43	15
2	MG Instalaterstvo	5	4	1	17	12
3	HK Freshy Team	4	4	0	15	12
4	HK Dnevni Horjul	4	4	0	14	12
5	HK Prevoje mladi	5	2	1	2	10
6	HK Tajfir	5	3	2	4	9
7	HK Lufury	5	3	2	2	9
8	HK Zraste	5	3	2	5	9
9	Masters Team Slovenija	4	2	1	5	7
10	HK Brezovica	4	2	2	11	6
11	HK Dolenjske Toplice	5	2	3	-12	6
12	HK Škake Cerklja	5	2	3	7	6
13	HK Mušoni Tolmin	5	1	3	7	4
14	SD Sreber	5	1	4	-20	3
15	Mlad Dnevni Horjul	5	0	5	-19	0

Oprema prejšnje sezone se niti še ni dobro posušila, že je prišel september in s tem prve priprave na novo sezono 2019-20. Naši člani so v novo »hokejsko leto« krenili z nekaj okrepitvami z dolenjskega konca Slovenije, do nadaljnjega pa so se poslovili od glavnega trenerja zadnjih štirih sezon, g. Zmaga Berleca, ki je v novi sezoni prevzel mlajše selekcije HK Dolenjske Toplice. Ob tem se mu tudi javno zahvaljujemo za njegov trud in pristnost do kluba ter mu želimo uspešno športno pot še naprej!

Drugi vikend v oktobru je bil na urniku začetek inline hokej državnega

prvenstva. Naša članska ekipa v prvi ligi je pod taktičnim vodstvom Klemna Sodrznika ter kapetanskim trakom Blaža Nakrsta prvenstvo začela z visoko zmago in po šestih odigranih kolih zaseda prvo mesto inline lestvice!

Pristop članske ekipe in trd boj na vsaki tekmi nam daje navdih in potrditev, da delamo prav. Sezona bo še dolga, fantom čestitamo za dosedanje opravljeno delo in jim želimo uspeha poln začetek v novo koledarsko leto!

Prijetno vas vabimo na ogled domačih tekem, vsak petek ob 19h v dvorani RCU Lukovica. Rezultatsko pa nas lahko spremljate tudi na naši Facebook strani: Hokejski klub Prevoje oziroma Inline zveza Slovenije.

#skupajDoPrvaka!

UPRAVNI ODBOR HK PREVOJE

Mladi člani ponos HK Prevoje!

September je mesec, ko prav vse selekcije štartajo v novo sezono. Najbolj so se je seveda razveselili naši mladi člani selekcij do 7, 9, 11, 13 ter 15 let. Okrepljena trenerska zasedba (Gale-Sovec-Sodrznik-Pejanovič-Cerar-Vesel) je s štartom sezone več kot zadovoljna.

Nov visok vpis v mlajših selekcijah ter odlični pogoji v Rekreativskem centru Urbanija so nam dali dodatno motivacijo. Seleksijske ekipe so člansko letos rekordno številčne in po super začrtanih treningih se nam že kažejo prvi rezultati. Vse selekcije poleg spomladanskega državnega prvenstva tekmujejo v sistemu RIDL (regionalna inline dječija liga), v katerem tekmujejo klubi iz Slovenije in Hrvaške. Ekipe so svoj tekmovalni krog poleg Samobora in Karlovca že odigrale v domači dvorani, rezultatsko pa trenutno najbolje kaže selekciji do 11 in do 13 let. Selekcija najmlajših oziroma U-7 pa bo prvo tekmovalno sezono nabirala izkušnje na Junior turnirjih mešanih ekip. Bliža se nam tudi zimsko obdobje, v katerem pa upamo na dovolj temperaturnih dni pod ničlo, da nam bodo omogočeni treningi tudi na ledeni ploskvi v Domžalah.

Vsem našim selekcijam lahko sledite na Facebook strani: Hokejski klub Prevoje. Še vedno pa lepo vabljeni vsi, stari med 5 in 12 let oziroma mladi nadobudneži najhitrejšega ekipnega športa na svetu, da se nam pridružijo na treningih in tekmah. Vpis je možen vsak torek ali četrtek med 17.00–18.30 v športni dvorani RCU Lukovica, vse informacije pa na voljo na tel: 041/929-307.

UPRAVNI ODBOR HK PREVOJE

Otroci nogometne kopačke že zamenjali za dvoransko obutev

Ko se sezona igranja nogometa zunaj konča, se tudi naši nogometaši in nogometašice s travnatega igrišča pri RCU preselijo v dvorani na Brdo in v Blagovico.

Ta vikend naša ekipa U13 igra še zadnji krog lige pod okriljem MNZ Ljubljana, naši najmlajši ekipi U8 in U10 pa že nastopata v zimski ligi Športni center Triglav v Ljubljani.

K vpisu v nogometni klub pa vabimo vse dečke in deklice, letnik 2007 in mlajše, da se nam pridružijo na treningih, ki potekajo dvakrat tedensko.

Spremljate pa nas lahko na naši Facebook strani: Nogometni klub Črni graben.

BESEDILO IN FOTO: TILÉN STRMŠEK

Staro se umika novemu

Z leti človek pridobi znanje, izkušnje, na splošno postane pametnejši, zrelejši, boljši. S tehniko je ravno obratno, vsako leto starejša je, manj vredna in še zanesljiva ni več. Tako so se gasilci in gasilke PGD Gozd Martuljek odločili, da svoje vozilo zamenjajo z novejšim, sodobnejšim, močnejšim – takšnim, ki bo zadostilo vse predpise in bo ravno pravnjše za njihovo garažo.

Kar nekaj časa je trajalo, da so zbrali denar – nekaj malega ga še morajo –, da so lahko dali v predelavo podvozje MAN, ki je prvenstveno namenjeno za gasilska vozila. Počasi se je vrтел zob časa in prišel je dan, ko so gasilci in gasilke PGD Krašnja prejeli povabilo na prevzem novega vozila PGD Gozd Martuljek. V nedeljo, 17. novembra, so se tako odpravili k pobratenemu društvu, da se skupaj z njimi poveselejo ob prevzemu nove pridobitve, ki bo v veliko pomoč pri intervencijah. Čeprav pravijo, da ima dež v Bohinju ta mlade, mislim, da so to nedeljo prišli malce na obisk v Gozd Martuljek. Obilno deževje z vetrom je ne samo krojilo tokratno prireditev, celo domačine je zadržalo doma za pečjo, a so vozilo vseeno predali svojemu namenu. Kot prvi je pot do nabave novega vozila orisal predsednik Robert Plavčak, nato je tehnične podatke o vozilu in potek nadgradnje razložil še Grega Mihalič. Prisluhnili smo še nagovoru župana občine Kranjska Gora Janezu Hrovatu, ki je bil tako kot predhodniki zelo kratek in je gasilkam in gasilecema zaželel, naj jim vozilo dobro služi, v upanju, da ga ne bo potrebno uporabiti že popoldne za črpanje vode. Do besede sta prišla tudi predstavnica podjetja, ki je izdelalo nadgradnjo, in eden izmed botrov. Preden je vozilo zapeljalo častni krog, ga je blagoslovil župnik Janez Šimenc, ki je gasilecema zaželel čim manj intervencij ter uspešno rokovanje z novim vozilom. Je pa tokratno srečanje članov in članic pobratenih društev PGD Gozd Martuljek in PGD Krašnja potekalo tudi v znamenju izobraževanja, saj so Krašnjani vrle Gorenjce poučili, da je v Črnem grabnu kar nekaj dobrih stvari in da sta tako glasilo Rokovnjač kot pivo Rokovnjač med boljšimi. Tako glede piva kakor glasila Rokovnjač so se strinjali in dejali, da vsakega kar prehitro zmanjka, enega za branje, drugega za pitje. Skupno druženje pod streho, odličen jelenji golaž in prevzem novega vozila se je zaključilo v poznih popoldanskih urah.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Gasilci v Blagovici na dnevu požarne varnosti sokrajanom omogočili pogled z 32 metrov

Gasilci PGD Blagovica so letošnji mesec požarne varnosti zaključili z aktivnostmi, ki so bile namenjene vsem krajanom. Tako najmlajši kot tudi starejši obiskovalci so se jim v nedeljo, 27. oktobra, pridružili na športnem igrišču v Blagovici. Pot jih je vodila tudi do novega Gasilskega centra PGD Blagovica, ki z vsakim dnevom dobiva svojo končno podobo.

»Center sicer še ni popolnoma dokončan, vendar so si obiskovalci pod vodstvom predsednika gradbenega odbora Igorja Trdine ogledali že kar nekaj stvari, ki so v njem. Veseli smo podpore sokrajanov in tudi drugih občanov, saj december začnemo z našim dobrodelnim koncertom, na katerem bomo zbirali sredstva za uspešno dokončanje nove pridobitve,« razlaga predsednik komisije za mladino **Andraž Štrukelj**. Poleg krajanov so se povabili na dan požarne varnosti odzvali iz Zavoda reševalni pas ter Centra za zaščito in reševanje Domžale. Več kot 150 obiskovalcev je bilo navdušenih nad vozilom ALK-32, ki je krajanom in drugim obiskovalcem omogočilo dvig na 32 metrov. Poleg prikaza vozila ALK-32 iz CZR Domžale so se zbrani lahko bolj podrobno seznanili tudi z gasilsko opremo in z drugimi vozili PGD Blagovica. Gre za gasilsko vozilo z vodo GVC 16/25, gasilsko vozilo z vodo GVC 24/50 in gasilsko vozilo za prevoz moštva GVM-1. Na dogodku so bili prisotni tudi prostovoljci iz Zavoda reševalni pas, ki so se dogodka udeležili s svojim vozilom in s posnetki pokazali, kakšne so izkušnje ter stanje na naših avtocestah, ko pride do nesreč v cestnem prometu.

Pester in poučen program

Na dnevu požarne varnosti je bil uprizorjen praktičen prikaz gašenja vročega olja, ki je eden izmed pogostih vzrokov za nastanek požarov v stanovanjskih objektih. Potekala je tudi delavnica nudenja prve pomoči in gasilsko-športni program za najmlajše. Tekmovalo je 20 otrok v treh različnih kategorijah, ki so bili ločeni po spolu. Kategorije so bile do 5 let, med 6 in 9 let ter nad 10 let. Starejši so se v tem času okrepčali s pečenim kostanjem in spremljali mlade gasilce. »Veseli in ponosni smo, da imamo v naših vrstah več kot 65 članov mladincev in pionirjev, ki dosegajo odlične rezultate na regijskih in državnih tekmovanjih ter nenazadnje tudi podmladek, ki raste skupaj z gasilstvom in bodo z veseljem uporabljali naš nov Gasilski center PGD Blagovica,« zaključuje sogovornik.

BESEDILO: LEA SMRKOLI
FOTO: PGD BLAGOVICA

Gasilski center Blagovica dobiva iz dneva v dan bolj končno podobo. V namen dokončanja organizirajo v nedeljo, 1.12, ob 16. uri dobrodelni koncert.

V prejšnji številki občinskega časopisa Rokovnjač je bila v prispevku z naslovom **Pomembno leto za slovensko gasilstvo in mesec požarne varnosti, namenjen tematiki požarne varnosti v večstanovanjskih objektih** navedena napačna letnica ustanovitve PGD Lukovica. Prostovoljno društvo je bilo ustanovljeno leta 1888, in sicer kot Prostovoljno društvo Brdo, ki je obstajalo do leta 1948. Ustanovni občni zbor Prostovoljnega gasilskega društva Lukovica pa je bil 31. 12. 1948. Za navedbo napačne letnice se jim v uredništvu Rokovnjača iskreno opravičujemo.

ZDRAVSTVENA
NEGA STOPAL

Pančur d.o.o.
031/353 347

skrbimo za zdravje vaših stopal

Več kot 150 obiskovalcev je bilo navdušenih nad vozilom Centra za zaščito in reševanje Domžale ALK-32, ki je krajanom in drugim obiskovalcem omogočilo dvig na 32 metrov in pogled na Blagovico in okoliška naselja.

Na lovski koči v Lukovici potekal vzrejni pregled za goniče iz vse Slovenije

Pes in človek imata poseben odnos in se družita že od začetkov civilizacije, saj naj bi bil pes prva žival, udomačena s strani človeka. Psi so človeku pomagali pri lovu, varovanju živine, prevozu tovora, varovanju doma in bili zvesti tovariši. Ta vez se je ohranila vse do danes, saj sta človek in pes še vedno nerazdružljiva lovski tovariša. V lovstvu se s psi ukvarja lovski kinologija, Zakon o divjadi in lovstvu pa opredeljuje uporabo lovskih psov. Določila lovskega zakona in lovske etike namreč neposredno obvezujejo upravljalce lovišč, da je lov dovoljen le s preizkušenimi lovskimi psi. V ta namen je Državna vzrejna komisija za goniče na Kinološki zvezi Slovenije v soboto, 2. novembra, organizirala vzrejni pregled DVK za goniče v Lovski družini Lukovica. Gre za vzrejni pregled, na katerem se je letos zbralo 56 goničev iz vse Slovenije.

»DVK za goniče organiziramo v Lukovici že več kot šest let. Pred tem smo imeli pregled na dveh lokacijah, vendar smo se zaradi premajhnega števila prijav odločili le za eno. Letos je bilo dosti več istrskih goničev, in sicer kratkodlakih in resastih. Na vzrejni pregled lahko pridejo tisti psi, ki imajo telesno oceno odlično, prav dobro in pogojno dobro ter opravljen PNZ, to je preizkus naravnih zasnov,« pojasnjuje vodja vzrejne komisije **Slavko Žlebnik**. Poleg njega so bili v komisiji še štirje mednarodni kinološki sodniki, **Anton Raspet, Jure Rihtaršič, Darko Grošelj in Roman Rovanešek**, obenem tudi predsednik LD Lukovica. »Ob tej priložnosti bi se želeli zahvaliti Lovski družini Lukovica za odlično organizacijo in pripravo vzrejnega pregleda,« zaključuje predsednik vzrejne komisije za goniče Slavko Žlebnik.

Selekcija in izbor za lov primernih psov

Zakon o divjadi in lovu določa, da so za lov dovoljeni čistokrvni pasemski psi iz pasemskih skupin goničev, jamarjev, barvarjev, šarivcev, ptičarjev in prinašalcev. Goniči spadajo med starejše pasme lovskih psov. So psi, ki divjad poiščejo, jo dvignejo in dalj časa glasno zasledujejo (gonijo). Poznamo 76 različnih pasem goničev, in sicer so pri nas med bolj znanimi: posavski gonič, istrski gonič, srbski trobarvni gonič, mali modri gaskonski gonič, nemški gonič, slovaški gonič, nizkonogi gonič ...

Psi svojo lovsko uporabnost dokažejo s preizkušnjo naravnih zasnov in opravljanjem nalog v lovski praksi pri različnih vrstah lova, kot je brakada, iskanje ranjene divjadi, jamarjenje, šarjenje in prinašanje divjadi z vode. Zakon obenem določa, da mora upravljalec lovišča imeti zadostno število usposobljenih lovskih psov za izvajanje lova.

BESEDILO: LEA SMRKOLJ

FOTO: ARHIV LD LUKOVICA

Na vzrejni pregled so lahko prišli tisti psi, ki imajo telesno oceno odlično, prav dobro in pogojno dobro ter predhodno opravljen preizkus naravnih zasnov (PNZ).

Čebelarska zveza Slovenije in Občina Lukovica vas vabita na

IV. festival čebelarske pesmi Lukovica 2019

Kulturni dom Janka Kersnika Lukovica
6. december 2019 ob 18.00 uri.

Nastopajoče pevske skupine:

1. Dramsko pevska skupina Zarja
2. Ljudske pevke Predice z godcem Jožetom
3. Trio Odsev
4. Mešana pevska skupina dr. France Prešeren Žirovnica-Breznica
5. Boris Jezeršek in ansambel »Bolj počas«
6. Moška pevska skupina »SOSEDJE«
7. Mešani pevski zbor Lipnica
8. Komorni moški zbor Čebelarske zveze Slovenije
9. Moški pevski zbor Janko Kersnik Lukovica
10. Skrinca Lukovica

Vabljeni, vstop je prost.

Društvo Lipa-Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale bo organizirala skupino ljubiteljev ljudskih glasbil.

V ta glasbila sodijo instrumenti, ki jih lahko z malo improvizacije sami izdelamo: razne piščali, trstenke, igranje na glavnik, bršljanov list, preprosta tolkala, igranje na uglasene steklenice oz. kozarce, itd. Pri tem skoraj ni omejitve, saj se glasbila lahko izdelajo tudi iz raznih odpadnih materialov, plastičnih cevok itd.

Muziciranje se seveda lahko nadgradi z nekaterimi glasbili, ki se jih, da kupiti v glasbenih trgovinah: ksilofoni, okarine, piščali na poteg, kalimbe, lončeni bas, orglice, razna tolkala in podobno. V takšni skupini bi se tudi kaj zapelo in po potrebi vse skupaj podprlo s kakšnim uveljavljenim glasbilom, kitaro, citrami itd.

Vse ljubitelje tovrstnih glasbil vabimo na predstavitev, ki bo v petek 6.12.2019 ob 10.00 uri v prostorih društva Lipa na Ljubljanski 58, Domžale

PREDSEDNIK DRUŠTVA LIPA- UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE DOMŽALE, MARJAN RAVNIKAR

ŽUPNIJSKA KARITAS BRDO IN ZLATO POLJE
V SODELOVANJU Z OBČINO LUKOVICA

Vabi na Miklavžev večer vse otroke

od 1. leta starosti do vključno 2. razreda osnovne šole

SVETI MIKLAVŽ VAS BO OBISKAL 5. DECEMBRA 2019, v Kulturnem domu Janka Kersnika v Lukovici in sicer ob 16:30 uri za prevojsko-šentviško naselje in ob 18:00 uri za lukovško naselje.

Miklavžev večer bo obogaten z dramskim prizorčkom in skromnimi darili.

LJUBI OTROCI
PRISRČNO VAS VABI VAŠ SVETI MIKLAVŽ

»Mladost iz korenin modrosti
Vzgoja, ki pušča najgloblje sledi,
je tista od doma.
Pozabil sem veliko tega, kar sem bral v knjigah;
še vedno pa se dobro spominjam tistega,
kar sem se naučil od staršev in starejših.«
(sv. Janez XXIII)

VABILO KARITAS

Spoštovane gospe in gospodje!
Vse gospe in gospode, ki ste že dopolnili 70 let starosti v župniji Brdo in Zlato Polje,

PRISRČNO VABIMO NA PRED-BOŽIČNO SREČANJE, KI BO V SOBOTO 21. DECEMBRA 2019, V ŽUPNIŠČU NA BRDU. OD 15:00-16:00 ZBIranJE IN PRILOŽNOST ZA SVETO SPOVED OB 16:00 PA BO SVETA MAŠA.

Po maši pa sledi prijateljsko srečanje, pogostitev in skromna obdaritev.

Srečanje je namenjeno tako vernim kot nevernim.

»V vsakem pomenu je starost prednostno obdobje tiste modrosti, ki je na splošno sad izkušnje, kajti čas je velik učitelj.« (sv. Janez Pavel II)

ŽUPNIJSKA KARITAS BRDO IN ZLATO POLJE

Novi KADJAR SUV Renault

Že za
17.490 €*

Paket zimskih pnevmatik*

Dodatni popust na izbrano zalogo*

Brezplačno obvezno in osnovno kasko zavarovanje za 1. leto**

5 let podaljšano jamstvo***

Cena velja za model Renault Kadjar Life Tce 140, z vključenim rednim popustom 2.400 €, ter dodatnim popustom v višini 600 € ob nakupu prek Renault Financiranja. Ob nakupu vozila prejmete tudi brezplačen paket zimskih pnevmatik. Ob nakupu vozila iz izbrane zaloge prejmete popust v višini 800 €. Akcija za izbrano zalogo velja do 30.11. 2019 oz. do razprodaje zalog. Vse podane cene (MPC = maloprodajne cene) so neobvezujoče cene in vključujejo 22 % DDV in DMV. **Ob nakupu avtomobila prek Renault Financiranja prejmete brezplačno obvezno in osnovno kasko zavarovanje za 1. leto. Pogoj za pridobitev omenjenih ugodnosti je obnova avtomobilskega zavarovanja v naslednjem letu preko Renault Financiranja. ***5 let jamstva ob nakupu avtomobila prek Renault Financiranja obsega 2 leti tovarniške garancije in podaljšano jamstvo za 3., 4., in 5. leto ali 100.000 km, kar koli se zgodi prej.

Poraba pri mešanem ciklu: 4,7–7,3 l/100 km. Emisije CO₂: 129–159 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6Dt. Emisija NOx: 0,02–0,0465 g/km. Emisija trdnih delcev: 0,00016–0,00084 g/km. Število delcev (x10¹¹): 0,01–1,87. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo novemu standardu meritev WLTP. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Slika je simbolna. Renault Nissan Slovenija d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča **elf**

[f](#) [t](#) [v](#) [e](#) [i](#) [n](#) [re](#) [n](#) [a](#) [u](#) [t](#) [s](#) [i](#)

RENAULT
Passion for life

Avtohiša REAL

Avtohiša Real d.o.o., Vodovodna c. 93, Ljubljana

AVTO SET d.o.o.

AVTO SET-SETNIKAR d. o. o.
Dragomelj 26, Domžale

V intervjuju, objavljenem v 6. številki občinskega glasila Rokovnjač, letnik XX, pod naslovom *Brez močnih institucionalnih sprememb ni razvoja*, objavljenem 29. 9. 2019 (verjamem, da 29. 8. 2019), ki ga je s Cirilom Smrkoljem vodil Viktor Jemec, se je intervjuvancu zarekla neresnica.

Na 18. strani citiranega glasila je v podnaslovu *Kako ste sodelovali pri pripravah na osamosvojitve Slovenije?* zapisano: "Kot član predsedstva Občine Domžale smo na čelu z županom dr. Ervinom Antonom Schwarzbartlom teritorialni obrambi preprečili predajo orožja jugoslovanski armadi".

To je neresnica, ki se je Cirilu Smrkolju verjetno zarekla zaradi samopromocije, mogoče pa tudi zaradi kakšnega drugega nagiba!

Ukaz za prelociranje oborožitve Teritorialne obrambe Domžale smo na Štabu TO prejeli 17. maja 1990.

S polno odgovornostjo lahko zatrdim, da sta mi bila v času od sprejema ukaza pa do trenutka, ko so pripadniki vojaške policije JA odpeljali orožje, edina opora pri nasprotovanju in preprečevanju razoroževanja sodelavca občinskega štaba Teritorialne obrambe Domžale stotnik 1. stopnje Martin Planko (pokojni) in poročnik Milan Narat, danes upokojeni major Slovenske vojske.

Novo izvoljena občinska struktura je dolžnost nastopila 21. maja 1990, torej po tem, ko je bilo orožje že odpeljano in je s tem trditve Cirila Smrkolja neresnična.

Zaradi zgodovinske korektnosti zahtevam, da se skladno s pozitivno zakonodajo za področje javnih medijev izvede in objavi popravek in opravičilo bralcem za zavajanje.

Za pojasnilo se moram vrniti v mesec april leta 1990, ko smo 8. aprila

la 1990 volivci izbirali 80 delegatov družbenopolitičnega zbora in 80 delegatov zbora občin, 12. aprila pa še 80 delegatov zbora združenega dela. Posledično je bila 16. maja na podlagi rezultatov volitev imenovana prva slovenska demokratično izvoljena vlada.

Volitve v občinsko skupščino Občine Domžale so bile izvedene 22. aprila 1990, občinska oblast z županom dr. Ervinom Antonom Schwarzbartlom na čelu pa je z delom pričela 21. maja, torej po tem, ko nam je bilo orožje odvzeto.

Resnici na ljubo je treba povedati, da je po prevzemu dolžnosti 21. maja 1990 župan dr. Ervin Anton Schwarzbartl energično pristopil k razrešitvi problema, za kar se mu iskreno zahvaljujem. Njegovi, demokratično izvoljeni organi, so ugotovili, da smo na Štabu TO v Domžalah naredili vse, da do razorožitve ne bi prišlo. Po spletu čudnih okoliščin direktiva predsednika Predsedstva RS, ki je prepovedala predajo orožja, do nas v Štabu TO Domžale ni prišla, čeprav smo bili tiste dni pripadniki Štaba TO ves čas prisotni zaradi izvajanja vojaških vaj. Tudi čez vikend.

Moje trditve je mogoče preveriti z vpogledom v sklepe takratne Skupščine občine Domžale in Izvršnega sveta občine Domžale.

Zaradi opisanega dogodka in ponižanja, ki sem ga kot poveljnik doživel ob razorožitvi, sem se med prvimi vključil v strukturo MSNZ, s katero smo oborožili pripadnike enot Teritorialne obrambe občine Domžale, 27. 6. 1991 pa sem kot poveljujoči častnik neposredno poveljeval enotam TO v bitki v Trzinu.

BOJAN KONČAN, UPOKOJENI POLKOVNIK SLOVENSKE VOJSKE, OD 4. 1. 1988 DO APRILA 1991 KOMANDANT TERITORIALNE OBRAMBE OBČINE DOMŽALE

Leto zamujenih priložnosti

Mesec november gre počasi h koncu, pred durmi je že december, mesec, katerega vselej še posebej nestrno pričakujejo naši otroci. Kmalu jih bo namreč obiskal sveti Miklavž, prvi izmed treh dobrih mož, kateri nas obiščejo v zadnjem mesecu koledarskega leta. Tudi malce starejši, se ob sklepu leta, v krogu sorodnikov in prijateljev, tradicionalno radi poveselimo ter si voščimo med seboj. In, hvala Bogu, da politika ni edini kriterij, po katerem ljudje merimo lastno zadovoljstvo, slehernega iztekaajočega se leta. Kajti, če bi bilo temu tako, potem vsekakor ne bi imeli tehtnih razlogov, za veselje v letošnjem »veselem« decembru. Ker, tako na državni, kot na lokalni ravni, je leto 2019 - leto zamujenih priložnosti. Od lanskih lokalnih volitev je minilo leto dni in v OO SDS Lukovica ocenjujemo, da s stanjem v občini Lukovica nikakor ne moremo biti zadovoljni. O objavljenih spremembah ni ne duha ne sluha, nasprotno, na mnogih področjih so opazni obrati v neželenih smereh, zato smo občanke in občani lahko upravičeno zaskrbljeni nad trenutno situacijo. Na državni ravni se vladajoča koalicija že skozi cel mandat ukvarja bolj sama s seboj, kot da bi reševala vsakdanje probleme državljanek in državljanov, kar je temeljno poslanstvo vlade. Predloge in pobude Slovenske demokratske stranke vladna koalicija v večini primerov vehementno zavrača. Če trenutno že ne moremo biti zadovoljni s politično komponento aktualnega občinskega dogajanja, pa smo lahko resnično vsi skupaj ponosni na različna društva v naši občini. Eden izmed njih je MePZ Šentviški Zvon, ki je nedavno praznoval tridesetletnico svojega delovanja. S svojim udejstvovanjem po Sloveniji in svetu so že vseskozi eden izmed najvidnejših kulturnih ambasadorjev lukoviške občine. Vsem sedanjim in nekdanjim članicam in članom zbora, v OO SDS Lukovica izrekamo iskrene čestitke ob tem častitljivem jubileju ter zboru želimo vse dobro tudi v prihodnje. Žalosti pa nas, da se je njihovo plemenito poslanstvo, na jubilejnem koncertu, izbrabilo za pritlehen politični marketing stranke Nova Slovenija.

OO SDS LUKOVICA

Prikrita prekoračitev proračuna?

Ali z drugimi besedami, zapitek na račun naslednjih mandatov. Župan s primopredajo (ki je sploh ni bilo) ni razkril podatkov o finančnem stanju občine, razkrite niso bile niti obveznosti, ki jih je bivši župan že prevzel v breme proračuna za leti 2019 in 2020, niti drugi podatki, ki so za poslovanje občine pomembni. Občina ob zaključku leta 2018 na transakcijskem računu ni imela praktično nobenih sredstev, izjemo 281 EUR, medtem ko je bil obseg dejansko prevzetih obveznosti bistveno višji. Poleg vseh prevzetih in še ne plačanih obveznosti (ki jih je po oceni revizorjev za več kot 2,5 mio EUR) bo morala nova županja zagotoviti tudi sredstva za odplačilo glavnice kredita v višini 3.500.000 EUR in za stroške obresti, ki okvirno znašajo 24.000 EUR letno. Ker bo občina za plačilo nastalih obveznosti za poplačilo naročil, oddanih v letu 2018, primorana v dodatno zadolževanje v letu 2019, in sicer v predvideni višini 2,5mio EUR, bo zadolženost občine preseгла zgornjo dopustno mejo zadolževanja, ki jo določa Zakon o financiranju občin.

To je le nakaj ugotovitev poročila o opravljeni redni notranji reviziji poslovanja Občine Lukovica za leto 2018, s katerim smo se člani občinskega sveta Občine Lukovica seznanili na oktobrski seji. So posledica investicijskih pogodb, sklenjenih tik pred lanskimi lokalnimi volitvami, ki pa niso imele zagotovljenih celotnih finančnih sredstev in torej obremenjujejo naslednje proračune za 20 let.

V Novi Sloveniji smo v volilni kampanji občanom obljubili kar nekaj projektov oziroma sprejem ukrepov, ki bi pomenili razbremenitev mladih družin pri plačilu komunalnega prispevka in nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, prav tako pomoč starejšim pri prevozih in dnevnih opravilih. Današnja finančna slika proračuna je slaba popo-tnica vsem prizadevanjem za realizacijo zastavljenih ciljev.

Terezija Meden in Marija Juteršek - dobitnici priznanja NSi na kongresu NSi, 17. novembra v Mariboru, za velik prispevek k prepoznavnosti krščanskih demokratov. Kot ženski, ženi in materi znata in zmoreta uspešno združevati svoje poslanstvo in delo za širšo skupnost. Obema čestitam.

MOJCA STOSCHITZKY, PRED. OO NSI LUKOVICA

VEDA O PODZEMELJSKIH KRAŠKIH JAMAH, JAMOSLOVJE	NAŠ PISATELJ	FIATOV MALI ENOPRO- STOREC	ZVRST JAMAJSKE GLASBE	KRISTJAN UKMAR	NAŠ ALPINIST (JANKO)	GOSTIŠČE ALI HOTEL ZA MOTORI- ZIRANE GOSTE	ČAR, ŠARM	PALAČINKA IZ JAJČNEGA TESTA	FRANČOSKI PESNIK (TRISTAN)	IZ DADAIZMA IZVEDENA SMER	GRUČASTO NASELJE V SEVEROZHODNEM DELU SLAVINSKEGA RAVNIKA V OBČINI DIVAČA	NEPRI- JETEN, ZOPRN ČLOVEK	NEMŠKI PISATELJ (FRITZ VON)	NAŠ POLITIK IN NOVINAR (JANEZ)	OBRAT ZA IZDE- LOVANJE KEKSOV	AVTOR: GREGA RIHTAR
TEŽKO REŠLJIVO STANJE						MALO VREDEN, DROBEN PREDMET						GL. MESTO GREN- LANDIJE MATJAZ VRHOVNIK				MILENA USENIK
PESNIŠKA ZBIRKA JANEZA MENARTA																
PAPEŽ PICCO- LOMINI				GESLO VRATNA UTRIPAL- NICA												
NEKDANJA SMUČARKA RIBARIČ			NAŠ PISATELJ (IGO) NASELJE OB SOČI				JEZERO NA MEJI MED ZDA IN KANADO					ŠPANSKI FILMSKI REŽISER BUNUEL				AMERIŠKA IGRALKA (PATRICIA)
EVA SRŠEN		NEMŠKI FILOZOF (IMMANUEL) ŽUPNIK, DUHOVNIK					KRAJ PRI POREČU JASLI (MANJŠAL.)			ATOMSKA PEČ	PLASTIČNI KIRURG (UROŠ) ANTON ŽABKAR					
ČLAN OSVOBO- DILNE FRONTE (EKSPR.)					ŽELEZOV OKSID			LUKA V ALŽIRIJI PEVKA BUSH					MESTNI PREDEL LJUBLJANE	RENIJ RADLIŠKA VODITE- LJICA BANIČ		
ŠIRNA TRAVNATA RAVAN V JUŽNI AMERIKI					KALCIJ SODOBNIKI KELTOV		DEŽELA, KI JI VLADA KNEZ STAROBAB. MESTO									
SKUPINA ZAHODNIH MONGOLOV						OMLATENA ŽITNA STEBLA					PES JE ... ŽENSKA V INDIJAN. OKOLJU					
GORAŽD ŠTANGELJ		NEMŠKA IGRALKA DAGOVER VPREŽNI DROG VOZA				SUROVINA ZA KAVČUK ODŽAGAN KOS DEBLA						ČOP JOŽA NORVEŠKI HITROSTNI DRSALEC (ROALD)			SUROVINA ZA PLATNO	HUDA JEZA, BES
POKOJNI BALETNIK OTRIN			ŽENSKA, KI DIRIGIRA ČOJBALSAN HORLOGLIN										OTOK V MALEM BELTU KONEC POLOTOKA			
KOKOŠ NESNICA								LASTNIK TOVARNE								
IZLET- NIŠKI KRAJ NA POHORJU				NEKDANJA HRVAŠKA ROKOME- TASICA (KATICA)					FRANČOSKI PISATELJ (EDMOND; CYRANO DE BERGERAC)							

POMOČ: ENVIRONMENT-iz dadaizma izvedena smer, JAJČARICA-kokoš nesnica, LAGAŠ-starobabilonsko mesto, LAŽE-gručasto naselje v občini Divača, ORAN-luka v Alžiriji

ROKOVNJAČEVA NAGRADNA KRIŽANKA

Uredništvo Rokovnjač
Občina Lukovica, Stari trg 1, 1225 Lukovica

Nagrajuje SRČEK d.o.o.

Nagrada za pravilno izpolnjeno križanko je največji paket prazničnih piškotov podjetja Srček v vrednosti 30 €. Nagrado bo prejel le en prejemnik, ki ga bomo izžrebali med vsemi prispelimi pravilno izpolnjenimi križankami, nagrada pa ni zamenljiva za gotovino. Izpolnjene križanke nam lahko pošljete do ponedeljka, 9. decembra 2019, na naslov uredništva Rokovnjač, Stari trg 1, 1225 Lukovica.

Nagrada križanka #3

Geslo nagradne križanke: **NA POMOČ**

Nagrajenka prejme gasilni aparat podjetja STAMI. Nagrada ni zamenljiva za gotovino, nagrajenka pa se za prevzem dogovori s predstavnikom podjetja, ki je dosegljiv na e-naslovu stami@siol.net ali na telefonsko številko: 01 561 75 30 oz. 01 561 11 13.

Nagrado prejme: **Irma Kovačič**

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih rok ostaja.*

V SPOMIN

28. novembra bo minilo dve leti,
odkar nas je zapustil naš dragi mož,
oče in tast

JANEZ LONČAR,
po domače Senčarjev Janez
iz Prevalj pri Lukovici.

Hvala vsem, ki se ga spominjate,
postojite ob njegovem grobu in prižigate sveče.

Vsi njegovi

*V tebi dragem kraju
dobil v vetru si svoj tihi dom,
odšle s teboj so sanje,
kjer si barve spletal vanje.*

V 79. letu starosti je odložil slikarski čopič in se iz tišine preselil v večnost naš dragi brat, stric in svak

DRAGO JERMAN
slikar z Brda

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izražena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebno zahvalo za pomoč in tolmačenje namenjamo ge. Tanji Giuliatti, g. Robertu iz Mestnega društva gluhih Ljubljana za poslovilne besede in ge. Stani Stopar, ki je tako občuteno opisala Drago-vo življenjsko pot in slikarski opus. Hvala g. župniku Bernardu Rožmanu za lepo opravljen pogrebni obred s sveto mašo ter pogrebni službi Vrbančič.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.
Drago je odšel, ostala pa so njegova dela, ki nas bodo spominjala nanj.

Vsi njegovi

Dacia Sandero

že za **8.400 €**
+ PAKET ZIMSKIH PNEVMATIK

5 LET
JAMSTVA*

1 LETO
BREZPLAČNEGA
OSNOVNEGA
KASKO ZAVAROVANJA*

3 LETA
VZDRŽEVANJA*

www.dacia.si

Podana cena (MPC = maloprodajna cena) je neobvezujoča priporočena cena in vključuje 22-odstotni DDV in DMV.
*Ob nakupu vozila preko Dacia financiranja prejmete podaljšano jamstvo za 5 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej, brezplačno osnovno kasko zavarovanje za prvo leto zavarovanja ter redno vzdrževanje vozila za 3 leta oziroma 60.000 km, karkoli se zgodi prej. Pogoji za pridobitev omenjenih ugodnosti je obnova avtomobilskega zavarovanja v naslednjem letu preko Dacia financiranja.
Poraba pri mešanem ciklu: 4,338–6,699 l/100 km. Emisija CO₂: 114–151 g/km. Emisijska stopnja: EURO6Dt. Emisija NOx: 0,0209–0,0364 g/km. Emisija trdnih delcev: 0,00018–0,00222 g/km. Število delcev (x10¹¹): 0,1–0,4. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo novemu standardu meritev WLTP. Ogjikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k težmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na dacia.si. Slika je simbolna. Renault Nissan Slovenija, d.o.o., Dunajska 22, 1511 Ljubljana.

AVTOHIŠA
Ljubljana

MALGAJ
Ime s tradicijo!

20
let

Avtohiša Malgaj d.o.o., PSC Ljubljana, Tržaška 108, 1000 Ljubljana,
Nova vozila Tel.: 01 20 00 560, Rablje na vozila Tel.: 01 20 00 560,
Servis Tel.: 01 20 00 570, E-mail: prodaja.renault.lj@malgaj.com,
www.avtohisamalgalj.si

OTOK
ŠPORTA

modre novice

5. dobrodelni BOŽIČKOV TEK IN POHOD

KDAJ: 14. 12. OB 17.00

KJE: ATLETSKI STADION DOMŽALE

KAJ: POHOD NA 4 KM IN TEK NA 9 KM (PEŠPOT
OB KAMNIŠKI BISTRICI), OTROŠKI TEK NA 400 M

ZAKAJ: GIBAMO ZA ŽIVLJENJE - PRIJAVNINA ZA
ODRASLE 10 € IN OTROKE 5 € GRE
V CELOTI V DOBRODELNI NAMEN

AMBASADOR DOGODKA
JE ANDREJ HAUPTMAN,
SELEKTOR ČLANSKE
KOLESARSKE REPREZENTANCE.

GIBAM ZA
ŽIVLJENJE

OBČINA **DOMŽALE**
prostor zadovoljnih ljudi

ZAVOD ZA ŠPORT
IN REKREACIJO
DOMŽALE

ALEX
s sestrama

ALEX PREDALIČ JE 15 LET STAR FANT. IMA SVOJE HOBIJE, ŽELJE
IN CILJE. OBISKUJE 8. RAZRED OŠ CIRIUS KAMNIK. RODIL SE
JE V 6. MESECU NOSEČNOSTI IN IMEL 80 % NAPOVED CERE-
BRALNE PARALIZE. Z VELIKO MERO POGUMA IN VOLJE STARŠEV
DANES NORMALNO HODI IN GOVORI, PREDVSEM PA JE SRČEN
FANT. NJEGOVA NAJVEČJA ŽELJA JE, DA BI SE USPEL VPISATI NA
SREDNJO KMETIJSKO ŠOLO. ZBRANA SREDSTVA BOMO NAMENILI
ZA TERAPIJO S KONJI, KI MU DAJE ŽIVLJENJSKO ENERGIJO TER
INŠTRUKCIJE, DA BO USPEŠNO ZAKLJUČIL ŠOLO.